

NAVOIYURAN
DAVLAT KORXONASI

DUNYO UCHUN SOF ENERGIYA

BARQAROR RIVOJLANISH HISOBOTI 2022

Bosh direktorning murojaati	2
Korxonaga to'g'risida	4
Barqaror rivojlanish sohasidagi asosiy ko'rsatkichlar	5

"Navoiyuran" davlat korxonasi to'g'risida

Missiya va strategiya	8
Faoliyat geografiyasi	10
Uran bozorining obzori	14
Biznes model	15
Moliyaviy natijalarning obzori	16
Soliq siyosati	18
Investitsion va innovatsion faoliyat	20
Xarid qilish siyosati	24

Barqaror rivojlanishni boshqarish 26

BMT ni barqaror rivojlantirish Maqsadlariga erishishga qo'shilgan hissa	29
Ahamiyatli mavzular	34
Manfaatdor tomonlar bilan o'zaro aloqa	36
Uyushmalarda qatnashish va xalqaro tamoyillarga amal qilish	37

Korporativ boshqarish 38

Kuzatuv Kengashi	42
Ijroiya Organi	45
Ishbilarmonlik etikasi	48
Diskriminatsiyaga yo'l qo'yimaslik	51
Xavflarni boshqarish	51

Ekologik mas'uliyat 52 Mehnat muhofazasi masalalarini boshqarish 90

Atrof muhit muhofazasi masalalarini boshqarish tizimi	55
Ekologik talablarga rioya qilish	56
Konlarni ekspluatatsiya qilishga mas'uliyatli yondashuv	57
Iqlimning o'zgarishi	58
Energiya menejmenti	58
Energiya iste'molini kamaytirish	61
Suv resurslarini boshqarish	62
Atmosfera havosini muhofaza qilish	63
Chiqindilarni boshqarish	63
Chiqindixonalarni boshqarish	64
Radioaktiv chiqindilarni boshqarish	66
Biologik turli-tumanlikni saqlab qolish	68

Mehnat muhofazasi va xavfsizlik texnikasini boshqarishning tashkiliy tuzilmasi	93
Ishlab chiqarishda xavfsizlikni ta'minlash va travmatizmning oldini olish	94
Favqulodda vaziyatlarga tayyor turish	96

Transformatsiya bo'yicha asosiy loyihalar 98

Axborot xavfsizligi	102
---------------------	-----

Mehnat munosabatlari 70 Hisobot to'g'risida 104

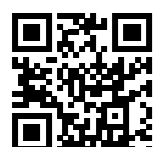
Xodimlarning farovonligi va jamoaning rivojlanishi	72
Insoniylik kapitalini boshqarish	73
Xodimlarni ijtimoiy qo'llab-quvvatlash	76
Xodimlar va rahbariyatning o'zaro munosabatlari	79
Xodimlarni o'qitish va rivojlantirish	82

Hisobdorlik chegaralari	106
Hisobdorlik chegaralari	107
Hisobotni mustaqil tekshirish	107

Ijtimoiy rivojlanishga hissa qo'shish 86 Ilovalar 108

Hududlarni rivojlantirish	88
---------------------------	----

Ilova 1. GRI ko'rsatkichlari jadvali	110
Ilova 2. Abbreviaturalar va qisqartmalar	117
Ilova 3. Teskari aloqa anketasi	119

"Navoiyuran" davlat korxonasi 2022 yil uchun barqaror rivojlanish hisoboti elektron shaklda kompaniya web-saytida joylashtirilgan.

BIZNING MAQSADIMIZ - YAXSHI DUNYO QURISH UCHUN ODAMLAR VA RESURSLARNI BIRIKTIRISH

BOSH DIREKTORNING MUROJAATI

Hurmatli hamkorlar, hamkasabalar va manfaatdor tomonlar!

2022-yilda tashkil etilgan "Navoiyuran" davlat korxonasi (keyingi o'rinlarda "Navoiyuran" DK yoki "Korxonada" deb yuritiladi) tashkil etilgan kundan boshlab uran ishlab chiqarish sohasida barqaror rivojlanishga ko'maklashish va ilg'or tajribalarni joriy etishga, shuningdek manfaatdor tomonlar bilan o'zaro munosabatlarda ochiqlik va shaffoflik tamoyillariga amal qilishga intiladi. E'tiboringizga 2022-yil uchun Korxonaning barqaror rivojlanish sohasidagi faoliyati to'g'risidagi Hisobotni taqdim etamiz. Ushbu Hisobot Korxonaning barqaror rivojlanish sohasidagi yondashuvlari, qabul qilgan harakatlari va rejaları to'g'risidagi axborotni ochib beradi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yildan 2030-yilgacha "Navoiyuran" davlat korxonasida uran qazib olish va qayta ishlash hajmini oshirishga qaratilgan 2022-yil 14-iyuldagi PQ-319-son qaroriga muvofiq, Korxonada 2022-yilda o'zining joriy operatsiyalari va usullarini o'zgartirish jarayonini faol ravishda amalga oshirdi, shuningdek, yangi bo'limlar va funktsional bloklarni yaratishni amalga oshirdi. Biz barqaror rivojlanish sohasidagi strategik maqsadlarimizni amalga oshirish

ustida maqsadga yo'naltirilgan holda ish olib borayapmiz va sa'y-harakatlarimizni uchta asosiy yo'nalishga qaratdik: ekologik mas'uliyat, ijtimoiy farovonlik va iqtisodiy barqarorlik. Ushbu sa'y-harakatlar bizning operatsion xarajatlarimizni kamaytirishga yordam beradi va bizning mas'uliyatli bo'lish, atrof-muhitga ta'sirimizni kamaytirish va barqaror kelajakni qurish majburiyatimizni ta'kidlab o'tadi. Bizning tirishqoqligimiz ekologik toza amaliyotlar va uzoq muddatli barqarorlikka bo'lgan chuqur sadoqatimizni aks ettiradi. Bizning jamoamiz energetik samaradorlikni bundan keyin ham yaxshilashga va ushbu muhim sohada buyuk natijalarga erishishga intilgan holda bu yo'nalishda mehnat qilishni davom ettirmoqda.

2022-yildagi transformatsiya jarayoniga qaramay, Korxonada mas'uliyatli ishlab chiqaruvchi maqomini saqlab, ijobiy operatsion va moliyaviy natijalarga erishdi. "Navoiyuran" davlat korxonasi barcha ishchi-xodimlarining muvofiqlashtirilgan mehnatini va buning oqibatida 2022-yilda 3 545 tonna uran oksidi qazib olish va sotishga muvaffaq bo'linganligini katta mamnuniyat bilan ta'kidlab o'tmoqchiman. 2022-yilda sof foyda 2 078 milliard so'mni (188 million AQSH dollarini) tashkil etib, davlat byudjetiga 951 milliard so'm (86 million AQSH dollari) soliq to'landi, bu orqali umuman olganda butun mamlakatimiz ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga va xususan Korxonaning bo'lib turgan hududlaridagi rivojlanishiga ulkan hissa qo'shildi. Iqtisodiy barqarorlik muvaffaqiyatimizning asosi bo'lib qolmoqda. Biz nafaqat joriy ko'rsatkichlarni, balki uzoq muddatli istiqbollarni ham ko'rib chiqayapmiz.

Bizning innovatsiyalarga, yangi bozorlarni o'zlashtirish va moliyaviy ahvolimizni mustahkamlashga yo'naltirilgan sarmoyalarimiz barqarorlik va o'sishni kafolatlash imkonini beradi.

Shuningdek, biz ijtimoiy mas'uliyatimizni faol rivojlantirishni davom ettirmoqdamiz. Xodimlarimizga sarmoya kiritish, biz bo'lib turgan hududlarda ta'lim va sog'liqni saqlash sohasini qo'llab-quvvatlash - biz e'tiborga oladigan yo'nalishlarning bir qismi, xolos. Bizning maqsad - har bir inson o'zini muhim va qadrlil his qiladigan ish muhitini yaratishdir.

Kompaniyaning barcha xodimlari jamoa shartnomasi bilan qamrab olingan bo'lib, unda hamkasblarimiz va ularning oila a'zolari uchun katta imtiyozlar va ijtimoiy afzalliklar nazarda tutilgan. "Navoiyuran" DK bolalar bog'chalari va maktablar, oliy o'quv yurtlari va texnikumlar, shifoxonalar

va xayriya jamg'armalariga yordam ko'rsatadi. 2022-yilda Korxonada xayriya ishlariga 4,3 milliard so'm (0,4 million AQSH dollari) ajratildi, shuningdek, 4,4 milliard so'm (0,4 million AQSH dollari) miqdorida homiylik yordami ko'rsatildi.

Kompaniya mehnatni muhofaza qilish masalalariga katta ahamiyat beradi va o'z xodimlarining mehnatini chuqur hurmat qiladi, uning muvaffaqiyatli faoliyat yuritishi uchun muhimligini tan oladi. Xavfsizlik bizning korporativ madaniyatimizning asosiy tamoyilidir va biz xodimlarimiz uchun xavfsiz ish muhitini ta'minlashga faol intilamiz. Ushbu majburiyatning bir qismi sifatida xodimlarning xavfsizlik bo'yicha xabardorligini oshirish uchun muntazam ravishda o'quv dasturlari va ko'rsatmalar o'tkaziladi. 2022-yilda ish joyida o'lim holatlari kuzatilmadi.

Korxonada ilmiy-tadqiqot va innovatsion faoliyatni rivojlantirish maqsadida innovatsion rivojlanish bo'limi tashkil etilib, "Navoiyuran" davlat korxonasi uchun innovatsion rivojlanish dasturi qabul qilindi. Mazkur dastur doirasida 18 ta innovatsion loyihaning ishga tushirilishi uran qazib olish va qayta ishlash samaradorligini oshirish, ishlab chiqarish tannaxsin kamaytirish va eksportga yo'naltirilgan mahsulot turlarini kengaytirish imkonini beradi. 2022-yilda Korxonada ushbu yo'nalishga 13,5 milliard so'm (1,2 million AQSH dollari) investitsiya kiritildi.

"Navoiyuran" DK uran rudalarini qazib olish va qayta ishlash, shuningdek, yangi konlarni faol o'zlashtirishdan iborat bo'lgan o'z faoliyati natijasida yuzaga keladigan atrof-muhitga ta'siri uchun javobgardir.

Korxonada atrof-muhitga va jamiyatga salbiy ta'sirni kamaytirish bo'yicha o'z yondashuvini ishlab chiqadi va takomillashtiradi. Shunday qilib, 2022-yilda Korxonada ISO 9001:2015 xalqaro standartlari talablariga muvofiq sifat, ekologiya, salomatlik va xavfsizlik sohasida Integratsiyalashgan boshqaruv tizimini (keyingi o'rinlarda "IBT" deb yuritiladi), "Sifatni boshqarish tizimlari. Talablar", ISO 14001:2015 "Atrof-muhitni boshqarish tizimlari. Talablar va ulardan foydalanish bo'yicha yo'riqnoma" va ISO 45001:2018 "Sog'liqni saqlash va xavfsizlikni boshqarish tizimlari. Talablar va ularni qo'llash bo'yicha yo'riqnoma" ni ishlab chiqish va joriy etish bo'yicha ishlar, shuningdek, menejment tizimlarining muvofiqligini baholash bo'yicha xalqaro tan olingan organ tomonidan IMS sertifikatlash protsedurasidan o'tishga tayyorgarlik ko'rish bo'yicha ishlar olib borilmoqda. Qo'yiladigan talablarni hisobga olgan holda ishlab chiqilgan Integratsiyalashgan boshqaruv tizimi IBT Siyosatiga rioya qilishga, sifat, ekologiya, salomatlik

va xavfsizlik sohasidagi maqsadlarga erishish va doimiy takomillashtirishga qaratilgan.

Tabiiy resurslardan oqilona foydalanish "Navoiyuran" davlat korxonasi faoliyatining o'zgarmas muhim yo'nalishi bo'lib qolmoqda. 2022-yilda Korxonada birinchi marotaba atmosferaga issiqxona gazlarining tashqariga chiqarilishini xalqaro usullardan foydalangan holda baholashni amalga oshirdi (1-ko'lam). Korxonada faoliyati natijasida atmosferaga chiqariladigan issiqxona gazlarining umumiy miqdori 65 103 tonna CO2 ekvivalentini tashkil etdi. Yashil Makon loyihasi doirasida Korxonada 3 210 ta daraxt ko'chatlarini o'tkazdi.

O'zbekiston Respublikasining eng yirik sanoat korxonalaridan biri sifatida "Navoiyuran" DK barqaror rivojlanish kun tartibining dolzarbligini biladi va Birlashgan Millatlar Tashkiloti (BMT) Bosh Assambleyasi tomonidan 2015 yilda qabul qilingan barqaror rivojlanish maqsadlariga, shuningdek, eng yaxshi milliy ESG amaliyotlariga e'tibor qaratgan holda biznes yuritishda o'z yondashuvini shakllantiradi.

O'zbekiston Respublikasi BMTning to'liq a'zosi sifatida atom energiyasi bo'yicha xalqaro agentlik (keyingi o'rinlarda MAGATE deb yuritiladi) faoliyatida faol ishtirok etib, yadro xavfsizligi kafolatlarini ta'minlashga qaratilgan shartnomalar, bitimlar va konvensiyalarni amalga oshirishga intiladi. "Navoiyuran" davlat korxonasi maqomiga ega bo'lib, davlat shartnomalariga muvofiq o'z majburiyatlarini bajaradi va yadro xavfsizligini ta'minlash bo'yicha o'z harakatlari uchun to'liq javobgar hisoblanadi.

Bizda Korxonamiz tomonidan belgilangan strategik ustuvorliklarni amalga oshirish uchun katta imkoniyatlar mavjud. Yuqori ekologik, ijtimoiy va boshqaruv standartlariga sodiqligimiz yaqin kelajakdagi muvaffaqiyatimizning ajralmas qismidir. Bu tamoyillar bizning maqsadimiz va qadriyatlarimizda markaziy o'rinni egallaydi.

Biz mahalliy hamjamiyatlardan tortib global hamkorlar va investorlargacha bo'lgan barcha manfaatdor tomonlarimiz oldida ishonchni qozonish va obro'-e'tiborimizni oshirish uchun ko'p mehnat qilamiz.

Barqaror rivojlanish yo'lidagi muvaffaqiyatimizga qo'shgan hissasi uchun har bir xodim va hamkorga Korxonada nomidan minnatdorlik bildiraman!

*Hurmat bilan,
Bosh direktor
Fayzullayev Djama Sabaxonovich*

KORXONA TO'G'RSIDA

GRI 2-1, 2-2, 2-28

"Navoiyuran" davlat korxonasi (keyingi o'rinlarda "Navoiyuran" DK yoki "Korxonasi" deb yuritiladi) "Navoiy kon-metallurgiya kombinati" davlat korxonasini o'zgartirish natijasida tashkil etilgan va 2022-yil 1-yanvarda O'zbekiston Respublikasining Navoiy shahrida mustaqil korxonasi sifatida o'z faoliyatini boshlagan.

O'zbekiston Respublikasi Davlat aktivlarini boshqarish Agentligi 2022-yilda Korxonaning ta'sischi edi.

Asosiy bo'linmalar:

- Uchquduq ishlab chiqarish maydonchasi, Navoiy viloyatining shimoliy qismida joylashgan;
- Zafarobod ruda boshqarmasi, Navoiy va Buxoro viloyatlariga joylashgan;
- Nurobod ishlab chiqarish maydonchasi, Samarqand viloyatida joylashgan;
- "Navoiyuran" DK Boshqarmasi va uran ishlab chiqarish zavodi, Navoiy viloyati, Navoiy shahrida joylashgan.

"Navoiyuran" davlat korxonasini tashkil etishdan asosiy maqsad O'zbekiston Respublikasining Qizilqum hududida tabiiy uran qazib olish va uran chala oksidini eksport qilishdir.

Markaziy Qizilqum hududida uran konlarini o'zlashtirish 1958-yilda boshlangan. Uchquduq koni birinchi bo'lib ochiq yer osti usulida qazib olishga jalb etildi. Sohaning yanada rivojlanishi natijasida qumtosh turidagi gidrogenli konlarda yer osti ishqor bilan burg'ulash usuli joriy etildi. Shunday qilib, 1994-yildan boshlab O'zbekiston Respublikasida qazib olingan barcha uran yer osti ishqor bilan burg'ulash usuli yordamida qazib olindi. Hozirgi kunda Korxonasi 18 ta uran konini o'zlashtirishda ishtirok etmoqda va yana 4 ta konni o'zlashtirish 2022-2026 yillarga mo'ljallangan.

"Navoiyuran" DK O'zbekiston Respublikasidagi yagona tabiiy uran ishlab chiqaruvchisi bo'lib, dunyodagi eng yirik uran ishlab chiqaruvchilardan biridir. Shu bilan birga, ishlab chiqarilgan xomashyodan O'zbekiston Respublikasida foydalanilmay, dunyoning yirik qayta ishlash korxonalariga to'liq eksport qilinmoqda.

Bugungi kunda asosiy tasdiqlangan, hisoblangan va prognoz qilingan uran zaxiralari Markaziy Qizilqum va Ziyovutdin-Zirabuloq hududlarida jamlangan.

Uran narxining barqaror o'sishi qadimgi tog' jinslarida joylashgan va urandan tashqari noyob yer elementlari majmuasiga boy bo'lgan noan'anaviy konlarni o'zlashtirishni boshlash imkonini beradi.

O'zbekiston Respublikasi Butunjahon yadro assotsiatsiyasi va MAGATE a'zosi bo'lib, bu borada "Navoiyuran" davlat korxonasi davlat shartnomasi bo'yicha o'z majburiyatlarini bajaradi. Ayni paytda Korxonasi Itochu (Yaponiya), Marubeni (Yaponiya), Cameco (Kanada), Korea Hydro & Nuclear Power Co Ltd. (Koreya Respublikasi), CGNPC Uranium Resources Co. Ltd. (Xitoy Xalq Respublikasi) kabi korporatsiyalarga uran oksidi ko'rinishidagi tayyor mahsulotni yetkazib bermoqda.

Korxonasi faoliyatining asosiy turlari:

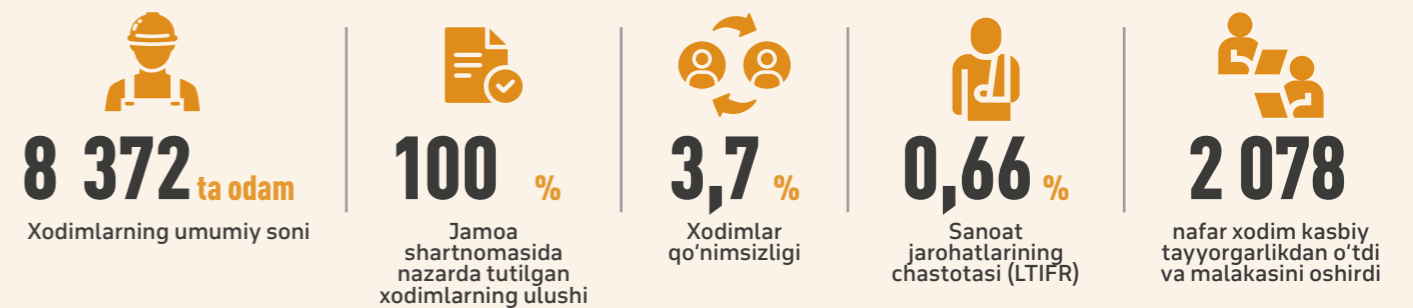
- Tabiiy uran qazib olish va uni U3O8 chala oksidi-oksidgecha qayta ishlash;
- U3O8 chala oksidi-oksidi eksport qilish;
- AP rusumidagi ammoniy perrenat NH4ReO4 AR-0 tayyor mahsulot ishlab chiqarish bilan yer osti ishqor bilan burg'ulash eritmalaridan reniyni bog'liq holda olish;
- O'zbekiston Respublikasi korxonalarini va o'z ehtiyojlari uchun sulfat kislotasi ishlab chiqarish;
- Korxonasi va "Navoiy kon-metallurgiya kombinati" AJ ehtiyojlari uchun polietilen va polivinilxloriddan tayyorlangan quvur mahsulotlari ishlab chiqarish.

2022-YIL BO'YICHA BARQAROR RIVOJLANISH SOHASIDAGI ASOSIY KO'RSATKICHLAR

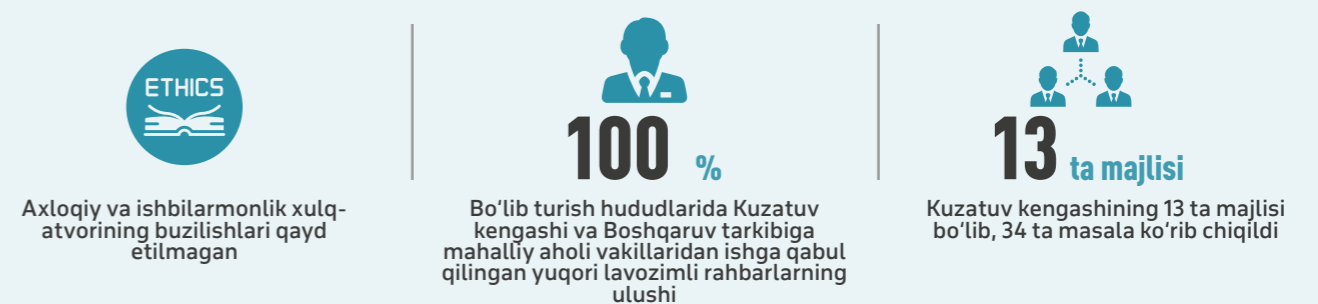
EKOLOGIK KO'RSATKICHLAR

IJTIMOVIY KO'RSATKICHLAR

KORPORATIV BOSHQARISH

IQTISODIY KO'RSATKICHLAR

Missiya va strategiya	8	Soliq siyosati	18
Faoliyat geografiyasi	10	Investitsion va innovatsion faoliyat	20
Uran bozorining obzori	14	Xarid qilish siyosati	24
Biznes model	15		
Moliyaviy natijalarning obzori	16		

"NAVOIYURAN" DAVLAT KORXONASI TO'G'RISIDA

MISSIYA VA STRATEGIYA

BIZNING MISSIYA

Barqaror rivojlanish tamoyillariga muvofiq va atrof-muhitga salbiy ta'sirlarni bartaraf etishni ta'minlash, shuningdek ishlab chiqarish xavfsizligi va mehnatni muhofaza qilish sohasidagi yuqori standartlarga rioya qilish asosida Korxonaning barcha manfaatdor tomonlari uchun uzoq muddatli qiymat yaratadigan uran konlarini o'zlashtirish.

BIZNING STRATEGIK MAQSADLARIMIZ

Faoliyatning asosiy turiga urg'u berish

Bozor sharoitlaridan kelib chiqib ishlab chiqarish, qayta ishlash va sotish hajmlarini optimallashtirish

Biznes faoliyatda ilg'or amaliyotlarni qo'llash

Soha yetakchisi maqomiga mos keladigan korporativ madaniyatni rivojlantirish

Korxonada ishlab chiqarish quvvatlarini modernizatsiya qilish, asbob-uskunalar va transport jihatidan texnik va texnologik qayta jihozlash, shuningdek, 2030 yilgacha amalga oshirilishi rejalashtirilgan uran kompleksi ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirish ishlari boshlangan. Bundan tashqari, Korxonaning rejalari mavjud konlarda ishlab chiqarish majmuasini kengaytirishni o'z ichiga oladi. Ushbu rejalarni amalga oshirish uchun 2022-yildan 2030-yilgacha yangi uran konlari va istiqbolli qumtosh turidagi maydonchalarda infratuzilmaga ega tog'-kon-qayta ishlash komplekslarini qurish bo'yicha investitsiya loyihalari amalga oshiriladi.

FAOLIYAT GEOGRAFIYASI

GRI 2-2

Korxonada O'zbekiston Respublikasining uran qazib olish sanoatining yetakchi ishtirokchisi bo'lib, mamlakatimizning diqqatga sazovor hududlari – Navoiy, Samarqand va Buxoro viloyatlarida faoliyat yuritadi. Korxonaning noyob tuzilmasi nafaqat uran qazib olish faoliyatini, balki tadqiqot va loyihalash sohasini ham qamrab oladi.

ASOSIY BO'LINMALAR	KONLAR	JOYLASHUVI	2022-YILDA QAZIB OLIH/TAYOR MAHSULOT HAJMI, TONNA HISOBIDA
ZAFAROBOD RUDA BOSHQARMASI	Shimoliy Konimex koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	493.9
	Shimoliy Bukinoy koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	132.1
	Janubiy Bukinoy koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	476.2
	Aulbek koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	358.7
	Ko'hnur koni	Buxoro viloyati, O'zbekiston Respublikasi	185.5
	Istiqlol koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	14.6
	Jingeldi koni	Buxoro viloyati, O'zbekiston Respublikasi	210.8
	Teriquduq koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	175.2
	Sugrali koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	731.4
	Janubiy Sugrali koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	79.2
	Lovlakon koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	8.0
	Aksay koni	Samarqand viloyati, O'zbekiston Respublikasi	2.3
	Yo'g'du koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	19.1
UCHQUDUQ ISHLAB CHIQRISH MAYDONCHASI	Ketmonchi koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	34.7
	Moybuloq koni	Samarqand viloyati, O'zbekiston Respublikasi	12.6
	Uchquduq koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	210.6 + 18.1 (ZUO rekultivatsiya uchastkasi)
NUROBOD ISHLAB CHIQRISH MAYDONCHASI	Meylisay koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	332.5
	Kendiktyube koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	-
	Sharqiy Agron koni	Samarqand viloyati, O'zbekiston Respublikasi	3.5
	Sobirsoy koni	Samarqand viloyati, O'zbekiston Respublikasi	219.7
	Ulus koni	Samarqand viloyati, O'zbekiston Respublikasi	2.3
	Ingichki koni	Samarqand viloyati, O'zbekiston Respublikasi	126.7

URAN ISHLAB CHIQRISH ZAVODI

Navoiy shahrida joylashgan uran ishlab chiqarish zavodi 1964 yildan buyon uran oksidini ishlab chiqarish va uni iste'molchilarga yetkazib berish bilan shug'ullanib kelayotgan O'zbekiston Respublikasidagi yagona zavod hisoblanadi.

Uran oksidini ishlab chiqarishga "Navoiyuran" DK geotexnologik konlarida yer osti ishqor bilan burg'ulash usuli bilan qazib olingan unumdor eritmalarni (sulfat kislota tuzlari) qayta ishlash orqali erishiladi. Sifati xalqaro standartlarga javob beradigan uran oksidi shaklidagi tayyor mahsulotlar dunyoning turli mamlakatlariga eksport qilinmoqda. Mahsulotlarning raqobatbardoshligi va yetkazib berishning ishonchligi O'zbekistonning mustaqillik yillarida Korxonaga jahon uran bozoriga chiqish imkonini berdi va bugungi kunda mamlakatimiz uran qazib chiqarish bo'yicha dunyoda beshinchi o'rinni egallaydi.

2021 yildan boshlab zavodda uranni reekstraksiya qilish eritmalaridan reniy olish ishlari boshlandi. Texnik va texnologik ishlab chiqarishni takomillashtirish, jadal modernizatsiya qilish korxonada uran oksidi ishlab chiqarishni mamlakatimiz mustaqilligining dastlabki yillariga nisbatan 5 barobardan ortiq oshirish imkonini berdi.

ZAFAROBOD RUDA BOSHQARMASI

"Navoiyuran" davlat korxonasi asosiy bo'linmasi hisoblanadigan Zafarobod ruda boshqarmasi 1971-yilda tashkil etilgan. Ruda boshqarmasi Navoiy va Buxoro viloyatlari hududida joylashgan. Ruda boshqarmasi tarkibiga 1, 2, 3, 4 geotexnologik konlar, mexanik ta'mirlash ustaxonasi, markaziy fizik-kimyo laboratoriyasi, elektr tarmoqlari va podstansiyalar sexi, 6-sonli avtobaza, texnik nazorat xizmati va qurilish maydonchasi kiradi.

Qazib olish Shimoliy Konimex, Janubiy Bukinoy, Aulbek, Ko'hnur, Jingeldi, Teriquduq, Sugrali va Janubiy Sugrali konlarida amalga oshiriladi.

Bugungi kunda ruda boshqarmasi barcha ishlab chiqarish ehtiyojlarini to'liq qoplaydigan, infratuzilmani, shuningdek, ijtimoiy soha ob'ektlarini rivojlantirishga hissa qo'shadigan tog'-kon va qayta ishlash majmualari, yordamchi bo'linmalarni o'zida jamlagan zamonaviy sanoat korxonasi hisoblanadi.

Eksportga yo'naltirilgan mahsulotlar hajmini ko'paytirish davlat dasturi doirasida ruda boshqarmasi tomonidan bir qator ilmiy-tadqiqot va ilmiy-amaliy ishlar amalga oshirilib, pirovardida ahamiyati bo'yicha ikkinchi o'rinda turadigan va tasodifan asosiy ishlab chiqarishning texnologik eritmalaridan olinadigan muhim mahsulot – ammoniy perrenat ishlab chiqarishni 4 va undan ortiq barobarga oshirish imkonini berdi.

UCHQUDUQ ISHLAB CHIQRISH MAYDONCHASI

Uchquduq ishlab chiqarish maydonchasi, Navoiy viloyatining shimoliy qismida joylashgan.

E'tiborlisi, O'zbekiston Respublikasi tarixida birinchi marotaba 1962-yilda yer osti ishqor bilan burg'ulash usuli yordamida uran qazib olish ishlari aynan shu yerda boshlangan. Bugungi kunda yangi hududlar – Uchquduq,

Meylisay va Kendiktyubeni doimiy jalb etgan holda uchta konda ishlab chiqarish amalga oshirilmoqda. Tuzilmaga geotexnologik kon va sulfat kislota ishlab chiqarish sexi kiradi.

So'ngi yillarda geotexnologik konda modernizatsiya va yangi texnika hamda texnologiyalar joriy etilishi tufayli yer qazish ishlari va tayyor mahsulot ishlab chiqarish hajmi sezilarli darajada oshdi. Buning natijasida mehnat jamoasi uran qazib olish bo'yicha davlat rejasini muvaffaqiyatli bajarimoqda.

Hozirgi vaqtda ilmiy-texnikaviy taraqqiyot, mahalliyashtirish va import o'rnini bosish dasturlarini hisobga olgan holda, uran qazib olish va qayta ishlashning texnologik jarayonlarini boshqarish tizimini modernizatsiya va avtomatlashtirish bo'yicha ishlar sifatini oshirish, ishlab chiqarish tannarxini kamaytirish va davlat rejalarini bajarishdagi rolini oshirishga qaratilgan texnik chora-tadbirlar doimiy ravishda amalga oshirilmoqda.

NUROBOD ISHLAB CHIQRISH MAYDONCHASI

Nurobod bo'linmasidagi Sobirsoy uran konini yer osti usulida o'zlashtirish 1964-yilda boshlangan.

2000-yildan karbonat rudalarini qazib olishning yangi texnologiyalarini joriy etish va texnologik va yordamchi uskunalarni modernizatsiya qilish natijasida geotexnologik konda Sobirsoy konining zaxiralarini qayta

ishlash ("yo'qotishlarni qoplash") amalga oshirilmoqda. Shunday qilib, istiqloq yillarida Sobirsoy konining 2, 3, 4, 5, 8 kon maydonlari qaytadan qazib olishga jalb qilindi, Sharq, Ulus, Jar-quduq, Agron, Nurbuloq va Ingichka uchastkalari ishga tushirildi. Hozirda konlarning balansdan tashqari zaxiralarini o'zlashtirilmoqda, G'arbiy Agron va Sharqiy Agron konlarida tajriba-sinov ishlari olib borilmoqda.

Bo'linmaning har bir xodimi strategik metall ishlab chiqarishni takomillashtirish va ko'paytirish borasidagi ishlarga vijdonan hissa qo'shib, uran sanoatida yuksak natijalarga erishish, shu bois O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyotini yanada mustahkamlashga o'z hissasini qo'shmoqda.

URAN BOZORINING OBZORI

КРУПНЕЙШИЕ УЧАСТНИКИ РЫНКА ПРИРОДНОГО УРАНА В 2022 ГОДУ, %

- НАК «Казатомпром»
- Госкорпорация «Росатом»
- Orano
- Cameco
- CGN
- Навоийский ГМК
- CNNG
- BHP
- Прочие

Источники: отчетность компаний, UxC

2022-yilda dunyoda uran ishlab chiqarish 6 foizga oshib, 50,4 ming tonnani tashkil etadi. Jahon ishlab chiqarishining qariyb 85 foizi 9 ta yirik kompaniyaga – Kazatomprom MAJ (Qozog'iston), CNNG va CGN (Xitoy), Rosatom davlat korporatsiyasi tarkibiga kiruvchi Atomredmetzoloto OAJ va Uranium One, Orano (Frantsiya), Cameco (Kanada), "Navoiyuran" davlat korxonasi (O'zbekiston) va BHP ga (Avstraliya-Buyuk Britaniya) to'g'ri keladi. 2010-yildan beri MAJ Kazatomprom dunyodagi eng yirik uran qazib oluvchi kompaniya bo'lib qolmoqda (2022-yilda jahon ishlab chiqarishining 23 foizi). "Navoiyuran" davlat korxonasi 2022-yil yakunlariga ko'ra uran qazib olish bo'yicha dunyoda beshinchi o'rinda turadi.

Ikkilamchi manbalardan yetkazib berish (energetika kompaniyalari va ayrim davlatlarning ombor zahiralari, tugaydigan uran geksaftoridini qayta boyitish, qayta tiklangan uran va boshqalar) 2022-yilda 24 ming tonna tabiiy uran ekvivalentida baholanmoqda.

UxC prognoziga ko'ra, 2023-yilda global uran ishlab chiqarish 56 ming tonnani tashkil qiladi. 2030-yilga borib, global tabiiy uran ishlab chiqarish hajmining ortishi, unga bo'lgan talabning oshishi kutilmoqda. Ikkilamchi manbalardan yetkazib berish hajmi 2030-yilda taxminan 7 ming tonna tabiiy uran ekvivalentini tashkil qiladi.

TABIIY URAN HALQARO BOZORIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR

Dunyoda uran konlari uchun to'rtta narx toifasi mavjud bo'lib, ular ishlab chiqarish tannarxi bo'yicha baholanadi: kilogramm uchun 40, 80, 130 va 260 AQSh dollarigacha. Birinchi toifa (kilogramm uchun 40 dollargacha) kamroq darajada dolzarb bo'lib bormoqda, Kanada va Qozog'iston bundan mustasno, bunday konlarni hali ham topish mumkin. Tahlillarga ko'ra, 2030 yilga borib bir kilogramm 80 dollargacha bo'lgan yirik va foydalanish mumkin bo'lgan konlar to'liq o'zlashtiriladi, bir kilogramm 130 dollardan yuqori bo'lgan yanada yuqori tannarxli konlarni o'zlashtirish boshlanadi.

2000-yillarning oxiridan boshlab Qozog'iston Respublikasida uni ishlab chiqarishning keskin o'sishi energetika korxonalarini uran bilan ta'minlashda muhim rol o'ynadi. Biroq, 2010-yillardan boshlab, AQShda shelf gazini qazib olishning ortishi tufayli mamlakatda atom energiyasining raqobatbardoshligi pasaydi.

Global atom energetikasidagi inqiroz 2011-yilda Fukusima AESdagi avariya tufayli yanada og'irlashdi.

Bu falokat Yaponiya, Germaniya, Shveytsariya va boshqa mamlakatlarning energetika siyosatida atom energetikasi ulushining qisqarishiga olib keldi. Tabiiy uran bozorining tiklanishi sekinlashdi va o'shandan beri sektor sezilarli bosim ostida qolmoqda.

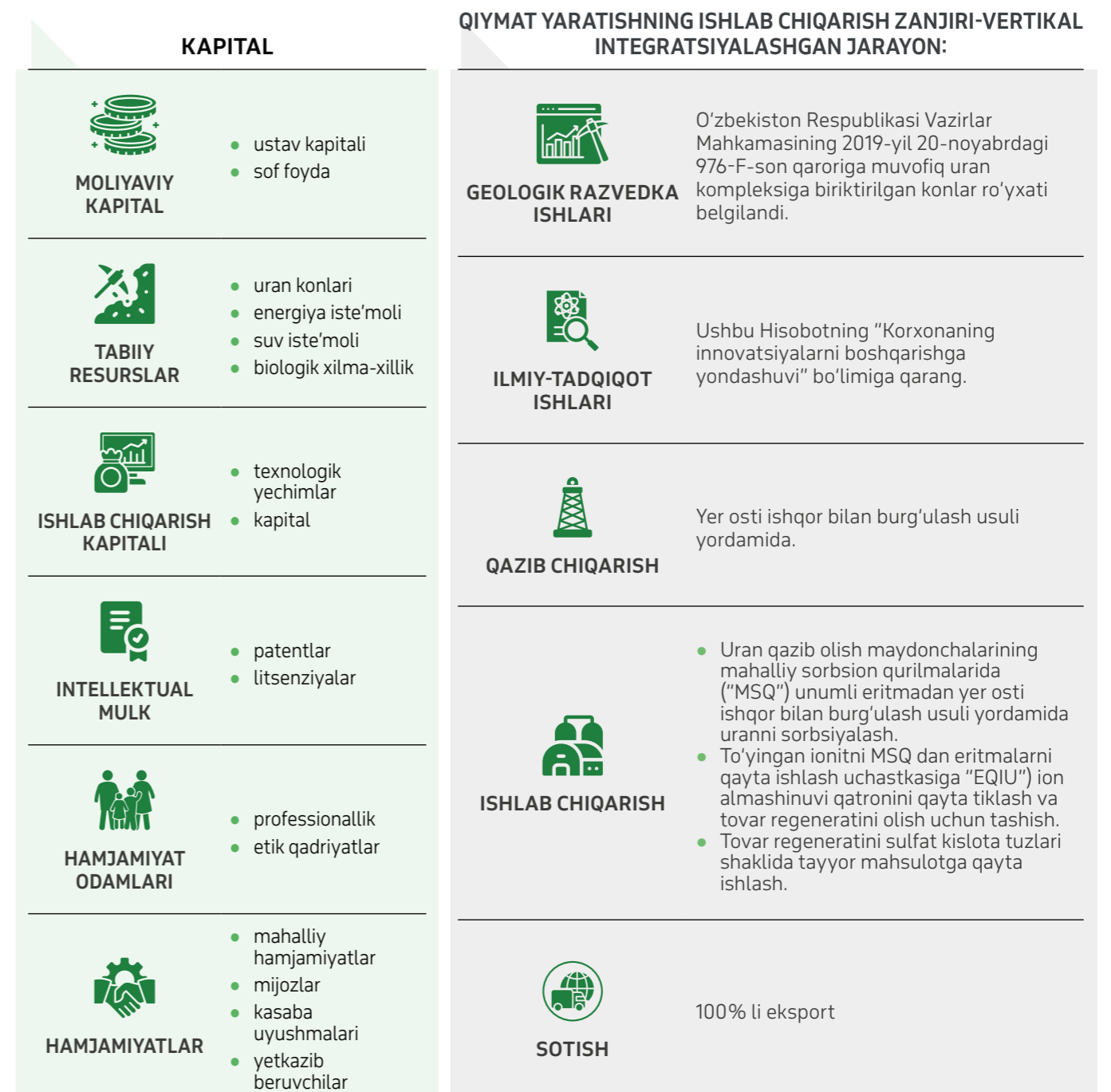
Xitoy o'zining yirik atom elektr stansiyalari parkiga ega bo'lib, jahon uran bozorida muhim rol o'ynaydi. Ayni paytda mamlakatda 53 ta reaktor ishlamoqda, ulardan 19 tasi qurilmoqda va yana 34 tasi rejalashtirilgan. Bozorda barqarorlikni saqlash uchun talab va taklif o'rtasidagi muvozanat muhim ahamiyatga ega.

Kelgusi yillarda ikkilamchi manbalardan uran yetkazib berishning qisqarishi kutilmoqda, bu esa bozor konyukturasini muvozanatlashi kerak. Biroq, uran bozori siyosiy, iqtisodiy va texnologik sohalaridagi har qanday o'zgarishlarga sezgirligicha qolmoqda, bu esa uning barqarorligiga ta'sir qiladi.

BIZNES-MODEL

"Navoiyuran" DK o'z faoliyatining iqtisodiyot va jamiyat uchun ahamiyatini anglagan holda, jumladan, korxonada va manfaatdor tomonlarning keng doirasi uchun umumiy qiymatini oshirish orqali tadbirkorlikni barqaror rivojlantirish vazifasini o'z oldiga qo'yadi. Qiymat tushunchasi nafaqat uran qazib olish va moliyaviy natijalarni, balki "Navoiyuran" davlat korxonasining manfaatdor tomonlarga, butun jamiyatga va atrof-muhitga iqtisodiy, ijtimoiy va ekologik ta'siri yig'indisini ham anglatadi.

Biznes modeli negizida "Navoiyuran" DKning uzoq muddatli strategiyasi yotadi.

MOLIYAVIY NATIJALARNING OBZORI

GRI 201-1

2022-YILDA AMALDA BO'LGAN BOSHQARUV HUJJATLAR

- O'zbekiston Respublikasining buxgalteriya hisobi milliy standartlari (keyingi o'rinlarda "BHMS" deb yuritiladi).
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 24-fevraldagi "Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlariga o'tish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-4611-son Farmoni.

"Navoiyuran" davlat korxonasi o'zi faoliyat yuritayotgan hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishga faol ko'maklashmoqda: ish o'rinlari yaratish, soliq to'lash hisobiga viloyat byudjetini to'ldirish hamda yetkazib

beruvchi va pudratchi sifatida namoyon bo'ladigan mahalliy tadbirkorlarni qo'llab-quvvatlash.

"Navoiyuran" davlat korxonasi Kuzatuv kengashi yig'ilishlarida Korxonada faoliyatining asosiy yo'nalishlari, jumladan, Korxonada faoliyatining iqtisodiy jihatlari va strategik ustuvor yo'nalishlariga oid masalalar muhokama qilinadi. Iqtisodiy ahamiyatga ega bo'lgan va infratuzilmaviy loyihalarni amalga oshirish uchun Korxonada Kuzatuv kengashi kelgusi moliya yili uchun biznes-rejani ko'rib chiqadi va tasdiqlaydi. Muhim loyihalarni amalga oshirish bo'yicha yakuniy qaror O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi darajasida qabul qilinadi.

2022-YILDAGI ASOSIY KO'RSATKICHLAR

Ishlab chiqarish hajmi, tonna	Sotuv hajmi, tonna	Sotish narxi, kilogramm uchun AQSh dollari hisobida	Foydalar, mlrd so'm	Sof daromad, mlrd so'm	Jami daromad solig'i xarajatlari, mlrd so'm	Kapital xarajatlari, mln AQSh dollari
3 545	3 545	100	4 922 (446 mln AQSh dollari)	2 078 (188 mln AQSh dollari)	390 (35 mln AQSh dollari)	32,7

2022-yilda uran chala oksidi-oksidi ishlab chiqarish hajmi 3545 tonna etib belgilandi. Haqiqiy ishlab chiqarish 3545 tonnani tashkil etdi. Sotilgan mahsulot ishlab chiqarishning 100 foizini tashkil etdi – 3545 tonna.

Zaxiralarni o'z vaqtida ochish va tayyorlashni tashkil etish, shuningdek, konni qayta ishlash komplekslarini ishga tushirish, yer ostidan uran qazib olishning samarali texnologiyalari bo'yicha kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirish ishlab chiqarish hajmi va asosiy texnologik ko'rsatkichlarning o'sish sur'atlarini ta'minlashga muhim ta'sir ko'rsatuvchi omillar hisoblanadi.

2022-yilda kapital xarajatlar uran konlarini qurish, modernizatsiya va rekonstruksiya qilishga yo'naltirildi. Tafsilotlar ushbu Hisobotning "Investitsion va innovatsion faoliyati" bo'limida keltirilgan.

MOLIYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARIGA (BUNDAN KEYIN – MHXS) O'TISH

Ushbu hisobotni chiqarish vaqtida Korxonada UFRSga muvofiq birinchi moliyaviy hisobotlarni tayyorlash jarayonida edi. O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi bilan kelishilgan UFRSga muvofiq birinchi moliyaviy hisobotlarni chiqarishning kutilayotgan sanasi 2024-yil dekabr hisoblanadi.

Ushbu hisobotlarda, agar boshqasi ko'rsatilmagan bo'lsa, barcha moliyaviy va soliq ko'rsatkichlari MHXS ga muvofiq ko'rsatilgan.

2022-YIL UCHUN YARATILGAN VA TAQSIMLANGAN BEVOSITA IQTISODIY QIYMAT

Iqtisodiy natijaviylik Korxonada o'z faoliyati natijalariga ko'ra manfaatdor tomonlar uchun qanday qiymat yaratishga qodirligini ko'rsatadi. To'g'ridan-to'g'ri iqtisodiy qiymat Korxonada o'z faoliyati orqali yaratadigan va keyinchalik barcha manfaatdor tomonlar o'rtasida taqsimlanadigan qiymatni ifodalaydi. Korxonada o'zining taqsimlanmagan

foydasining bir qismini biznesni yanada rivojlantirish, ishlab chiqarish quvvatlarini modernizatsiya qilish va kengaytirishga yo'naltiradi. Yangi loyihalarga va operatsion samaradorlikni oshirishga investitsiyalar uzoq muddatda Korxonaning barqarorligini ta'minlash uchun zarur shart-sharoitlarni yaratadi.

2022-YIL UCHUN YARATILGAN VA TAQSIMLANGAN BEVOSITA IQTISODIY QIYMAT

	Miqdori, mln AQSh dollari
Daromadlar	446
Taqsimlangan bevosita iqtisodiy qiymat, shu jumladan:	
Ishlab chiqarish xarajatlari	(160)
Davr xarajatlari	(63)
Daromad solig'i boyicha xarajatlari	(35)
Taqsimlanmagan iqtisodiy qiymat (yil bo'yicha sof foyda)	189

Operatsion xarajatlarga quyidagi asosiy xarajatlar kiradi: ish haqi, soliqlar (daromad solig'idan tashqari), ijtimoiy xarajatlar (mahalliy jamoalarga investitsiyalar), asosiy vositalar va nomoddiy aktivlarning amortizatsiyasi.

2022-yil davomida dividendlar e'lon qilinmagan va shunga mos ravishda to'lanmagan.

SOLIQ SIYOSATI

GRI 207-1, 201-4

2022-YILDA AMALDA BO'LGAN BOSHQARUV HUJJATLAR

- O'zbekiston Respublikasining Soliq kodeksi 2019-yil 30-dekabrda O'RDQ-599-son.
- "Davlat soliq xizmati to'g'risida"gi 1997-yil 29-avgustdagi 474-I-sonli Qonun.
- "O'zbekiston Respublikasining 2019-yilgi Davlat byudjeti, davlat maqsadli jamg'armalarining byudjetlari hamda soliq va byudjet siyosatining asosiy yo'nalishlari to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlis Qonunchilik palatasining 2018-yil 17-noyabrda 2119-III-sonli Qarori.
- Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 17-aprelda 320-son qarorining 1-ilovasi bilan tasdiqlangan O'zbekiston Respublikasi Davlat Soliq Qo'mitasi to'g'risidagi Nizom.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 29-iyunda "O'zbekiston Respublikasining soliq siyosatini takomillashtirish Konsepsiyasi to'g'risida"gi PF-5468-sonli Farmoni.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 26-dekabrda "O'zbekiston Respublikasining 2019-yilgi asosiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlari prognozi va Davlat byudjeti parametrlari hamda

2020-2021-yillarga budjet mo'ljallari to'g'risida"gi PQ-4086-sonli Farmoni.

- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 26-sentabrda "O'zbekiston Respublikasining soliq siyosatini takomillashtirish bo'yicha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-5837-sonli Farmoni.

"Navoiyuran" DK O'zbekiston Respublikasining eng yirik soliq to'lovchilaridan biri hisoblanadi. Korxonada soliqqa tortish bo'yicha qonunchilik talablariga qat'iy amal qilib, mamlakat va uning hududlarini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishga, jumladan, davlat va viloyat hokimiyatlari oldidagi soliq majburiyatlarini bajarish orqali salmoqli hissa qo'shib kelmoqda.

Korxonaning buxgalteriya bo'limi o'zi joylashgan hududlardagi tegishli soliq organlariga soliqlarni hisoblash va to'lash bilan shug'ullanadi.

2022-YILDA HISOBLANGAN VA TO'LANGAN SOLIQLAR

Soliq turi	Hisoblangan, mlrd so'm	To'langan, mlrd so'm
Daromad solig'i	390	408
Jismoniy shaxslarning daromad solig'i (Shaxsiy jamg'arib boriladigan pensiya hisobini hisobga olganda)	80	79
Qo'shimcha qiymat solig'i*	(245)	-
Yer ostidan foydalanganlik uchun soliq	380	363
Suv resurslaridan foydalanganlik uchun soliq	3	3
Yuridik shaxslarning mulk solig'i	5	5
Yuridik shaxslarning yer solig'i	15	15
Ijtimoiy soliq	78	78
Mahalliy byudjetga yig'imlar	0.5	0.4
Jami byudjetga to'langan miqdor	707	951
Jami byudjetga to'langan miqdor, mln AQSh dollari hisobida	64	86

*O'zbekiston Respublikasi Soliq kodeksining 260-moddasiga muvofiq, Korxonada qo'shilgan qiymat solig'i to'lashdan ozod qilingan.

2022-YIL 31-DEKABR HOLATIGA KO'RA SOLIQLAR BO'YICHA OLDINDAN TO'LOVLAR VA MAJBURIYATLAR

Balans moddasi	Aktiv/(Majburiyat)	
	mlrd so'm	mln AQSh dollari
Soliqlar va byudjetga yo'naltiriladigan boshqa majburiy to'lovlar bo'yicha oldindan to'lovlar	147	13
Byudjetga to'lovlar bo'yicvha qarzdorlik	(19)	(1,7)
Davlat maqsadli jamg'armalariga to'lovlar bo'yicvha qarzdorlik	(0,3)	(0,03)

Korxonada yuqorida ko'rsatilgan boshqaruv hujjatlariga muvofiq soliqlarni hisoblab chiqadi va to'laydi. 2022-yilda to'langan asosiy soliqlar daromad solig'i va yer qaridan

foydalanganlik solig'i bo'lib, to'langan soliqlarning qariyb 81 foizini tashkil etdi.

INVESTITSION VA INNOVATSION FAOLIYAT

INVESTITSION FAOLIYATNI BOSHQARISH

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 30-dekabrda "2022-2026-yillarga mo'ljallangan O'zbekiston Respublikasi Investitsiya dasturini tasdiqlash hamda bu boradagi yangi yondashuv va mexanizmlarni joriy etish to'g'risida"gi PQ-72-son qaroriga muvofiq Korxonada tomonidan investitsiya loyihalarini amalga oshirish parametrlari belgilandi.

Mahsulot ishlab chiqarishni ko'paytirish va natijada Korxonaning eksport salohiyatini oshirishning ahamiyati

va zarurligini hisobga olgan holda, amalga oshirilishi korxonaning texnologik jarayonining asosiy bosqichlarida rivojlanish istiqbollari ta'minlaydigan investitsiya loyihalarini belgilandi.

Korxonada investitsiya faoliyatini boshqarish ham Kuzatuv kengashi pog'onasida, ham bevosita kapital qurilish boshqarmasining huzuridagi Investitsiyalar bo'limi tomonidan amalga oshiriladi.

INVESTITSION FAOLIYATNI BOSHQARISHNING TASHKILIIY TUZILMASI

Organ	Rolning tavsifi
Kuzatuv Kengashi	Investitsion loyihani tasdiqlash.
Kapital qurilish boshqarmasi huzuridagi Investitsiyalar bo'limi	<ul style="list-style-type: none"> Loyihaviy hujjatlarni ishlab chiqish. Kuzatuv kengashiga investitsiya loyihasi amalga oshirishning maqsadga muvofiqligi to'g'risida dastlabki xulosa tayyorlash. Loyiha hujjatlari va qurilish-montaj ishlarini ishlab chiqishni muvofiqlashtirish, shuningdek, foydalanishga topshirilgunga qadar loyihani boshqarish. Loyihani o'rganish va loyihani amalga oshirishning maqsadga muvofiqligi va texnologiyalarni tanlash bo'yicha qarorlar qabul qilish (qiymati 5 million dollardan ortiq yirik loyihalar uchun) Investitsion loyihalarini amalga oshirishning butun siklni boshqarish va muvofiqlashtirish. Loyiha va loyihadan keyingi monitoring.

Kapital qurilish boshqarmasi huzuridagi Investitsiyalar bo'limi o'z faoliyatini amalga oshirishda quyidagi manfaatdor tomonlar bilan o'zaro hamkorlik qiladi:

- O'zbekiston Respublikasi Investitsiyalar, sanoat va savdo vazirligi;
- O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi;
- O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi huzuridagi Ekspertiza markazi;
- O'zbekiston Respublikasi Kon sanoati va geologiya vazirligi.

O'zaro hamkorlikning asosiy maqsadi O'zbekiston Respublikasi davlat dasturlariga kiritilgan investitsiya loyihalarini o'z vaqtida amalga oshirishdan iborat.

2022-YILDAGI ASOSIIY INVESTITSION LOYIHALAR

Nº	Predmeti	Aslida o'zlashtirilgan miqdor, mln AQSh dollari
	Yangi qurilish ishlari	
1	Jingeldi istiqbolli maydonchalarida qazib olish uchastkasini qurish	1,5
2	Aktau konida qazib olish uchastkasini qurish	2,5
	Jami	4,0
	Modernizatsiya va rekonstruktsiya qilish	
3	"Uchquduq" ishlab chiqarish maydonchasining kon-boyitish kompleksini texnik va texnologik jihatdan qayta jihozlash	6,0
4	"Nurobod" ishlab chiqarish maydonchasining tog'-boyitish majmuasini texnik va texnologik jihatdan qayta jihozlash	3,0
5	5-sonli tog' sexining asosiy va qo'shimcha ishlab chiqarish quvvatlarini texnik va texnologik jihatdan qayta jihozlash	15,4
6	Texnologik va transport uskunalarning asosiy parkini kengaytirish	4,3
	Jami	28,7
	JAMI	32,7

2022-yilda yangi qurilish ishlari Jingeldi va Aktau yangi istiqbolli uran konlarini o'zlashtirish bilan ifodalanadi. Modernizatsiya va rekonstruksiya qilish asosan mavjud uran konlarini texnik va texnologik qayta jihozlash bilan ifodalanadi.

INNOVATSIYALAR VA TARAQQIYOT

Ishlab chiqarish hajmining barqaror o'sishini ta'minlashga mavjud ishlab chiqarish quvvatlarini texnik jihatdan qayta jihozlash, yangi ishlab chiqarish quvvatlarini barpo etish, shuningdek, ishlab chiqarish samaradorligini sezilarli darajada oshiruvchi eng yangi ilmiy-texnika ishlanmalarini joriy etish katta ta'sir ko'rsatmoqda.

Tog'-kon va qayta ishlash korxonalarini loyihalash, qurish va ulardan foydalanish bo'yicha to'plangan tajriba qurilish masalalarida to'g'ri qaror qabul qilish, texnologiya va texnologik jarayonlar rejimini tanlash korxonaning iqtisodiy samaradorligiga sezilarli ta'sir ko'rsatishini tasdiqlamoqda.

Biz bu muammolarni hal qilish uchun innovatsion yondashuv kerakligini tushunamiz.

Ishlab chiqarish jarayoniga yangi modernizatsiyalangan texnologiyalarni jalb etish, intellektual mulk va nou-xauni joriy etish va ulardan foydalanish tamoyillariga rioya qilish maqsadida Korxonada innovatsion rivojlanish dasturi ishlab chiqilgan. Dastur jahon standartlariga javob beradigan yangi texnologiyalarni ishlab chiqish va joriy etishga, shuningdek, korxonaning innovatsion rivojlanishi uchun qulay shart-sharoit yaratishga qaratilgan o'zaro bog'liq tadbirlar majmuasini o'z ichiga oladi.

2022-yilga mo'ljallangan innovatsion rivojlanish dasturi 18 ta tadqiqot loyihasini, jumladan, quyidagi 5 ta innovatsion loyihani o'z ichiga oladi:

- kommunal tarmoqlarni tekshirish uchun mo'ljallangan uchuvchisiz uchish apparatini joriy etish;
- ob'ektlarni issiq suv bilan ta'minlash uchun quyosh elektr stantsiyalarini amalga oshirish;
- Jingeldi va Aulbek geotexnologik uchastkalari uchun chuchuklashtirish qurilmalarini joriy etish;
- uran ishlab chiqarish zavodining texnologik ehtiyojlari uchun mahalliy blokli bug 'generatorlarini joriy etish;
- elektr energiyasini avtomatik nazorat qilish va hisobga olish tizimini joriy etish.

2023–2026 yillarga mo'ljallangan investitsiya loyihalari bo'yicha rejalashtirilgan ko'rsatkichlar ushbu hisobotning "Missiya va strategiya" bo'limida bayon etilgan.

"Navoiyuran" davlat korxonasini innovatsion rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari:

- geologik razvedka;
- tog' ishlari;
- qayta ishlash va boyitish;
- transport;
- energetika;
- avtomatlashtirish va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari;
- mehnat muhofazasi;
- ekologiya va atrof-muhitni muxofazalash.

Innovatsion ishlanmalarni joriy etish quyidagi muammolarni hal qilish imkonini beradi:

- tog' ishlari, materiallar va reagentlar, energiya va yoqilg'i xarajatlari, avtotransport vositalariga texnik xizmat ko'rsatish, xarajatlarini kamaytirish;
- atrof-muhitni muhofaza qilish va mineral-xom ashyo bazasining to'liqligi;
- uran va noyob yer elementlarini oxirigacha qazib olish;
- texnologik uskunalarni va ehtiyot qismlarni mahalliyashtirish;
- ishlab chiqarish uskunasi mustahkamligi va xavfsizligini oshirish;
- ishlab chiqarish jarayonlarini tashkiliy boshqarish darajasini oshirish;
- eksportga yo'naltirilgan mahsulotlar turlarini oshirish.

"Navoiyuran" davlat korxonasi mamlakatimizning quyidagi yetakchi oliy o'quv yurtlari va ilmiy muassasalari bilan samarali hamkorlik qiladi:

- Navoiy davlat kon-texnologiya universiteti;
- O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi U.A. Arifov nomidagi Ion-plazma va lazer texnologiyalari universiteti;
- Yadro fizikasi instituti;
- Toshkent Davlat texnika universiteti;
- va boshqalar.

"Navoiyuran" davlat korxonasi O'zbekiston Respublikasi Intellektual mulk agentligi tomonidan berilgan 20 ta ixtiro va foydali modellariga berilgan patentga ega.

KORXONANING 2022-YIL UCHUN ILMIY-TADQIQOT VA INNOVATSION ISHLARI

№	Predmet	Aslida o'zlashtirilgan miqdor, mlrd. so'm
URAN ISHLAB CHIQRISH		
1	Ammoniy perrenatni ishlab chiqarishdan metalli reniyni olish texnologiyasini ishlab chiqish, Zafarobod ruda boshqarmasi.	0,1
2	Uran konlarining geotexnologik quduqlarini burg'lashda burg'ulash suyuqligining to'liq so'rilishini oldini olish usulini ishlab chiqish (1-bosqich)	0,1
3	Aulbek konida ruda gorizontlarining yuqori bosim ostida texnik kislorod bilan oksidlanishi, Aulbek ruda boshqarmasi	2,4
4	Zafarobod ruda boshqarmasida, Moybuloq konida tajriba-sanoat sinovlarini amalga oshirish texnologiyalarini ishlab chiqish	1,8
5	Zafarobod ruda boshqarmasida, Aktau konida ekspluatatsiya qilish texnologiyalarini aniqlash uchun tajriba-sanoat sinovlarini amalga oshirish	1,0
6	Uyumlarni yuvish usuli bilan qora slanets rudalardan uran va unga aloqador elementlarni olish texnologiyasini ishlab chiqish bo'yicha tajriba ishlarini olib borish	0,5
Jami		5,9
ENERGETIKA		
7	"Navoiyuran" davlat korxonasi ob'ektlarini issiq suv bilan ta'minlash uchun quyosh qurilmalarini joriy etish	0,6
8	"Navoiyuran" davlat korxonasi ob'ektlarida qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish uchun quyosh elektr stantsiyalarini joriy etish	6,1
9	Uran ishlab chiqarish zavodining texnologik ehtiyojlari uchun mahalliy blokli bug 'generatorlarini joriy etish;	0,9
Jami		7,6
JAMI		13,5
JAMI, MLN AQSH DOLLARI		1,2

Yuqorida tavsiflangan barcha ishlar ishlab chiqarish samaradorligini oshirish va ilg'or jahon amaliyotiga moslashishga qaratilgan keng qamrovli sa'y-harakatlardir.

XARID QILISH SIYOSATI

GRI 2-6, 204-1

Barqaror ta'minot zanjirini yaratish va qo'llab-quvvatlash Korxonada uchun ustuvor vazifalardan biridir. Korporativ tamoyillarni baham ko'radigan va biznesni mas'uliyat bilan olib boruvchi pudratchilar bilan mustahkam va o'zaro manfaatli hamkorlik aloqalarini shakllantirish, xaridlar jarayonida shaffoflikni ta'minlash bu boradagi muhim tamoyillardan hisoblanadi.

Korxonaning xarid jarayonini boshqarishda quyidagi tuzilmalar ishtirok etadi:

- xaridlarni rejalashtirish va mahalliyashtirish bo'limi;
- uskunalar va materiallarni xarid qilish bo'yicha bo'lim;
- transport bo'yicha xaridlar bo'limi;
- bojxona yuklarni deklaratsiyalash va sertifikatlashtirish xizmati bo'limi.

Xarid qilish faoliyati tamoyillari:

- qonuniylik;
- vatanparvarlik va o'z burchiga vafodorlik;
- "Navoiyuran" davlat korxonasi manfaatlariga sodiqlik;
- moliyaviy resurslardan foydalanishning oqilonaligi, tejamkorligi va samaradorligi;
- axborot borasidagi ochiqlik va shaffoflik;
- xaridlar ishtirokchilari o'rtasida tenglik, adolatlilik, kamsitishlar va raqobatni asossiz cheklashlarning yo'qligi;
- ishlab chiqarish ehtiyojlari uchun tovarlar, ishlar va xizmatlar sotib olish uchun mo'ljallangan mablag'larning maqsadli va tejimli sarflanishi;
- xarajatlarni kamaytirishga qaratilgan chora-tadbirlarni amalga oshirish;
- korrupsiya va boshqa huquqbuzarliklarning oldini olish.

Korxonaning davlat xaridlarini tashkil etish va o'tkazish uchun mas'ul xodimlari yuqorida bayon etilgan tamoyillar asosida 2022-yildan boshlab quyidagi chora-tadbirlarni amalga oshirishni boshladilar:

2022-YILDA AMALDA BO'LGAN BOSHQARUV HUJJATLAR

Korxonada "Navoiyuran" davlat korxonasi xarid faoliyati to'g'risidagi nizomga muvofiq ta'minot zanjirini boshqaradi. Mazkur nizom O'zbekiston Respublikasining 2021-yil 22-apreldagi "Davlat xaridlari to'g'risida"gi O'RBQ-684-son Qonuni va O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 14-sentabrdagi PF-6313-son Farmoniga mos keladi. "Navoiyuran" davlat korxonasi

- "Davlat xaridlari to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuni va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlar, shuningdek "Navoiyuran" davlat korxonasi ehtiyojlari uchun tovarlar, ishlar va xizmatlarni xarid qilishni tartibga soluvchi odob-axloq kodeksida belgilangan talablarga qat'iy rioya qilish";
- hech qanday shaxs, guruh yoki tashkilotga ustunlik bermaslik, ularning ta'siridan mustaqil bo'lish, tadbirkorlarning huquq, majburiyatlari va qonuniy manfaatlarini hisobga olish hamda kamsitishlarga yo'l qo'ymaslik;
- o'z xizmat vazifalarini vijdonan bajarishga shubha uyg'otadigan hatti-harakatlardan tiyilish, shuningdek, obro'siga putur yetkazishi mumkin bo'lgan ziddiyatli vaziyatlardan qochish;
- o'z mansab mavqeidan foydalanib "Navoiyuran" davlat korxonasi faoliyatiga noqonuniy ta'sir ko'rsatmaslik;
- korrupsiya holatlariga qarshi kurashish va ularning oldini olishga faol yordam berish;
- o'zlariga ma'lum bo'lgan huquqbuzarliklar to'g'risidagi va jismoniy shaxslarning "Navoiyuran" davlat korxonasi rahbariga, O'zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligining bevosita rahbariga yoki huquqni muhofaza qiluvchi organlarga jinoyat sodir etish borasida murojaat qilgan barcha holatlari to'g'risida ma'lumot berish;
- ma'lum bo'lgan ma'lumotlarning saqlanishi va maxfiylikni ta'minlash bo'yicha barcha choralarini ko'rish va ularning oshkor etilishi uchun qonun hujjatlarida belgilangan tartibda javobgar bo'lishi;
- manfaatlar to'qnashuvining oldini olish va ularni bartaraf etish bo'yicha o'z vaqtida chora-tadbirlar ko'rish.

Jamiyat davlat organlari – O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy taraqqiyot va kambag'allikni qisqartirish vazirligi, Moliya vazirligi va Vazirlar Mahkamasiga xaridlar faoliyati natijalari to'g'risida hisobot beradi.

amal qiladi. Kodeks qoidalari davlat xaridlari sohasidagi huquqbuzarliklarning oldini olishga, ularning yuzaga kelishining sabab va shart-sharoitlarini bartaraf etishga, O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasiga,

fuqarolarning huquq va erkinliklarini tartibga soluvchi qonunlar va boshqa huquqiy hujjatlarga qat'iy rioya etishga qaratilgan.

ISHBILARMON HAMKORLARNI TANLAB OLISH VA BAHOLASH

Tanlash tartib-qoidalarining bir qismi sifatida Korxonada potensial yetkazib beruvchilarni keng ko'lamli mezonlar asosida baholaydi, jumladan:

- taqdim etilgan tovarlarning sifati;
- taklif etilayotgan tovar va xizmatlarning loyihaning texnik shartlariga muvofiqligi;
- ekspertiza va ishbilarmon hamkorning ish tajribasi;
- kontragentning ishchanlik obro'si va ishonchligining Korxonada talablariga muvofiqligi;
- yetkazib beruvchidan qarzlarning yo'qligi.

2023-yilda Korxonada kontragentlarni tanlash tartibini takomillashtirish ustida ishlashni davom ettirdi. Kelajakda har bir texnik vazifaga "Atrof-muhit talablari" bo'limi qo'shiladi.

Barcha turdagi xaridlar xarid.uzex.uz, etender.uzex.uz, cooperation.uz kabi elektron birja portallari orqali amalga oshiriladi. Yetkazib beruvchilarni tanlash elektron birja portalidagi ball tizimi asosida avtomatik ravishda amalga oshiriladi.

XARIDLAR VA YETKAZMALAR TUZILMASI

GRI 2-6

"Navoiyuran" davlat korxonasi ta'minot tarmog'iga O'zbekiston Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston Respublikasi, Fransiya, Amerika Qo'shma Shtatlari, Kanada va Buyuk Britaniya hududida joylashgan korxonalar kiradi.

Korxonada xaridlar ichki tartib va siyosatlarga muvofiq amalga oshiriladi. Xarid qilingan tovarlar va xizmatlarning asosiy toifalari:

- Uskunalar, transport vositalari, shu jumladan transport vositalari va tegishli infratuzilma hamda ehtiyot qismlar;
- yoqilg'i-moylash materiallari va yoqilg'i;
- kimyoviy materiallar va reagentlar;
- geologik razvedka ishlari.

2022-YILDAGI ASOSIY KO'RSATKICHLAR

Xaridlarning umumiy shartnoma hajmi	Yetkazib beruvchilarning umumiy soni	Import xaridlarning ulushi
1 720 mlrd so'm (153 mln AQSh dollari)	643	2%

MAHALLIY YETKAZIB BERUVCHILAR BILAN O'ZARO ALOQA

Korxonada mahalliy yetkazib beruvchilarni o'z ta'minot zanjiriga qo'shish orqali qo'llab-quvvatlaydi. Ko'rsatilayotgan yordam Korxonada O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyoti barqarorligini va faoliyat

yuritayotgan hududlarda mahalliy aholi farovonligini rivojlantirish va qo'llab-quvvatlash uchun harakatlantiruvchi omil bo'lib xizmat qiladi.

BMT ni barqaror rivojlantirish Maqsadlariga erishishga qo'shilgan hissa	29
Ahamiyatli mavzular	34
Manfaatdor tomonlar bilan o'zaro aloqa	36
Uyushmalarda qatnashish va xalqaro tamoyillarga amal qilish	37

BARQAROR RIVOJLANISHNI BOSHQARISH

GRI 2-12

2022-YILDA AMALDA BO'LGAN BOSHQARUV HUJJATLAR

- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 14-iyuldagi "20222030-yillarda "Navoiyuran" davlat korxonasi uranni qazib olish, qayta ishlash hajmlarini oshirish hamda uni transformatsiya qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-319-son Qarori.
- O'zbekiston Respublikasi Davlat aktivlarini boshqarish agentligi tomonidan taqdim etilgan ta'xischining 2022-yil 22-avgustdagi "Navoiyuran" davlat korxonasi tashkiliy tuzilmasini rivojlantirish to'g'risida"gi 106/10-2-kr-son qarori.

"Navoiyuran" DKning barqaror rivojlanishni boshqarishga yondashuvi atrof-muhitni muhofaza qilish, ijtimoiy mas'uliyat va iqtisodiy samaradorlikni o'zida mujassam etgan kompleks strategiyani tayyorlash va amalga oshirishni o'z ichiga oladi. Strategiya milliy va mintaqaviy rivojlanish, normativ va qonunchilik talablariga rioya qilish, o'z faoliyatida ilg'or tarmoq tajribasini izchil qo'llash va Korxonani rivojlantirish doirasida manfaatdor

tomonlar bilan konstruktiv muloqot uchun o'zaro hamkorlikni "kengaytirish" tamoyillariga asoslanadi.

Korxonada barqaror rivojlanishni boshqarish tizimini yaratish bir necha jihatlarida muhim hisoblanadi:

- uran qazib olish bilan bog'liq bo'lgan potentsial salbiy atrof-muhit ta'sirini yumshatish (tuproqning degradatsiyasi, suvning ifloslanishi va biologik xilmaxillikning yo'qolishi), bunga yaxshi boshqaruv va saqlash amaliyotini joriy etish orqali erishiladi;
- ijtimoiy mas'uliyatga sodiqlik, Korxonada xodimlari va mahalliy aholi ishtirokini rag'batlantirish, inson huquqlarini hurmat qilish va mintaqaviy rivojlanish tashabbuslarini qo'llab-quvvatlash;
- resurslarni optimallashtirish, chiqindilarni kamaytirish va energiya samaradorligini oshirish orqali operatsion samaradorlikni oshirish va xarajatlarni kamaytirishga hissa qo'shish. Ushbu tizim biznes strategiyalarini barqarorlik maqsadlari bilan uyg'unlashtirish, xavflarni

kamaytirish va manfaatdor tomonlar oldida ijobiy obro'ni saqlab qolish orqali uzoq muddatli barqarorlikni ta'minlaydi.

Alohida davlat korxonasi aylantirish jarayonida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 14-iyuldagi PQ-319-son Qarori bilan tasdiqlangan "Yo'l xaritasi"dan kelib chiqadigan barqaror kun tartibi va ESG tamoyillari doirasida xalqaro standartlarga, shuningdek Global Reporting Initiatives (keyingi o'rinlarda "GRI" deb yuritiladi) talablariga javob berish maqsadida Korxonada McKinsey & Company konsalting kompaniyasidagi ekspert yordamiga murojaat qildi. Ushbu tashkilot bilan birgalikda Korxonaning rivojlanish strategiyasini takomillashtirish va operatsion samaradorligini oshirish dasturi ishlab chiqilmoqda.

Barqaror rivojlanishni boshqarish masalalari O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 14-iyuldagi "20222030-yillarda "Navoiyuran" davlat korxonasi uranni qazib olish, qayta ishlash hajmlarini oshirish hamda uni transformatsiya qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-319-son Qarorida belgilangan vazifalarni sifatli va o'z vaqtida amalga oshirish maqsadida 2022-yilda tuzilgan Korxonaning ESG tamoyillarini joriy etish va rivojlanish strategiyasini ishlab chiqish bo'limi tomonidan muvofiqlashtiriladi. Bo'lim to'rtta mutaxassisidan iborat bo'lib, ularning har biri bo'lim to'g'risidagi Nizom va tegishli lavozim yo'riqnomalariga muvofiq strategiyaning turli yo'nalishlari va Korxonada faoliyatiga ilg'or ESG amaliyotini joriy etish vazifalarini bajaradi.

Yaqin kelajakda Korxonaning ESG tamoyillarini joriy etish va rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqish bo'limi jalb qilingan maslahatchilar bilan hamkorlikda korxonani rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqishni amalga oshirish vazifalari quyidagilardan iborat:

- Korxonada faoliyatining barcha darajalarida xalqaro standartlarni joriy etish;
- Korxonaning mas'ul xodimlarini sifat menejmenti, ekologiya, energiya menejmenti, sog'liqni saqlash va xavfsizlik sohasida GRI standartlari, shuningdek xalqaro ISO standartlariga o'qitish;
- Korxonani yetakchi reyting agentliklaridan ESG reytingini olishga tayyorlash;
- jamoatchilik bilan aloqalar, atrof-muhitga ta'sir va me'yoriy hujjatlarga rioya qilish kabi omillarni hisobga olgan holda tabiiy uran qazib olish va qayta ishlash operatsiyalari hamda tayyor uran oksidi mahsulotlarini sotish bilan bog'liq bo'lgan ekologik, ijtimoiy va boshqaruv xavflarini aniqlash va baholash;
- GRI va SASB kabi ilg'or sanoat amaliyotlari va xalqaro tuzilmalarga mos keladigan ESG siyosati va ichki standartlarini ishlab chiqish;
- asosiy samaradorlik ko'rsatkichlarini (KPI) aniqlash bo'yicha ESG maqsadlari va majburiyatlari bo'yicha erishilgan yutuqlarni kuzatish uchun ishonchli monitoring va hisobot berish mexanizmlarini yaratish va ESG natijalarini shaffof ravishda yetkazish uchun hisobot tizimini ishlab chiqish.

BMT NI BARQAROR RIVOJLANTIRISH MAQSADLARIGA ERISHISHGA QO'SHILGAN HISSA

Birlashgan Millatlar Tashkilotining Barqaror rivojlanish maqsadlariga ("BRM") hissa qo'shish biz uchun muhim, chunki u biznes maqsadlarini global barqaror rivojlanish maqsadlari bilan uyg'unlashtiradi, korporativ obro'-e'tiborni oshiradi va xavflarni kamaytiradi. BRMlarni Korxonaning biznes strategiyasiga integratsiya qilish, o'lchanadigan maqsadlarni belgilash, manfaatdor tomonlar bilan hamkorlik qilish, shaffof hisobot berish va ijtimoiy muammolarni hal qilish uchun innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash – bu yondashuv nafaqat jamiyat va atrof-muhitga foyda keltiradi, balki uzoq muddatli barqaror o'sishni ta'minlagan holda Korxonamiz va uning manfaatdor tomonlari uchun qiymat yaratadi.

Korxonada barqaror rivojlanish sohasidagi barcha BMT BRMlarining ahamiyatini tan oladi va o'z faoliyatining ajralmas qismi sifatida ularni amalga oshirishda muhim rol o'ynashga intiladi. "Navoiyuran" davlat korxonasi strategik maqsadlaridan kelib chiqib, biz BMTning 12 ta ustuvor yo'nalishlarini belgilab oldik va bu borada Korxonada o'z sa'y-harakatlarini ahamiyatli hissa qo'shishga qaratmoqda.

BARQAROR RIVOJLANISH SOHASIDAGI MAQSADLAR

BMT BRM GA HISSA QO'SHISH

BARCHA YOSHDA GILAR UCHUN SOG'LOM TURMUSH TARZINI VA FAROVONLIKNI TA'MINLASH

Bizning hissa

- Biz barcha xodimlarni eng yuqori xalqaro standartlarga muvofiq sog'liqni saqlash va xavfsizlik bo'yicha o'qitishni ta'minlaymiz. Bizning maqsadimiz barcha xodimlarga jahon xavfsizlik standartlariga javob beradigan treninglardan foydalanish imkoniyatini berish va shu bilan eng yuqori darajadagi bilim va ko'nikmalarni ta'minlashdir.
- Biz ish joyidagi baxtsiz hodisalarni minimallashtiradigan xavfsiz mehnat sharoitlarini yaratamiz.

2022-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- 552 nafar xodim mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi masalalari bo'yicha treningdan o'tkazildi.
- O'limga olib kelgan **baxtsiz hodisalar sodir bo'lmagan**.

INKLYUZIV VA ADOLATLI SIFATLI TA'LIMNI TA'MINLASH VA BARCHA UCHUN UMRBOD TA'LIM IMKONIYATLARINI ILGARI SURISH

Bizning hissa

Biz xodimlarimizning xalqaro standartlarga javob beradigan darajada malaka oshirishini va xalqaro tajriba bilan ta'minlashni maqsad qilganmiz.

2022-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 va ISO/IEC 50001:2018 bo'yicha o'quv kurslari tashkil etilgan.
- Bir xodimga o'rtacha yillik o'quv soatlari soni 17 soatni tashkil etdi.

2087 nafar xodim malaka oshirish doirasida kasbiy tayyorgarlikdan o'tdi.

GENDER TENGLIGIGA ERISHISH VA BARCHA AYOLLAR VA QIZLARNING IMKONIYATLARINI KENGAYTIRISH

Bizning hissa

- Biz xotin-qizlarning mamlakatimiz ijtimoiy-iqtisodiy sohadagi faolligini oshirish, ularning iste'dodini yuzaga chiqarishi, turli sohalarda qobiliyatini namoyon etishi uchun shart-sharoit yaratishga hissa qo'shmoqdamiz.

2022-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- Kasaba uyushmasi faoliyati doirasida Gender tengligi komissiyasi tuzildi.
- Onalik ta'tilidan foydalangan 62 nafar xodimga bola parvarishi bo'yicha nafaqa berildi.

HAMMA UCHUN SUV RESURLARI VA SANITARIYANING MAVJUDLIGI VA ULARDAN SAMARALI FOYDALANISH

Bizning hissa

- Biz yer osti suvlari sifatini o'z vaqtida monitoringini ta'minlashga intilamiz.
- Biz suv resurslaridan ratsional foydalanishga harakat qilamiz.

2022-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- Yer osti suvlari sifatini monitoring qilish tizimi joriy etilgan.
- 2022-yilda ochiq manbalarga **suv resurslari nol miqdorda tushirilgan**.

Suv resurslarini **100%** tozalash uchun o'tkazilgan.

HAMMA UCHUN ARZON, ISHONCHLI, BARQAROR VA ZAMONAVIY ENERGIYADAN UNIVERSAL FOYDALANISHNI TA'MINLASH

Bizning hissa

- Biz elektr energiyasini iste'mol qilishni kamaytirish va energiya samaradorligini oshirish bo'yicha chora-tadbirlarni amalga oshirmoqdamiz.
- Biz qayta tiklanadigan energiya manbalaridan foydalangan holda elektr energiyasi ishlab chiqarish imkoniyatlarini kengaytirmoqdamiz.

2022-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- Energiya sarfini kamaytirish uchun texnologik jarayonlarni optimallashtirish.
- Uchinchi tomon iste'molchilariga **bug'ni 100% sotish**.

Sulfat kislota ishlab chiqarishda o'z elektr energiyasini **100%** iste'mol qilish.

ILGARILANMA, KENG QAMROVLI VA BARQAROR IQTISODIY O'SISHGA KO'MAKLASHISH, TO'LIQ VA SAMARALI BANDLIK VA HAMMA UCHUN MUNOSIB MEHNAT

Bizning hissa

- Biz mamlakatning iqtisodiy yuksalishiga yordam berayapmiz, jumladan, ish o'rinlari yaratish va aholi bandligini ta'minlash orqali.
- Biz xodimlarimizni tenglik tamoyillari va samarali mukofotlash tizimi asosida munosib ish haqi bilan ta'minlashga intilamiz.

2022-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- Korxonada **1 964 ta yangi xodimni ish** bilan ta'minlagan.
- Ishlab chiqarish faoliyatida o'rtacha oylik ish haqi **7,7 million so'mni** tashkil etdi.
- Ta'til nafaqalari va ishdan bo'shatish nafaqalari, shuningdek bayram va dam olish kunlaridagi ishlar, qo'shimcha ishlar uchun to'lovlar ikki baravar stavkada to'lanadi.

Korxonaning barcha xodimlarining ish haqini **15 foizga** oshirish.

BARQAROR INFRATUZILMANI QURISH, KENG QAMROVLI VA BARQAROR SANOATLASHTIRISH VA INNOVATSIYALARNI RIVOJLANTIRISHGA YORDAM BERISH

Bizning hissa

- Biz Jingeldi va Aktau kabi yangi istiqbolli uran konlarini o'zlashtirmoqdamiz.
- Biz mavjud uran konlarini modernizatsiya va rekonstruksiya qilamiz.
- O'zimiz faoliyat yuritayotgan hududlarda yangi ish o'rinlari yaratamiz.
- Biz O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim muassasalarini qo'llab-quvvatlaymiz va ular bilan hamkorlik qilamiz.

2022-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- 2022-yilga mo'ljallangan innovatsion rivojlanish dasturi ishlab chiqildi.
- **32.7 mln AQSh dollari** investitsion loyihalarga sarflandi.
- **1.2 mln AQSh dollari** investitsion loyihalarga sarflandi.

18 ta ilmiy-tadqiqot loyihasi, jumladan, 5 ta innovatsion loyiha ishlab chiqildi.

MAMLAKATLAR ICHIDA VA ULAR O'RTASIDAGI TENGSIZLIKNI KAMAYTIRISH

Bizning hissa

- Biz jamoaviy salomatlikni qo'llab-quvvatlaymiz va xodimlarga bepul tibbiy xizmatlarni taqdim etamiz.

2022-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- Xodimlarning sanatoriy-kurortda davolanishiga **4,6 milliard so'm** sarflandi.
- **2 791 kishi** stasionar sharoitda davolandi.
- Bolalar oromgohtariga yo'llanmalar bilan ta'minlangan bolalarning umumiy soni **1 015 nafarni** tashkil etdi.

Kompaniya xodimlari uchun **xizmat uylari va oilaviy yotoqxonalar** ajratilgan.

SHAHARLAR VA AHOI PUNKTLARINING OCHIQLIGI, XAVFSIZLIGI, BARDOSHLILIGI VA EKOLOGIK JIHATDAN BARQAROR BO'LISHINI TA'MINLASH

Bizning hissa

- Biz hududlarimizni obodonlashtirish, asosan qurg'oqchilik va kasalliklarga chidamli o'simliklar ekish bilan faol shug'ullanmoqdamiz.
- Biz moddiy-texnik qo'llab-quvvatlash orqali shaharlar va o'zimiz joylashgav hududlarni obodonlashtirishni yaxshilaymiz.

2022-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- "Yashil makon" milliy loyihasi doirasida tadbirlar amalga oshirilmoqda.

3 210 ta daraxt ekildi.

ISTE'MOL VA ISHLAB CHIQRISHNING RATSIONAL MODELLARIGA O'TISHNI TA'MINLASH

Bizning hissa

- Biz quyosh panellari va quyosh elektr stantsiyalarini joriy etish orqali energiya sarfini kamaytirish chora-tadbirlarini amalga oshirmoqdamiz.
- Biz hosil bo'lgan chiqindilarni qayta ishlashga topshiramiz va qayta ishlash amaliyotini qo'llab-quvvatlaymiz.

2022-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- Внедрена солнечная станция мощностью 80 кВт.
- Объем отходов, отправленных на захоронение, составил 7 570 тонн.

Elektr energiyasi iste'moli **14 253 (megavatt-soat - MVt/s)** ga kamaytdi

IQLIM O'ZGARISHI VA UNING OQIBATLARIGA QARSHI KURASHISH UCHUN SHOSHILINCH CHORALAR KO'RISH

Bizning hissa

- Biz issiqxona gazlarining tashqariga chiqarilishi to'g'risidagi hisobotni tahlil qilishni boshladik.
- Biz muntazam ravishda tashqariga chiqarishlar manbalarining sanoat ekologik monitoringini olib boramiz.
- Biz Tashqi energiya manbalaridan (TEM) iste'molni oshirish ustida ishlayapmiz.

2022-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- Korxonada 2022-yilda yoqilg'ining mobil yoqilishi natijasida Parnik gazlarining to'g'ridan-to'g'ri tashqariga chiqarib yuborilishining miqdoriy bahosini amalga oshirdi.

2022-yil uchun Qamrov bo'yicha issiqxona gazlarining tashqariga chiqarilishi **65 103 tonna CO2 ekvivalentini** tashkil etdi.

ER USTI EKOTIZIMLARINI MUHOFAZA QILISH VA TIKLASH HAMDA ULARDAN BARQAROR FOYDALANISHNI RAG'BATLANTIRISH, O'RMONLARNI BARQAROR BOSHQARISH, CHO'LLANISHGA QARSHI KURASHISH, YERLARNING DEGRADATSIYASINI TO'XTATISH VA QAYTARISH HAMDA BIOLOGIK XILMA-XILLIKNING YO'QOLISHINI TO'XTATISH

Bizning hissa

- Biz rejalashtirilgan faoliyatdan oldin darhol atrof-muhit holatini tahlil qilamiz.
- Biz konlarni rekultivatsiya qilish bo'yicha davlat dasturini amalga oshirish ustida ishlayapmiz.

2022-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- Kon uchastkalarini zararsizlantirish va texnik rekultivatsiya qilish loyihalari ishlab chiqilgan.

386 gektar rekultivatsiya qilingan yerlar.

AHAMIYATLI MAVZULAR

GRI 3-1, 3-2

Biz "Navoiyuran" DK uchun mavzularning muhimligini baholash maqsadida GRI standartlarida bayon etilgan eng yaxshi amaliyot yondashuvidan foydalandik va ushbu Hisobot eng muhim ESG (ekologiya, ijtimoiy soha va boshqaruv) masalalariga qaratilganligini ta'minladik. Tanlov jarayoni turli mavzularning ahamiyatini aniqlash va eng muhim deb topilganlarini aniqlash uchun chuqur ichki tahlilni amalga oshirishni o'z ichiga oladi.

Ahamiyatli mavzularni shu kabi sohadagi kompaniyalarning mezonlari bilan baholash bir necha sabablarga ko'ra muhim:

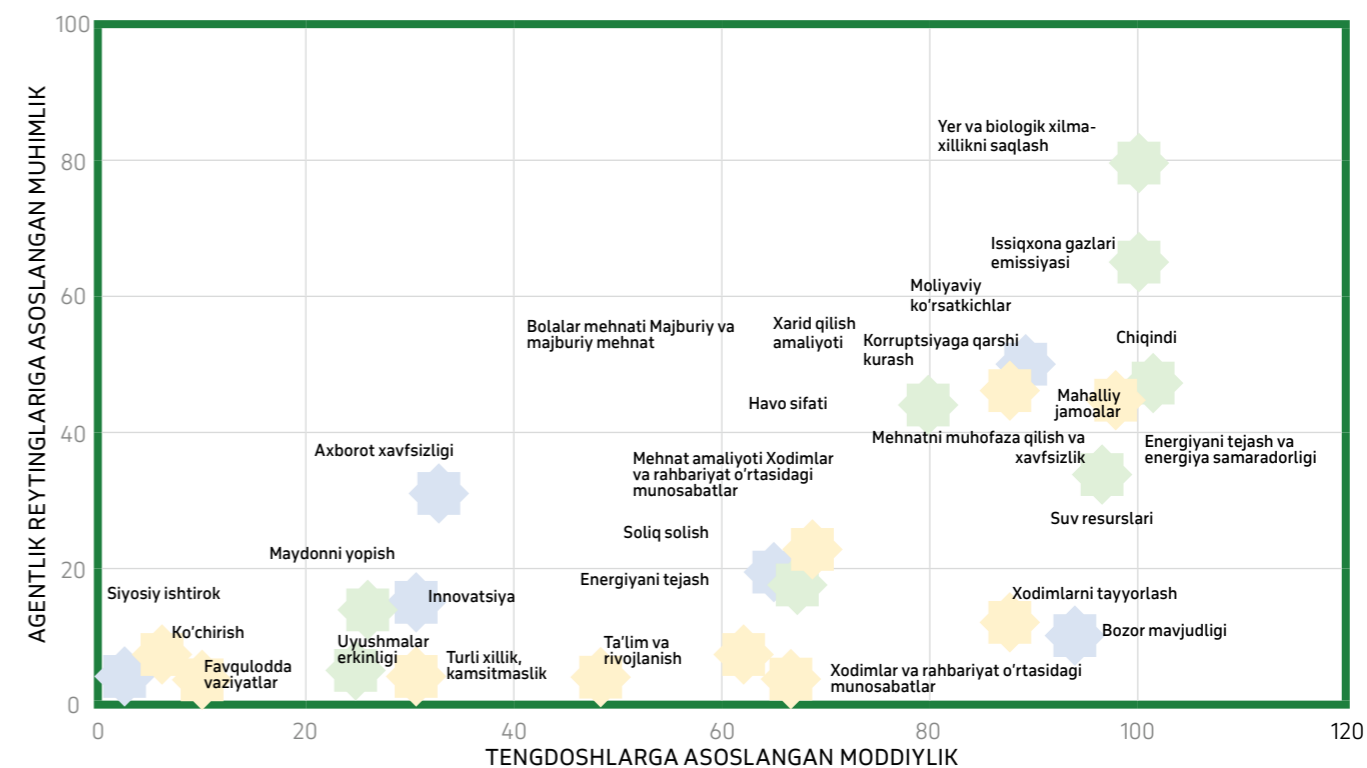
- sohaviy dolzarblik: ahamiyatli mavzularni sohaviy nazorat ko'rsatkichlari bilan taqqoslash aniqlangan muammolarning muayyan sanoat kontekstida dolzarb va mazmunli bo'lishini ta'minlaydi;
- sohaviy me'yorlar va ilg'or amaliyotlar: Tengdoshlar bilan taqqoslash kompaniyalarga sohaviy me'yorlarni va ahamiyatli mavzular bilan bog'liq bo'lgan eng yaxshi amaliyotlarni tushunish imkonini beradi;
- manfaatdor tomonlar, shu jumladan investorlar, mijozlar, xodimlar va jamoalar ish faoliyatini

baholashda ko'pincha bir sohadagi kompaniyalarni solishtiradilar;

- raqobatdagi ustunligi: ahamiyatli mavzularni sohadagi tengdoshlar bilan taqqoslash kompaniyaning raqobatdosh ustunlikka ega bo'lgan yoki raqobatchilardan ortda qolgan sohalari haqida tushuncha berishi mumkin;
- shaffoflik va axborotning ochib berilishi: GRI va SASB kabi ko'plab barqaror rivojlanish sohasidagi sohaviy tizimlar va standartlar kompaniyalardan o'z faoliyatini sohadagi tengdoshlari bilan solishtirishni talab qiladi.

Natijada Korxonada ushbu hisobotda ochib berish uchun 28 ta mavzuni tanladi, bu esa amalga oshirilgan tahlillar asosida quyida keltirilgan muhimlik matritsasida aks ettirilgan. Kelgusi hisobot davrlarida Korxonada manfaatdor tomonlar xaritasini tayyorlash va tasdiqlashdan so'ng puxta so'rov o'tkazish va manfaatdor tomonlarni jalb qilish orqali ahamiyatli matritsasini ishlab chiqish jarayonini yaxshilashni rejalashtirmoqda.

AHAMIYATLILIK MATRITSASI

MANFAATDOR TOMONLAR BILAN O'ZARO ALOQA

GRI 2-29, 413-1

Manfaatdor tomonlar bilan o'zaro aloqa Korxonaning barqaror rivojlanish strategiyasining ajralmas qismi hisoblanadi. Korxonada turli guruhlar, jumladan, xodimlar, mijozlar, yetkazib beruvchilar, jamoat tashkilotlari, ommaviy axborot vositalari va uning yagona asoschisi

bilan ochiq va oshkora muloqot qilish muhimligini tan oladi. Korxonada manfaatdor tomonlar bilan samarali aloqa qilishni Korxonada miqyosida umumiy strategik maqsad va vazifalarga erishish va umuman uran sanoatini rivojlantirishning asosiy omili deb hisoblaydi.

Manfaatdor tomonlar guruhi	O'zaro aloqa qilish usullari
 YAGONA TA'SISCHI	<ul style="list-style-type: none"> Yagona ta'sischi tomonidan ko'rib chiqilishi uchun muntazam hisobotlarni taqdim etish. Kuzatuv kengashi a'zolari – davlat vakillari orqali manfaatlarni ifodalash. Hukumat portallari va korporativ veb-saytlarda ma'lumotlarni joylashtirish. Ta'sischi tomonidan qo'yilgan vazifalarning bajarilishini nazorat qilish.
 YETKAZIB BERUVCHILAR VA HAMKORLAR	<ul style="list-style-type: none"> Korporativ veb-saytda dolzarb ma'lumotlar va yangiliklarni joylashtirish. Muzokaralar, ishbilarmonlik uchrashuvlari va rasmiy yozishmalarni amalga oshirish. Shartnomalar va bitimlar tuzish.
 RAHBARIYAT VA PERSONAL	<ul style="list-style-type: none"> Ichki aloqa kanallari orqali Korxonaning joriy faoliyati to'g'risida ma'lumot berish. Rahbariyat va tarkibiy bo'linmalar yig'ilishlarini o'tkazish. Korporativ chora-tadbirlar va forumlar. Mehnat shartnomalari va ish beruvchining dalolatnomalari. Korporativ veb-saytda dolzarb ma'lumotlar va yangiliklarni joylashtirish.
 DAVLAT ORGANLARI	<ul style="list-style-type: none"> Davlat hisobot portallari orqali muntazam hisobotlarni taqdim etish. Kuzatuv kengashi a'zolari – davlat vakillari orqali manfaatlarni ifodalash. Davlat organlaridan kiruvchi so'rovlarni qayta ishlash. Qonunchilikdagi o'zgarishlar monitoringi. Korporativ veb-saytda dolzarb ma'lumotlar va yangiliklarni joylashtirish.
 KASABA UYUSHMALARI	<ul style="list-style-type: none"> Korporativ chora-tadbirlar va forumlar. Mehnat shartnomalari va ish beruvchining dalolatnomalari. Davlat organlaridan kiruvchi so'rovlarni qayta ishlash. Xodimlarga beriladigan to'lovlar bo'yicha yillik hisobot. Korporativ veb-saytda dolzarb ma'lumotlar va yangiliklarni joylashtirish.
 OAV	<ul style="list-style-type: none"> Nashr uchun materiallarni taqdim etish. Korporativ veb-saytda dolzarb ma'lumotlar va yangiliklarni joylashtirish. OAV dan kiruvchi so'rovlarni qayta ishlash. Korxonada vakillarining intervyularida va yangiliklar eshittirishlarida ishtirok etish. Ochiq portallar orqali muhim voqealar haqida ma'lumot berish.
 MAHALLIY AHOLI	<ul style="list-style-type: none"> Aholi va jamoat tashkilotlari rahbarlari bilan uchrashuvlar. Korxonada vakillarining ochiq so'zga chiqishlarida ishtirok etish. Bo'lib turish hududlarini qo'llab-quvvatlash bo'yicha davlat buyurtmalarini bajarish. Davlat hududlarida xayriya tadbirlarida ishtirok etish. Korporativ veb-saytda dolzarb ma'lumotlar va yangiliklarni joylashtirish.
 XALQARO TASHKILOTLAR	<ul style="list-style-type: none"> Memorandum va bitimlarni imzolash. Kompaniya vakillarining ochiq maydonchalarda va xalqaro konferensiyalarda ishtirok etishi. Korporativ veb-saytda paydo bolishi bilan Korxonada to'g'risidagi joriy ochiq ma'lumotlarni joylashtirish. Muzokaralar, ishbilarmonlik uchrashuvlari va rasmiy yozishmalarni amalga oshirish.

Manfaatdor tomonlar bilan o'zaro aloqa qilishda Korxonada ochiqlik, oshkoralik, o'zaro hamkorlik va hurmat tamoyillariga amal qilishga, har bir tomonning manfaatlarini hisobga olgan holda qo'llab-quvvatlashga intiladi. Mazkur tamoyillarga amal qilish uchun Korxonada

o'z majburiyatlarini mas'uliyat bilan bajarishga, o'z faoliyatining muhim jihatlari haqida xabardor qilishga, davlat, aholi, ommaviy axborot vositalari, hamkorlar va boshqa shaxslar ishtirokidagi tadbirlarda faol ishtirok etishga intiladi.

UYUSHMALARDA QATNASHISH VA XALQARO TAMOYILLARGA AMAL QILISH

GRI 2-28

"Navoiyuran" davlat korxonasi ilg'or tajribani rivojlantirish bo'yicha belgilangan maqsadlarga samarali erishish yo'lida milliy va xalqaro birlashmalarda ishtirok etib, umumiy maqsad va manfaatlardan kelib chiqqan holda sa'y-harakatlarni birlashtirmoqda. Mustaqil korxonada maqomiga ega bo'lishi munosabati bilan 2022-yil 1-yanvardan boshlab "Navoiyuran" davlat korxonasi MAGATE a'zolari oldidagi mas'uliyatni avtomatik tarzda

o'z zimmasiga oldi va Jahon yadro assotsiatsiyasiga qo'shildi.

Korxonada davlat organlari va boshqa manfaatdor tomonlar bilan ishlashda ochiqlik, konstruktiv hamkorlik va mas'uliyat tamoyillariga amal qiladi, bu esa, o'z navbatida, Korxonaning iqtisodiy qiymatini yaratish, shuningdek, barqaror rivojlanish tamoyillarini ilgari surish uchun asos hisoblanadi.

MAGATE BILAN HAMKORLIK

O'zbekiston Respublikasi BMTning to'la huquqli a'zosi sifatida 1994-yil 26-yanvarda MAGATEga a'zo bo'lib, yadro xavfsizligi kafolatlarini ta'minlashga qaratilgan shartnomalar, bitimlar va konvensiyalarni amalga oshirishda faol ishtirok etdi.

MAGATE Texnik hamkorlik dasturi tomonidan qo'llab-quvvatlanadigan yaqin hamkorlik doirasida muntazam ravishda xalqaro uchrashuvlar, konferensiyalar, o'quv tadbirlari va kurslar o'tkazib kelinmoqda. Hamkorlik, shuningdek, kompaniya mutaxassislari uchun xalqaro tashkilotlar va ekspertlar ishtirokida radiatsiya va yadro xavfsizligi sohasida stajirovka o'tashni ham o'z ichiga oladi.

O'zbekiston Respublikasining 2008-yil 11-noyabrdagi O'RQ-186-sonli "Iste'mol qilingan yoqilg'i bilan ishlash xavfsizligi va radioaktiv chiqindilar bilan ishlash xavfsizligi to'g'risida"gi qo'shma konvensiyaga qo'shilishi to'g'risida"gi Qonuniga muvofiq, mamlakatimiz ushbu muhim kelishuvga qo'shildi.

Ushbu MAGATE dasturi doirasida Korxonada radiatsiya va dozimetriya monitoringi uchun zamonaviy yuqori texnologiyali uskunalarni jihozlashda ham amaliy yordam ko'rsatish ko'zda tutilgan, bu esa uning moddiy-texnik bazasini mustahkamlashga xizmat qiladi.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2015-yil 31-dekabrda 379-son qaroriga muvofiq, O'zbekiston Respublikasi Sanoat xavfsizligi davlat qo'mitasi mamlakatimizning sanoat xavfsizligi bo'yicha majburiyatlarini bajarilishini ta'minlash, shuningdek ishlatilgan yoqilg'i va radioaktiv chiqindilar bilan ishlash xavfsizligi to'g'risidagi qo'shma konvensiya, ushbu masala bo'yicha MAGATEga milliy hisobotlarni tayyorlash va taqdim etish bo'yicha vakolatli organ etib belgilandi.

MAGATE mutaxassislari va texnik ekspertlari "Navoiyuran" davlat korxonasi uchun bir necha bor tashrif buyurishdi va natijada ular Korxonaning ekologik tizimidan to'liq xabardor va barcha zarur ma'lumotlarga ega.

Kuzatuv Kengashi	42
Ijroiya Organi	45
Ishbilarmonlik etikasi	48
Diskriminatsiyaga yo'l qo'ymaslik	51
Xavflarni boshqarish	51

KORPORATIV BOSHQARISH

GRI 2-9, 2-10, 2-11, 2-18, 2-19, 2-20, 2-21, 205-2, 405-1

2022-YILDA AMALDA BO'LGAN BOSHQARUV HUJJATLAR

- Davlat aktivlarini boshqarish Agentligining "Navoiyuran" davlat korxonasini tashkil etish to'g'risida 2021-yil 28-dekabrda 130/08-son-qr-sonli qarori.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 6-martdagi "Navoiy kon-metallurgiya kombinati" davlat korxonasini isloh qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4629-son Qarori.
- Aksiyadorlik jamiyatlari faoliyati samaradorligini oshirish va korporativ boshqaruv tizimini takomillashtirish masalalari bo'yicha komissiya majlisining 2015-yil 31-dekabrda 9-son bayonnomasi bilan tasdiqlangan O'zbekiston Respublikasining Korporativ boshqaruv kodeksi.
- "Navoiyuran" DK ning 2022-yil 9-fevralda qabul qilingan Nizom.
- 2022-yil 14-iyulda Kuzatuv kengashi to'g'risidagi Nizom.
- Qo'mitalar to'g'risidagi Nizom.
- 2022-yil 23-oktabrdagi Ijro etuvchi organ to'g'risidagi Nizom.

Korxonani "NKMK" Davlat Korxonasi tarkibidan ajralib chiqqandan keyin transformatsiya qilish doirasida faoliyat samaradorligini oshirish strategiyasi va dasturini ishlab chiqish vazifalari belgilandi, bu maqsadda "McKinsey & Company" xalqaro tashkilotidan 15 ta yuqori malakali mutaxassislar jalb etildi.

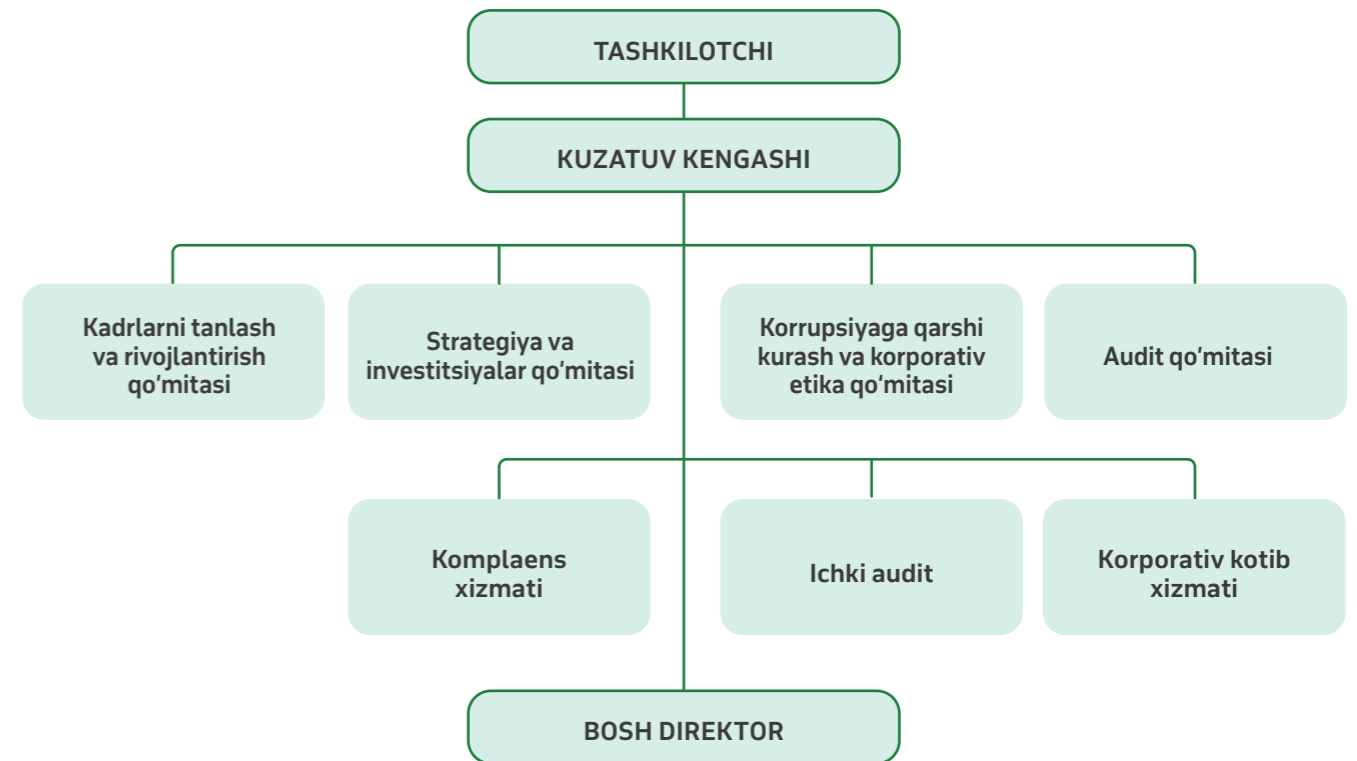
Korxonada faoliyati samaradorligini oshirishning asosiy bloklaridan biri sifatida korporativ boshqaruv tizimini o'zgartirish alohida ta'kidlangan bo'lib, uning doirasida Korxonaning yangi tahrirdagi Nizomi, Kuzatuv kengashi va Kuzatuv kengashi qo'mitalari to'g'risidagi nizom qabul qilingan, hamda Ijrochi organ to'g'risidagi Nizom ishlab chiqildi va joriy etildi. Bundan tashqari, barcha boshqaruv organlari Korxonaning tashkiliy tuzilmasida vakolati va funksiyalari chegaralangan holda taqsimlandi.

Xalqaro standartlarga muvofiq korporativ boshqaruv tizimini shakllantirish yo'lidagi yana bir muhim qadam bu Deloitte xalqaro audit kompaniyasi tomonidan 2022-2023-yillarga mo'ljallangan moliyaviy hisobotning mustaqil auditini o'tkazish to'g'risida shartnomaning tuzilishi bo'ldi, bu esa Ta'sischi va manfaatdor shaxslar oldidagi Korxonaning moliyaviy faoliyatining shaffofligi va ochiqligini ta'minlashga xizmat qiladi.

Axborotni ochib berish va oshkorlik mexanizmlarini takomillashtirish tashabbuslaridan biri mazkur Hisobotni "Korporativ boshqaruv munosabatlari va transformatsiya" bo'limiga e'tibor qaratgan holda tayyorlash va joylashtirishdir. Korporativ boshqaruv tizimini baholash natijalari bo'yicha tavsiyalarni amalga oshirish va faoliyatni yanada takomillashtirish maqsadida Korxonada alohida tarkibiy bo'linma – Korporativ boshqaruv munosabatlari va transformatsiya bo'limi tashkil etildi.

Korxonada funksiyalarni samarali taqsimlash va vakolatlarni chegaralash uchun korporativ boshqaruv sohasidagi qonunchilik talablariga va xalqaro standartlarga javob beradigan boshqaruv tuzilmasi tasdiqlandi:

YAGONA TA'SISCHI

"Navoiyuran" davlat korxonasi O'zbekiston Respublikasining barqaror moliyaviy rivojlanishini ta'minlovchi strategik obyekti bo'lganligi sababli, O'zbekiston Respublikasi Davlat aktivlarini boshqarish agentligi timsolida 2022 yilda Korxonalarining 100% ulushiga egalik qilgan davlat korxonaning yagona ta'sischisi hisoblanadi.

Yagona ta'sischi davlat va jamiyat oldida Korxonada resurslarini samarali boshqarish va ulardan foydalanish, shuningdek uning oldiga qo'yilgan maqsad va vazifalarga erishish uchun javobgardir. O'z navbatida, ta'sischi Korxonada manfaatlarini ko'zlab, uning Ustavini tasdiqlash va zarurat tug'ilganda unga o'zgartirishlar kiritish yo'li bilan Korxonada faoliyatining asosiy qoidalari va tamoyillarini belgilaydi, Kuzatuv kengashi va Ijrochi organ a'zolarini tayinlash va tasdiqlash huquqiga ega hisoblanadi, Korxonada tomonidan o'z vazifalarini bajarishi, qonun hujjatlariga rioya etilishi, shuningdek, muntazam hisobotlarni eshitish va boshqa ma'lumotlarni so'rash

orqali resurslardan samarali foydalanish ustidan nazorat va kuzatuvni amalga oshiradi, bundan tashqari, strategik qarorlar qabul qilish va rivojlanish siyosatini ishlab chiqish, rivojlanishning ustuvor yo'nalishlarini belgilash va faoliyati bo'yicha asosiy qarorlarni qabul qilish orqali strategik qarorlarni qabul qilish va Korxonaning rivojlanish siyosatini ishlab chiqish huquqiga ega.

2022-yil davomida yagona ta'sischi tomonidan strategik va operatsion masalalar bo'yicha bir qator qarorlar qabul qilingan, jumladan:

- Korxonada Ustavini va tashkiliy tuzilmasini tasdiqlash;
- Korxonada Kuzatuv kengashi tarkibini tasdiqlash;
- atrof-muhitga ta'sirni kamaytirish bo'yicha 2022-yilga mo'ljallangan chora-tadbirlar rejasini tasdiqlash;
- Korxonaning 2022-yilga mo'ljallangan biznes-rejasini tasdiqlash;
- faoliyatini yaxshilash uchun Kuzatuv kengashi tarkibiga mustaqil a'zoni kiritish.

KUZATUV KENGASHI

Korxonada Kuzatuv kengashi Ijrochi organi faoliyatini monitoring va nazorat qiluvchi organ bo'lib, shaffoflikni ta'minlash va korporativ boshqaruv darajasini oshirish, yagona ta'sischi va manfaatdor shaxslarning huquq va manfaatlarini hurmat qilish uchun mas'uldir. Bundan tashqari, Kuzatuv kengashi Korxonani rivojlantirish strategiyasi va siyosatini ishlab chiqishda ishtirok etadi, ularning bajarilishini nazorat qiladi va asosiy boshqaruv qarorlarini qabul qiladi. Kuzatuv kengashi a'zolarining vazifasi qarorlar qabul qilish jarayonida fikr va tajriba xilma-xilligini ta'minlash, shuningdek, Ijrochi organ va boshqa manfaatdor shaxslarga strategik masalalar bo'yicha maslahatlar berishdan iborat.

2022-yil yanvar oyida Korxonada tuzilmasi shakllantirilgandan so'ng, korxonada Kuzatuv kengashi va Ijrochi organi tarkibi tasdiqlandi. 2022-yil davomida Kuzatuv kengashi tarkibi 6 nafar a'zodan iborat, ulardan biri mustaqil, qolganlari davlat organlari vakillari va yagona ta'sischi manfaatlarini ifodalaydi. Kuzatuv kengashining amaldagi tarkibi O'zbekiston Respublikasi Davlat aktivlarini boshqarish agentligining 2022-yil 14-yanvardagi 02-10-kr-son qarori bilan tasdiqlangan.

KUZATUV KENGASHI TARKIBI

**NASRITDINXO'JAYEV
OMONULLO
ZABIHULLAYEVICH**

Kuzatuv
Kengashi Raisi

**NORQULOV
ILXOM
IBROXIMOVICH**

Kuzatuv
Kengashi a'zosi

**MELIYEV
XUDAYOR
XURRAMOVICH**

Kuzatuv
Kengashi a'zosi

Tayinlangan yili: 2022

Ma'lumoti:

- Toshkent davlat universiteti (xalqaro iqtisodiyot va moliya).
- SDA Bocconi (Italiya) biznes-maktabi.
- Garvard biznes maktabi (AQSh)

Ishlagan joylari:

O'zbekiston Respublikasi moliya vazirining birinchi o'rinbosari

Fuqaroligi:

O'zbekiston Respublikasi

Tayinlangan yili: 2022

Ma'lumoti:

- Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti (moliya va iqtisodiyot).
- Glazgo universiteti (Buyuk Britaniya)

Ishlagan joylari:

O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy taraqqiyot va kambag'allikni qisqartirish vazirining birinchi o'rinbosari.

Fuqaroligi:

O'zbekiston Respublikasi

Tayinlangan yili: 2022

Ma'lumoti:

- Toshkent davlat yuridik instituti (advokatura)

Ishlagan joylari:

O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirining o'rinbosari

Fuqaroligi:

O'zbekiston Respublikasi

**USMONOV
BEKZOD SHAVKAT
O'G'LI**

Kuzatuv
Kengashi a'zosi

Tayinlangan yili: 2022

Ma'lumoti:

- Toshkent moliya instituti (moliya va iqtisodiyot)

Ishlagan joylari:

O'zbekiston Respublikasi Davlat aktivlarini boshqarish Agentligi Departamenti Boshlig'i o'rinbosari

Fuqaroligi:

O'zbekiston Respublikasi

**JUMAYEV
SARDOR
NURMATOVICH**

Kuzatuv Kengashi a'zosi –
mustaqil a'zo

Tayinlangan yili: 2022

Ma'lumoti:

- Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti

Ishlagan joylari:

O'zbekiston Respublikasi Davlat aktivlarini boshqarish Agentligi Departamenti Boshlig'i o'rinbosari

Fuqaroligi:

O'zbekiston Respublikasi

**XOLJURAYEV
AZIZBEK
SALIMJON O'G'LI**

Kuzatuv Kengashi a'zosi –
mustaqil a'zo

Tayinlangan yili: 2022

Ma'lumoti:

- Farg'ona politexnika instituti (iqtisodiyot)
- O'zbekiston Respublikasi Bank ishi-moliya akademiyasi (davlat moliyasini boshqarish)

Ishlagan joylari:

Moliya vazirligi boshqarmasi boshlig'ining o'rinbosari

Fuqaroligi:

O'zbekiston Respublikasi

**FAYZULLAYEV
DJAMAL
SABAXONOVICH**

Kuzatuv
Kengashi a'zosi

Tayinlangan yili: 2022

Ma'lumoti:

- Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti (elektromexanika)
- Moskva po'lat va qotishmalar instituti (metallurgiya)

Ishlagan joylari:

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi Geologiya, energetika, sanoat va uning asosiy tarmoqlarini rivojlantirish boshqarmasi boshlig'i.

Fuqaroligi:

O'zbekiston Respublikasi

Kuzatuv Kengashi tomonidan 2022-yil davomida 13 ta majlis o'tkazildi va 34 ta masala ko'rib chiqildi.

- Kuzatuv kengashining 2022-yilga mo'ljallangan ish rejasini tasdiqlash;
- Ijrochi organ faoliyati yakunlari to'g'risidagi hisobotni eshitish;
- korporativ boshqaruv sohasidagi ichki hujjatlarni tasdiqlash – Boshqaruv organlari, qo'mitalar to'g'risida, muvofiqlik bo'limi to'g'risida, Korxonada tommonidan xayriya yordami ko'rsatish to'g'risida, Kuzatuv kengashi a'zolarining mehnatiga haq to'lash to'g'risida va boshqalar to'g'risidagi nizomlarni tasdiqlash;

- Korxonaning 2022-yilga mo'ljallangan biznes-rejasini tasdiqlash;
- Ijrochi organning moliyaviy-xo'jalik faoliyati natijalari to'g'risidagi hisobotlarini eshitish;
- Korxonaning o'dob-axloq Kodeksini tasdiqlash;
- Korxonada milliy korporativ boshqaruv Kodeksi qoidalarini amalga oshirish;
- Kuzatuv kengashi bayonnomalarini raqamli formatga o'tkazish tartibini muhokama qilish;
- kompyuterni xizmatining yo'l xaritasini tasdiqlash;
- korrupsiya xavfini aniqlash va baholash metodologiyasini tasdiqlash.

KUZATUV KENGASHI A'ZOLARIGA HAQ TO'LASH

Korxonada Kuzatuv kengashi a'zolariga mehnatiga haq to'lash "Navoiyuran" davlat korxonasi Kuzatuv kengashi a'zolariga haq to'lash va (yoki) ularning vazifalarini bajarishi bilan bog'liq xarajatlarni qoplash tartibi to'g'risidagi ichki Nizomga muvofiq amalga oshiriladi.

Nizomga muvofiq, Kuzatuv kengashi a'zolariga haq to'lash quyidagi mezonlardan iborat:

- Kuzatuv kengashi a'zolari tomonidan o'z vazifalarini o'z vaqtida bajarilishi;
- Ta'xischining ko'rsatmalari va farmoyishlarini o'z vaqtida va qonuniy ravishda bajarilishi;

- Ustav va "Kuzatuv kengashi to'g'risida"gi Nizomda nazarda tutilgan majburiyatlarni to'liq va sifatli bajarilishi.

Bunda haq to'lash miqdori Korxonaning moliyaviy ahvoli, faoliyat ko'rsatkichlari, shuningdek, Korxonada va Kuzatuv kengashi zimmasiga yuklatilgan vazifalarning o'z vaqtida hal etilishiga qarab ta'xischining qarori bilan belgilanadi. Shunday qilib, 2022-yilda Kuzatuv kengashining 6 nafar a'zosiga to'langan umumiy mukofot miqdori 976,6 million so'mni tashkil etdi.

KUZATUV KENGASHI QO'MITALARI

Korporativ boshqaruv standartlari va ilg'or tajribalariga muvofiq, Kuzatuv kengashi qo'mitalari Korxonaning samarali faoliyatini ta'minlash va uning faoliyatini nazorat qilishda muhim o'rin tutadi. Har bir Qo'mita atroflicha ko'rib chiqish va Kuzatuv kengashi a'zolarini jalb etishni talab qiluvchi asosiy yo'nalishlarga ixtisoslashgan bo'lib, bu mazkur sohaga oid masalalarni yanada chuqurroq va samaraliroq ko'rib chiqish imkonini beradi.

Shu sababli Kuzatuv kengashi tarkibida 4 ta Qo'mita tashkil etilgan.

- 1) Tayinlashlar va mukofotlashlar Qo'mitasi;
- 2) Strategiya va investitsiyalar Qo'mitasi;
- 3) Korruptsiyaga qarshi kurashish va korporativ axloq Qo'mitasi;
- 4) Audit Qo'mitasi;

Har bir qo'mita o'z vakolatlari doirasida keyinchalik Kuzatuv kengashiga tasdiqlash uchun kiritiladigan masalalarni dastlabki tarzda ko'rib chiqadi. Bunday yondashuv kamchiliklarni oldindan aniqlash va ularni Kuzatuv kengashi majlisiga taqdim etishdan oldin bartaraf etish, shu orqali faoliyat samaradorligini oshirish va vaqt resurslarini optimallashtirish imkonini beradi.

QO'MITALARNING FUNKSIYALARI VA VAZIFALARI

TAYINLASHLAR VA MUKOFOTLASHLAR QO'MITASI

- Korxonaning kadrlar siyosati va tashkiliy tuzilmasini shakllantirish va takomillashtirish.
- Ijrochi organi va joriy kadrlar siyosati samaradorligini baholash.

STRATEGIYA VA INVESTITSİYALAR QO'MITASI

- Korxonaning strategik yo'nalishi va tashabbuslarini aniqlash.
- Asosiy Investitsion loyihalarni tasdiqlash.

KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH VA KORPORATIV AXLOQ QO'MITASI

- Korruptsiyaga qarshi kurashish va uning oldini olish bo'yicha chora-tadbirlarni amalga oshirishni muvofiqlashtirish.
- Davlat xaridlari sohasidagi daromadlarni legallashtirishga (chetga chiqarishga) qarshi kurashish sohasidagi qonun hujjatlariga rioya etilishini nazorat qilish.
- Korxonaning ichki nazorati va xarajatlarni nazorat qilish sohasidagi normativ-huquqiy bazani ishlab chiqish va takomillashtirishda ishtirok etish.

AUDIT QO'MITASI

- Tashqi moliyaviy auditor nomzodini ko'rib chiqish va tasdiqlash, moliyaviy hisobotni tuzish masalalari bo'yicha o'zaro hamkorlik.
- Ichki audit xizmati hisobotlarini ko'rib chiqish va uning faoliyatini muvofiqlashtirish.
- Ichki nazorat hisobotlarini ko'rib chiqish va ushbu masalalar bo'yicha siyosat/ protseduralarni tasdiqlash.

2022-yilda qo'mita majlislari o'tkazilmagan.

IJROCHI ORGAN

Ijrochi Organi rivojlanish strategiyasini amalga oshirish, uning raqobatbardoshligi va bozorda barqarorligini ta'minlash orqali Korxonaning muvaffaqiyatli ishlashini ta'minlashga intiladi. Ijrochi organining funksiyalari korxonada faoliyatining barcha jabhalarini, shu jumladan ishlab chiqarish, operatsion va moliyaviy faoliyatni, xaridlarni boshqarishni, ta'minot zanjirini va boshqa sohalarni boshqarishni o'z ichiga oladi. Shu bilan birga, korporativ madaniyatni shakllantirish, xodimlarni boshqarish va biznesni rivojlantirish uchun shart-sharoitlarni yaratishda ijrochi rahbariyat muhim rol o'ynaydi. Uning faoliyati uzoq muddatda yuqori natijalarga erishish va Korxonaning barqaror rivojlanishiga qaratilgan.

Korxonada Ijrochi organi tarkibi 7 kishidan, jumladan, Bosh direktor va uning yo'nalishlar bo'yicha o'rinbosarlaridan iborat. Ijrochi organi yagona boshqaruv asosida Korxonaning bosh direktori timsolida ifodalanadi.

Bosh direktor Xasanov Jahongir Tolipovich menejment va ishlab chiqarish sohasida professional malaka va katta tajribaga ega. Jahongir Tolipovichning kasbiy tajribasi metallurgiya, atom va energetika sanoati, geologiya va muhandislik sohaslarini qamrab oladi.

Korxonada operativ faoliyatini samarali boshqarish maqsadida tashkiliy tuzilmada bosh direktorning birinchi o'rinbosari – bosh muhandis, iqtisod va moliya, transformatsiya, tijorat faoliyati va xavfsizlik (rejim bo'yicha) faoliyatining ustuvor masalalari bo'yicha o'rinbosarlari ham tasdiqlandi. Shuningdek, tayinlangan o'rinbosarlarning har biri o'zi rahbarlik qilayotgan sohada katta tajribaga ega bo'lib, yagona ta'xischi va Kuzatuv Kengashining o'z faoliyatiga oid ko'rsatmalari bajarilishini nazorat qiladi.

**KORXONA BOSH DIREKTORI XASANOV JAHONGIR TOLIPOVICH BOSHCHILIGIDAGI
IJROCHI ORGAN TARKIBI:**

**XASANOV JAHONGIR
TOLIBOVICH**

Bosh
direktor

Tayinlangan yili: 2022

Ma'lumoti:

- Navoiy davlat konchilik instituti (metallurgiya)

Ish tajribasi:

Jahongir Tolipovich "Nitron" zavodining mehnatga haq to'lash va rejalashtirish byurosida Iqtisodchi lavozimida ishlagan va keyin quyidagi lavozimlarda faoliyat yuritgan: Mexanik ta'mirlash sexini rejalashtirish bo'yicha iqtisodchi, "Navoiyazot" aksiyadorlik jamiyati rejalashtirish-iqtisodiyot byurosi boshlig'i, rejalashtirish-iqtisodiyot bo'limining rejalashtirish bo'yicha 1-toifali iqtisodchisi, iqtisodiy rejalashtirish bo'limi boshlig'ining o'rinbosari, 2000-2010 yillarda "Navoiyazot" aksiyadorlik jamiyati boshqarmasida iqtisodiyot va moliya bo'limi boshlig'i vazifasini bajaruvchisi.

2010-2016-yillarda – "Navoiy kon-metallurgiya kombinati" davlat korxonasi (keyingi o'rinlarda NKMK) reja-iqtisodiyot boshqarmasi rejalashtirish-iqtisodiyot bo'limi boshlig'i.

2016-2021-yillarda – "Navoiy kon-metallurgiya kombinati" davlat korxonasi (keyingi o'rinlarda NKMK) moliya-iqtisodiyot boshqarmasi rejalashtirish-iqtisodiyot bo'limi boshlig'i.

2022-yildan – "Navoiyuran" davlat korxonasi bosh direktori lavozimida ishlab kelmoqda.

**NAZAROV VALIJON
FAYZULLAYEVICH**

Bosh direktorning birinchi
o'rinbosari

Tayinlangan yili: 2022

Ma'lumoti:

- Navoiy davlat konchilik instituti (metallurgiya)
- Navoiy davlat konchilik instituti (rangli metallar metallurgiyasi)

Ish tajribasi:

Valijon Fayzullayevich konchilik sohasida kasbiy malakaga ega, mehnat faoliyatini NKMKda mutaxassis sifatida boshlagan va 13 yil davomida rahbarlik lavozimlariga erishgan – bosh muhandis, gidrometallurgiya majmuasi bo'yicha bosh muhandis o'rinbosari, Kon boshqarmasi direktori lavozimlarida ishlagan. Korxonada tashkil etilganidan buyon bosh direktorning birinchi o'rinbosari lavozimiga tayinlangan va ushbu lavozimda faoliyatini muvaffaqiyatli olib bormoqda.

**RUZIYEV UMRIDIN
BAZARBAYEVICH**

Bosh direktorning iqtisodiyot va
moliya bo'yicha o'rinbosari

Tayinlangan yili: 2022

Ma'lumoti:

- Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti (iqtisodiyot)
- O'zbekiston Respublikasi Bank-moliya akademiyasi (investitsiya menejmenti)

Ish tajribasi:

Umrudin Bazarbayevich 2008-yilda Toshkent davlat iqtisodiyot universitetini tamomlagan va uni tamomlagan paytdan boshlab NKMKda mehnatni tashkil etish va tartibga solish bo'yicha geologiya-qidiruv boshqarmasi muhandisi, rejalashtirish bo'yicha iqtisodchi, 2019-yildan boshlab rejalashtirish bo'yicha boshlig' o'rinbosari lavozimlarida ishlagan. "Navoiyuran" davlat korxonasi tashkil etilgan paytdan boshlab Bosh direktorning iqtisod va moliya bo'yicha o'rinbosari hisoblanadi.

**HAYDAROV HASAN
TOLIBOVICH**

Bosh direktorning transformatsiya
jarayonlarini muvofiqlashtirish
bo'yicha o'rinbosari

Tayinlangan yili: 2022

Ma'lumoti:

- T Toshkent Davlat texnika universiteti
- Ritsumeykan Universiteti

Ish tajribasi:

Hasan Tolibovich – mehnat faoliyatini 2004-yilda davlat idoralarda bosh hisobchi, bosh iqtisodchi lavozimlarida boshlagan, so'ngra O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligiga o'tgan va 2007-2016-yillarda bosh iqtisodchi lavozimidan bo'lim boshlig'i lavozimigacha bo'lgan yo'lni bosib o'tgan. 2016-2017-yillarda Mehnat vazirligining Bandlikka ko'maklashish jamg'armasi mablag'laridan maqsadli va samarali foydalanish boshqarmasiga rahbarlik qilgan. 2017-yildan Hasan Tolibovich tijorat tuzilmalarida ish boshlagan – "O'zbekgidroenergo" aksiyadorlik jamiyati moliyalashtirish va pul oqimlarini nazorat qilish boshqarmasi boshlig'i, "O'zbekgidroenergo" aksiyadorlik jamiyati boshqaruvi raisi o'rinbosari lavozimlarida ishlagan, shundan so'ng 2022-yil yanvar oyida "Navoiyuran" DK Bosh direktorning transformatsiya jarayonlarini muvofiqlashtirish bo'yicha o'rinbosari lavozimida mehnat faoliyatini boshlagan.

**XAMIDOV LATIFJON
ABDIMO'MINOVICH**

Bosh direktorning tijorat
masalalari bo'yicha o'rinbosari

Tayinlangan yili: 2022

Ma'lumoti:

- Toshkent davlat texnika universiteti (mashinasozlik texnologiyasi, asbob-uskunalar va mashinasozlik ishlab chiqarishini avtomatlashtirish)
- Navoiy davlat konchilik instituti (rangli metallar metallurgiyasi)

Ish tajribasi:

Latifjon Abdumo'minovich tijorat sohasida katta tajribaga ega bo'lib, yillar davomida bo'lim eksperti, boshlig' o'rinbosari, tovar bozori kon'yunkturasi bo'limi boshlig'i, 2015-2021-yillarda tijorat masalalari bo'yicha direktor o'rinbosari lavozimlarida ishlagan. 2022-yil yanvar oyidan "Navoiyuran" davlat korxonasi Bosh direktorning tijorat masalalari bo'yicha o'rinbosari lavozimida ishlab kelmoqda.

**OLTINOV AZIZ
IKROMOVICH**

Bosh direktorning personal va
ma'muriy masalalar bo'yicha
o'rinbosari

Tayinlangan yili: 2022

Ma'lumoti:

- Navoiy davlat pedagogika instituti (tarix, davlat va huquq asoslari)

Ish tajribasi:

Aziz Ikromovich mehnat faoliyatini Navoiy viloyati hokimligida yetakchi mutaxassis sifatida boshlagan, so'ngra NKMKda kadrlar bo'limi boshlig'i lavozimiga o'tib, o'tgan yillar davomida xodimlarni boshqarish sohasida turli rahbarlik lavozimlarida ishlagan. To'plangan tajriba inobatga olinib, 2022-yil yanvar oyida bosh direktorning personal va ma'muriy masalalar bo'yicha o'rinbosari lavozimiga tayinlandi.

2022-yilda Ijrochi organining 5 ta yig'ilishi o'tkazildi. Korxonaning yaqinda tashkil etilganligi munosabati bilan yig'ilishlar kun tartibi Korxonada tuzilmasini shakllantirish, 2022-yilga mo'ljallangan Korxonada ish rejalarini tasdiqlash, shuningdek, Korxonaning ichki faoliyatini tartibga soluvchi siyosat va me'yoriy hujjatlarni tasdiqlash masalalariga bag'ishlandi.

2022-yil davomida Ijrochi organi tomonidan quyidagi asosiy masalalar ko'rib chiqilgan:

- "Navoiy kon-metallurgiya kombinati" davlat korxonasi nomi "Navoiyuran" davlat korxonasi deb o'zgartirish;
- "Navoiyuran" davlat korxonasi yangilangan Ustavi va tashkiliy tuzilmasini qabul qilish;
- "Navoiyuran" davlat korxonasi tashkiliy tuzilmasida transformatsiya jarayonlarini to'liq amalga

oshirish maqsadida bosh direktorning transformatsiya jarayonlarini muvofiqlashtirish bo'yicha o'rinbosari – Loyiha ofisi rahbari hamda ilm-fan va innovatsion rivojlantirish bo'yicha o'rinbosari rahbarligida loyiha ofisi tashkil etish;

- biznes-rejani ko'rib chiqish;
- Kevin Gvangil Kim nomzodini ko'rib chiqish va Kuzatuv kengashi tarkibiga mustaqil a'zo sifatida kiritish taklifi.

ISHBILARMONLIK ETIKASI

GRI 2-15, 2-16, 2-26, 2-27, 205-1, 206-1, 408-1, 409-1, 415-1

2022-YILDA AMALDA BO'LGAN BOSHQARUV HUJJATLAR

- ISO 37001: 2016 "Korrupsiyaga qarshi boshqaruv tizimi" halqaro standarti.
- O'zbekiston Respublikasining 2017-yil 11-sentabrdagi "Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari to'g'risida"gi O'RBQ-445-son Qonuni.
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 7-maydagi "Davlat organlari, davlat muassasalari va davlat ishtirokidagi tashkilotlarda jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari bilan ishlash tartibi to'g'risidagi namunaviy nizomni tasdiqlash haqida"gi 341-sonli Qarori.
- O'zbekiston Respublikasining 2017-yil 3-yanvardagi "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi O'RBQ-419-sonli Qonuni.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 6-iyundagi "Korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabat muhitini shakllantirish, davlat va jamiyat boshqaruvida korrupsiya omillarini tubdan qisqartirish, shuningdek, bu jarayonga jamoatchilikni keng jalb etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-6257-son Qarori.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 11-maydagi "Davlat boshqaruvi sohasida korrupsiya risklarini bartaraf etish mexanizmlarini takomillashtirish va bu sohada jamoatchilik ishtirokini kengaytirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-240-son Qarori.
- Etika xulq-odob siyosati.
- Komlayens xizmati to'g'risidagi Nizom.
- Kuzatuv kengashi tomonidan tasdiqlangan 2022-yil 15-oktabrdagi 2022-2023-yillarga mo'ljallangan Komlayens xizmatining yo'l xaritasi.
- "Navoiyuran" DK Bosh direktorining 2022-yil 30-dekabrda 443-son buyrug'i bilan tasdiqlangan Xavflar va imkoniyatlar reestri.

Ishbilarmonlik etikasi tamoyillariga va standartlariga rioya qilish Korxonada faoliyatidagi asosiy tamoyillardan biridir. Kuzatuv kengashining 2022-yil 9-fevraldagi qarori bilan tasdiqlangan "Navoiyuran" davlat korxonasi etika xulq-odob siyosati korxonada xodimlari va rahbariyatining axloqiy xulq-atvori, shuningdek, har qanday axloqiy tamoyillarning buzilishiga toqat qilmaslik bo'yicha yuqori standartlarni belgilab beradi.

Korxonaning ishbilarmonlik etikasi sohasidagi asosiy talablari korxonada obro'siga putur etkazadigan hatti-harakatlardan saqlanish, yuqori professionallik, jamoada sog'lom muhitni ta'minlash va ijtimoiy, milliy, iqtisodiy ahvol va boshqa omillardan qat'iy nazar, teng hurmat bilan munosabatda bo'lish, o'zaro ta'minlash, ishonchli munosabatlarni saqlash, shuningdek, vatanparvarlik va yuqori axloqiy fazilatlarini Korxonadan tashqarida, shu jumladan xodimlarning oilalarida singdirishdan iborat.

Korxonaning tashkiliy tuzilmasida tasdiqlangan tamoyillar va standartlarga rioya etilishini ta'minlash maqsadida, O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi, davlat hokimiyati va boshqaruvi organlari tomonidan belgilangan qoidalarga, Korxonada Ustavi va ichki hujjatlari, shuningdek, Kuzatuv kengashining 2022-yil 9-fevraldagi qarori bilan tasdiqlangan bo'lim to'g'risidagi Nizomga muvofiq faoliyat yurituvchi Komlayens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi tuzildi va tasdiqlandi. Komlayens nazorat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi bevosita Kuzatuv kengashiga va O'zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligiga hisobdor bo'lib, uning faoliyatining mustaqilligi va xolisligini ta'minlaydi.

Komlayens nazorat qilish bo'limining asosiy maqsad va rejaları quyidagilardan iborat: ISO 37001:2016 xalqaro standart talablariga muvofiq, korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini joriy etish va rivojlantirish, korrupsiya holatlari, ularning kelib chiqish sabablari va shartlarini monitoring qilish va erta aniqlash, shart-sharoitlarni bartaraf etish, korrupsiyaga oid hatti-harakatlar sodir etilishining oldini olish, korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirish maqsadida Korxonada xodimlarning huquqiy ongi va madaniyatini oshirish, korrupsiyaga qarshi profilaktika choralarini tashkil etish, ichki standart va me'yorlarga rioya etilishini ta'minlash,

shuningdek ularning rioya etish va korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi qonun hujjatlari va xalqaro standartlar talablariga muvofiqligini ta'minlash.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari tizimini qayta tashkil etish to'g'risidagi farmoyishiga asosan Korxonada tomonidan har yili murojaatlar tahlili o'tkaziladi hamda xodimlar tomonidan ham, tashqi manfaatdor tomonlaridan ham kelib tushgan shikoyatlar va murojaatlar sinchiklab ko'rib chiqishga alohida e'tibor qaratilmoqda.

MUROJAATLAR TIZIMI

Murojaatlar tizimining samarali ishlashi uchun Korxonada turli kanallar, jumladan ishonch telefoni va elektron pochta mavjud bo'lib, ular haqida ma'lumotlar Korxonaning korporativ veb-saytida joylashgan bo'lib, Korxonada vakillariga pochta orqali, shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining virtual qabulxonasi orqali og'zaki va yozma murojaat qilish imkoniyati berilgan.

2022-yilda jami 806 ta murojaat qayd etilgan bo'lib, ularning statistikasi quyidagicha:

SO'ROVLAR QABUL QILINDI

Korxonada shikoyat va murojaatlarni topshirish mexanizmlari O'zbekiston Respublikasining qonunlariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida O'zbekiston Respublikasining qonuniga muvofiq O'zbekiston Respublikasining 2017-yil 11-sentabrdagi "Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari to'g'risida"gi O'RBQ-445-son va Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 7-maydagi "Davlat organlarida, davlat muassasalari va davlat ishtirokidagi tashkilotlarda jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari bilan ishlash tartibi to'g'risidagi namunaviy nizomni tasdiqlash haqida"gi 341-sonli qaroriga muvofiq tartibga solingan.

Ko'rib chiqish natijalariga ko'ra 186 ta murojaat (23,3%) ijobiy hal etilgan, 184 ta murojaat (23%) huquqiy tushuntirishlar berilgan holda hal etilgan, 427 ta murojaat (53,4%) bo'yicha tushuntirishlar berilgan, 7 ta murojaat bo'yicha topshirish muddatini hisobga olgan holda tekshirish jarayonida olib borilmoqda. Shuningdek, bitta murojaat rad etildi, bitta murojaatni ko'rib chiqish belgilangan tartibda tugatildi.

"Navoiyuran" davlat korxonasi o'zining ishchanlik obro'sini qadrlaydi va qonun hujjatlari va ichki siyosatning barcha talablariga qat'iy amal qiladi. Hisobot davrida "Korxonaga" nisbatan tashqi tekshiruvlar o'tkazilmagan va Korxonada qonunchilik talablarini buzganlik uchun jarima undirilgan.

"Navoiyuran" DK O'zbekiston Respublikasida uran qazib olish va qayta ishlash bilan shug'ullanuvchi yagona korxonada bo'lganligi sababli, Korxonada monopoliyaga va raqobatga qarshi faoliyatni tartibga solish tartiblari joriy etilmagan.

KORRUPSIYAGA QARSHI KURASH

GRI 205-2, 205-1

"Navoiyuran" DK tadbirkorlik va davlat barqarorligini ta'minlash maqsadida, O'zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi qonunchilik talablariga va xalqaro standartlarga qat'iy amal qiladi hamda Birlashgan Millatlar Tashkilotining Korrupsiyaga qarshi Konvensiyasini qo'llab-quvvatlaydi. Korxonada huquqiy me'yorlarni hurmat qiladi va korrupsiyaga qarshi kurashni davlat, ta'ischi va manfaatdor tomonlar bilan ishonchli munosabatlar o'rnatishning asosiy omili sifatida tan oladi.

Korxonada korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha davlat siyosatini amalga oshirishda O'zbekiston Respublikasining "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi Qonuniga, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabat muhitini shakllantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoniga, davlat va jamiyat boshqaruvida korrupsiya omillarini tubdan qisqartirish, shuningdek, bu jarayonga jamoatchilikni keng jalb etish, "Davlat boshqaruvi tizimidagi korrupsiya xavflarini bartaraf etish va bu sohada jamoatchilik ishtirokini kengaytirish mexanizmlarini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlar talablariga amal qiladi.

Yuqoridagi qabul qilingan me'yorga muvofiq, Korxonada rahbariyati korrupsiyaga mutlaqo murosasizlik tizimini joriy etish bo'yicha chora-tadbirlar ko'radi, o'z faoliyatining barcha jabhalarida korrupsiya xatarlarining oldini olish bo'yicha chora-tadbirlarni amalga oshiradi hamda huquqbuzarliklarning o'z vaqtida aniqlanishi va bartaraf etilishini ta'minlashga intiladi. Shu munosabat bilan Korxonada tomonidan tushuntirish va profilaktika ishlari olib borilmoqda, huquqiy savodxonlikni oshirish dasturlari amalga oshirilmoqda hamda tasdiqlangan standart va qoidalarning bajarilishi ustidan nazorat ta'minlanmoqda.

Shunday qilib, Kuzatuv kengashining 2022-yil 15-oktabrdagi qarori bilan Korrupsiyaga qarshi faoliyat sohasidagi chora-tadbirlar, shuningdek, korrupsiya xavflarini aniqlash va baholash usullarini o'z ichiga olgan "Komplaens" xizmatining "Yo'l xaritasi" tasdiqlandi.

2022-2023-yillarga mo'ljallangan yo'l xaritasi ishlab chiqilgan bo'lib, Korxonada quyidagi yo'nalishlar bo'yicha barcha joriy va potensial biznes jarayonlarida korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish bo'yicha qator chora-tadbirlarni o'z ichiga oladi:

- Xodimlarni tanlash va lavozimga ko'tarish jarayonlarining shaffofligi. Korxonada, xususan,

Komplayensxizmatixodimlarni ishga qabul qilishda test sinovlarini o'tkazish, ularni korxonaning korrupsiyaga qarshi standartlari bilan tanishtirish va manfaatlar to'qnashuvi xavfini nazorat qilish majburiyatini oladi.

- Xarid qilish faoliyati tizimi. Korrupsiyaning oldini olish maqsadida, Korxonaning barcha xaridlari O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq tanlov asosida, ochiq maydonchalar orqali tender tartib-taomillari asosida amalga oshiriladi. Shu bilan birga, Komplayens bo'limiga barcha potensial yetkazib beruvchilarni dastlabki tekshirish va yetkazib beruvchilar bilan tuzilgan namunaviy shartnomalarga korrupsiyaga qarshi bandni kiritish, shuningdek, xaridlar tizimining samaradorligini muntazam ravishda tahlil qilish va unga takomillashtirish borasida takliflar tayyorlash vazifasi yuklatilgan.
- Xayriya faoliyati, sovg'alarni hadya qilish va olish. Korxonada korxonada xodimlari va rahbariyati tomonidan hadyalar qilish va olish, shuningdek, korxonadan xayriya va homiylik yordamini ko'rsatish tamoyillari bo'yicha tushuntirish ishlari olib borish bo'yicha tadbirlar rejalashtirilgan. Standart va me'yoriy hujjatlarni birlashtirish maqsadida 2023-yil oxirigacha ushbu yo'nalishda ichki hujjatlar, yo'l xaritalari, kodekslar va boshqa me'yoriy hujjatlarni ishlab chiqish rejalashtirilgan.
- Faoliyatni yoritish. Korxonada korrupsiyaga qarshi faoliyatni yoritishning samaradorligi va asosiy ahamiyatini tan oladi. Shu munosabat bilan ommaviy axborot vositalari bilan o'zaro hamkorlikni kuchaytirish, davra suhbatlarida ishtirok etish, Korxonada veb-saytini takomillashtirish va amalga oshirilayotgan tadbirlar to'g'risidagi ma'lumotlarni muntazam ravishda joylashtirish, shuningdek, ichki tadbirlar – korrupsiya bo'yicha anonim so'rovlar o'tkazish va zarur so'rov natijalariga asoslangan chora-tadbirlarni amalga oshirish rejalashtirilgan.

Yuqoridagi tadbirlar "Navoiyuran" davlat korxonasi faoliyati qonun hujjatlari va xalqaro talablarga muvofiqligini ta'minlash maqsadida, ISO 37001:2016 xalqaro standarti, O'zbekiston Respublikasining 2021-yil 22-apreldagi 684-sonli "Davlat xaridlari to'g'risida"gi Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 6-iyuldagi "Korrupsiyaga qarshi kurashish faoliyatini samarali tashkil etish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-5177-sonli qarori va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarga asosida amalga oshiriladi.

DISKRIMINATSIYAGA YO'L QO'YMASLIK

Kompaniya ichida ham, uning tashqarisida ham kamsitishlarga yo'l qo'ymaslik Korxonaning asosiy tamoyili va talabidir. Ushbu tamoyil Xodimlarning axloqiy xulq-atvori siyosatining 7-bandida qat'iy mustahkamlangan bo'lib, unga ko'ra Korxonada xodimlari jinsi, irqi, millati, fuqaroligi, mehnat jamoasidagi ishchilarning tili, dini, ijtimoiy kelib chiqishi, e'tiqodi, shaxsiy va ijtimoiy mavqei bo'yicha kamsitishga olib keladigan ta'sir choralari va hatti-harakatlardan (harakatsizliklardan) qochishlari shart. Korxonada ushbu tamoyilga rioya etilishini faol ravishda kuzatib boradi va ish muhitida kamsitishning har qanday ko'rinishlariga qarshi kurashadi. Ushbu sa'y-harakatlar orqali Korxonada har bir kishi o'zini qadrligi va hurmatli his qiladigan ochiq va qo'llab-quvvatlovchi muhitni yaratadi.

"Navoiyuran" davlat korxonasi ham zamonaviy jamiyatda nomaqbul bo'lgan ekspluatatsiya shakllaridan biri sifatida bolalar mehnatiga qarshi kurashish tamoyillariga qat'iy amal qiladi. Korxonada BMning voyaga etmagan bolalardan foydalanishni ta'qiqlovchi siyosatiga qat'iy amal qiladi va o'zining ishlab chiqarish jarayonlarida va etkazib beruvchilar faoliyatida bunday holatlarga yo'l qo'ymaydi. Shu bilan birga, Korxonada o'zi tomonidan taqdim etilayotgan mahsulotlar va xizmatlar bolalar mehnati bilan bog'liq bo'lmasligi uchun barcha sa'y-harakatlarni amalga oshiradi va hamma uchun xavfsiz va axloqiy ish muhitini yaratishga intiladi.

"Navoiyuran" DK siyosiy partiyalar, deputatlikka nomzodlar yoki siyosiy tashviqotlarni moliyalashtirishda ishtirok etmaydi, chunki Korxonaning asosiy e'tibori faqat biznes maqsadlari va jamiyat oldidagi majburiyatlariga qaratilgan. Biz faoliyatimizning barcha jabhalarida ushbu tamoyilga amal qilamiz. Biz kamsitish va bolalar mehnatining oldini olish va siyosiy hissa qo'shishdan saqlanish borasidagi sa'y-harakatlarimiz nafaqat korporativ mas'uliyatning yuqori standartlariga javob beradi, balki barqaror rivojlanish va farovonlik yo'lidagi umumiy sadoqatimizga ham hissa qo'shishiga qat'iy ishonamiz.

XAVFLARNI BOSHQARISH

"Navoiyuran" DK xavflarni to'g'ri boshqarish faoliyatini uzluksiz amalga oshirish va Korxonaning barqaror rivojlanishining asosiy omili ekanligini tushunadi, chunki samarali xavflarni boshqarish tizimi Korxonada o'z faoliyati jarayonida duch keladigan potensial tahdid va imkoniyatlarni aniqlash, baholash va boshqarishga yordam beradi. Bundan tashqari, xavflarni boshqarish tizimi manfaatdor tomonlar uchun Korxonada faoliyatining shaffofligini oshirishga yordam beradi. Shu munosabat bilan 2022-yilning 4-choragida Korxonada xavflarni boshqarish tizimini joriy etish yo'nalishi belgilandi, jumladan:

- "Navoiyuran" DK Bosh direktorining 2022-yil 30-dekabrda 443-son buyrug'i bilan tasdiqlangan va korxonaning barcha ishlab chiqarish va biznes-jarayonlarini qamrab olinadigan Xavflar va imkoniyatlar reestri ishlab chiqildi va tasdiqlandi.

- IBT (Integratsiyalashgan boshqaruv tizimi) doirasiga kiruvchi har bir tarkibiy bo'linma darajasida xavf va xatarlar matritsalarini ishlab chiqilgan va tasdiqlangan;
- Ekologik va sanoat xavfsizligining muhimligini hisobga olgan holda, kasbiy va ekologik xavfsizlik sohasida xavflarni boshqarish tartibi ishlab chiqildi va tasdiqlandi.

2023-yil boshidan har bir korxonada va tarkibiy bo'linma darajasida Korxonada faoliyatiga tasdiqlangan tartib va qoidalarni joriy etish rejalashtirilgan.

Atrof muhit muhofazasi masalalarini boshqarish tizimi	55
Ekologik talablarga rioya qilish	56
Konlarni ekspluatatsiya qilishga mas'uliyatli yondashuv	57
Iqlimning o'zgarishi	58
Energiya menejmenti	58
Energiya iste'molini kamaytirish	61
Suv resurslarini boshqarish	62

Atmosfera havosini muhofaza qilish	63
Chiqindilarni boshqarish	63
Chiqindixonalarni boshqarish	64
Radioaktiv chiqindilarni boshqarish	66
Biologik turli-tumanlikni saqlab qolish	68
Управление радиоактивными отходами	68
Сохранение биоразнообразия	69

EKOLOGIK MAS'ULIYAT

2022-YILDA AMALDA BO'LGAN BOSHQARUV HUJJATLAR

- O'zbekiston Respublikasining 2013 yil 27 dekabrda "Ekologik nazorat to'g'risida"gi O'RQ-363-son Qonuni.
- O'zbekiston Respublikasining 1992 yil 9 dekabrda "Tabiatni muhofaza qilish to'g'risida"gi 754-XII-son Qonuni.
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 12-aprelda "O'zbekiston Respublikasi hududida atrof-muhitni muhofaza qilishning iqtisodiy mexanizmlarini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi 202-sonli Qarori.
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2014-yil 21-yanvarda "Ekologik normativlar loyihalarini ishlab chiqish va tasdiqlash tartibi to'g'risida"gi Nizomni tasdiqlash haqida"gi 14-sonli Qarori.
- "Uran va mahsuldor eritmalarni qazib olish, qayta ishlash korxonalarini tugatish, konservatsiya qilish, qayta yo'naltirish bo'yicha sanitariya qoidalari (SP LKP – 2007)".
- Radiatsion xavfsizlik standartlari (NRB-2006) va radiatsiyaviy xavfsizlikni ta'minlashning asosiy sanitariya qoidalari (OSPORB-2006) (SanPiN RUz №0193-06).
- O'zbekiston Respublikasining "Energiyadan ratsional foydalanish to'g'risida"gi Qonuni.
- "Navoiyuran" davlat korxonasi sifat, ekologiya, sog'liqni saqlash va mehnat xavfsizligini ta'minlash sohasida kompleks boshqaruv tizimining Siyosati.
- "Navoiyuran" davlat korxonasi ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va suv resurslarini boshqarish sohasidagi uzoq muddatli siyosati.
- Atrof muhitni muhofazalash xizmati to'g'risidai Nizom
- Bosh energetik bo'limi to'g'risidagi Nizom

2022-YILDAGI ASOSIY KO'RSATKICHLAR

- Korxonada atrof muhitni muhofaza qilish yo'nalishiga **2,1 milliard so'm** (0,19 million AQSH dollari) investitsiya kiritildi.
- 386 gektar** rekultivatsiya qilingan yerlar.

ATROF MUHIT MUHOFAZASI MASALALARINI BOSHQARISH TIZIMI

GRI 3-3

Ekologik javobgarlik barqaror rivojlanish strategiyamizning ajralmas qismi hisoblanadi. Korxonada faoliyatining asosiy tamoyillari negizida nafaqat ekologik qonunchilik talablariga qat'iy rioya qilish, balki atrof-muhitga salbiy ta'sirni kamaytirish bo'yicha faol harakatlar yotadi. Shu nuqtai nazardan, Korxonada biznes jarayonlari va tabiiy resurslarni saqlash o'rtasidagi muvozanatni kafolatlaydigan samarali chora-tadbirlar va tashabbuslarni ishlab chiqish va amalga oshirishni maqsad qilgan.

Korxonada o'zining asosiy faoliyat yo'nalishlaridan, jumladan, tabiiy uran va nodir metallarni qazib olish, qayta ishlash va sotishdan kelib chiqadigan muhim ekologik mas'uliyatini tushunadi.

Ekologik masalalarni boshqarish uchun mas'uliyat Atrof-muhit muhofazasi Xizmatizimmasiga yuklatilgan (bundan keyin "AMMX" deb etiladi). AMMX bosh direktorning birinchi o'rinbosari – bosh muhandisga bo'ysunadi. AMMX ekologik faoliyat sohasida O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonun hujjatlariga, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlariga, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarorlariga, yuqori turuvchi organlarning ko'rsatmalari va hujjatlariga, Korxonada ustavi, Korxonaning Jamoa shartnomasi, Korxonada rahbariyatining buyruqlari, farmoyishlari va ko'rsatmalari, shuningdek atrof-muhitni muhofaza qilish xizmati to'g'risidagi Nizomga amal qiladi.

AMMX ning asosiy vazifalari:

- Korxonada bo'linmalari ta'sir qiladigan hududda atrof-muhitning qulay ekologik holatini ta'minlash;
- tasdiqlangan texnologiyalarga rioya qilish asosida Korxonada bo'linmalarining ishlab chiqarish faoliyatining atrof-muhitga zararli ta'sirini atrof-muhit sifatini normativlarigacha kamaytirish bo'yicha ishlarni tashkil etish;
- ekologik toza ishlab chiqarish texnologiyalarini joriy etish;
- Korxonada ekologik me'yorlar va qoidalarga amal qilish.

2022-yilda "Navoiyuran" davlat korxonasi tomonidan atrof-muhitga ehtiyotkor munosabatda bo'lishni aks ettiruvchi "Navoiyuran" davlat korxonasi ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va suv resurslarini

boshqarish sohasida uzoq muddatli siyosati ishlab chiqildi. Ushbu Siyosat O'zbekiston Respublikasining ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish sohasidagi qonun hujjatlarining barcha talablariga sinchkovlik bilan rioya qilishni ta'minlaydi, va bizning mas'uliyatimiz va ekologik barqaror biznesni yaratish istagimizni ta'kidlaydi.

"Navoiyuran" davlat korxonasi ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va suv resurslarini boshqarish sohasidagi siyosatida atrof-muhitga ta'sirni minimallashtirish va ekologik xavfsizlikni oshirish maqsadlarini tasdiqlandi:

- atrof-muhitni muhofaza qilish, mehnat xavfsizligi va xodimlarning sog'lig'ini saqlash sohasidagi normativ hujjatlar va boshqa talablarga rioya qilish;
- atrof-muhitning ifloslanishi, xodimlar va aholi jarohatlari va kasalliklarining oldini olish, ishlab chiqarish va boshqa faoliyatning atrof-muhitga salbiy ta'sirini kamaytirish, ishlab chiqarish xatarlarini kamaytirish;
- tabiiy va energiya resurslaridan oqilona foydalanish, chiqindilarni boshqarishning zamonaviy texnologiyalarini joriy etish;
- mehnatni muhofaza qilish, atrof-muhit va sanoat xavfsizligi sohasidagi faoliyatni doimiy ravishda takomillashtirish, ISO 14001:2015 "Atrof-muhitni muhofaza qilish menejmenti", ISO 9001:2015 "Sifat menejmenti" va ISO 45001:2018 "Mehnat muhofazasi va texnik xavfsizligini ta'minlash" xalqaro standartlarini joriy etish va qo'llab-quvvatlash, shuningdek, talablarni hisobga olgan holda ishlab chiqilgan Integratsiyalashgan boshqaruv tizimini takomillashtirish;
- putratchi tashkilotlar faoliyatining atrof-muhitni muhofaza qilish, mehnat xavfsizligi va xodimlar salomatligi sohasidagi Kompaniya siyosati talablariga muvofiqligini nazorat qilish;
- xodimlarning travmatizmini va kasalliklarini kamaytirish uchun xavfsiz mehnat sharoitlarini ta'minlash;
- Korxonada va uning korxonalarini xodimlarining atrof-muhitni muhofaza qilish, mehnat va xodimlar salomatligini muhofaza qilish sohasidagi malakasi, bilim darajasi va mas'uliyatini oshirish;
- rejalashtirilgan tadbirlarning atrof-muhitga ta'sirini baholash uchun jamoatchilik muhokamalarini o'tkazish, shuningdek, ommaviy axborot vositalari,

korporativ gazeta va korxonada veb-saytida materiallarni joylashtirish orqali rejalashtirilgan va amalga oshirilayotgan tadbirlar to'g'risida manfaatdor shaxslarni muntazam ravishda xabardor qilish;

- korxonada ishlab chiqarish faoliyatini amalga oshiradigan joylarda mahalliy aholini ijtimoiy qo'llab-quvvatlash.

Korxonadan 2022-yil oxirida "Navoiyuran" davlat korxonasi sifat, ekologiya, salomatlikni muhofaza qilish va mehnatni muhofaza qilish bo'yicha ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va suv resurslarini boshqarish sohasidagi yagona boshqaruv tizimi siyosati tasdiqlandi.

EKOLOGIK TALABLARGA RIOYA QILISH

Korxonada O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida belgilangan ekologik me'yorlarga qat'iy rioya qiladi. Korxonaning atrof-muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish sohasidagi faoliyati tasdiqlangan "Navoiyuran" davlat korxonasi sifat, ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va suv resurslarini boshqarish sohasidagi siyosatiga muvofiq amalga oshiriladi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarorlari, atrof-muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish sohasidagi qonunlar va boshqa normativ-huquqiy hujjatlar.

ATROF-MUHITNI MUHOFAZA QILISH SOHASIDAGI DAVLAT ORGANLARI VA IXTISOSLASHTIRILGAN TASHKILOTLARI BILAN O'ZARO HAMKORLIK QILISH

Atrof muhitni muhofazalash xizmati

- Tegishli ekologik hujjatlar uchun ekologik ekspertiza natijalari bo'yicha xulosa olish:
  - atrof-muhitga ta'sir to'g'risida ariza (bundan keyin – "AMTQA");
  - ekologik oqibatlat to'g'risida ariza (bundan keyin – "EOTA");
  - atrof-muhitga ta'sirni baholash to'g'risida ariza (bundan keyin – "AMTBTA");
  - chegaraviy ruxsat berilgan tashqariga chiqarishlar (bundan keyin – "ChRBTCh");
  - chegaraviy ruxsat berilgan tushirishlar (bundan keyin – "ChRBT");
  - chiqindilarning hosil bo'lish va joylashtirish normativlari (bundan keyin – "ChHBJN");
- Kompensatsiya to'lovlarini hisoblashni muvofiqlashtirish.
- Atrof-muhitni muhofaza qilish bo'yicha mutaxassislarining malakasini oshirish.
- Atrof muhitni muhofaza qilish sohasidagi ko'rsatkichlar bo'yicha 1-EKO statistik hisobotlarni taqdim etish.
- Atrof muhitni muhofaza qilish sohasidagi tabiatni muhofaza qilish chora-tadbirlari rejasini muvofiqlashtirishga taqdim etish.
- Suvdan maxsus foydalanish yoki tabiiy suv havzalaridan suv iste'mol qilish uchun ruxsatnomalar olish.

Korxonada faoliyatining muhim tarkibiy qismi bo'lib uning atrof-muhitga ta'siri xizmat qildi. O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida belgilangan talablarga muvofiqligini tasdiqlash uchun davlat organlari faoliyatimizni muntazam ravishda majburiy baholashni o'tkazib turadi. Ushbu jarayon tegishli standartlar va qoidalarni hisobga olgan holda atrof-muhitga barcha ta'sirlarni tahlil qilishni o'z ichiga oladi.

Ekologik me'yoriy talablarga rioya qilish bo'yicha asosiy loyihalar:

- Shimoliy Bukinoy va Janubiy Bukinoy uran konlari uchun atrof-muhitga ta'sirni baholash ("AMTBTA") loyihalari Davlat ekologiya ekspertizasi tomonidan tasdiqlangan.
- Zafarobod kon boshqarmasi doirasida Nurkon, Boyman, Yog'du, Ko'hnur uran konlaridan foydalanish bo'yicha rejalashtirilgan tadbirlarni amalga oshirish. Omad, Mingboy va Saxoba uran konlarining geologiyasi qurilish ishlarini boshlash uchun zarur bo'lgan AMTBTA loyihalari bo'yicha Davlat ekologik ekspertizasi ijroiy xulosalari bilan tasdiqlangan.
- "Zafarobod" kon boshqarmasi uchun chiqindilarni hosil qilish va utilizatsiya qilishning ekologik standartlari ("ChHBJN") loyihasi ishlab chiqilib, "Davlat ekologik ekspertiza markazi" DKga ekspertizadan o'tkazish uchun yuborildi. Ekspert Markazining ijroiy xulosalari olindi.

GRI 307-1

Amaldagi ekologik talablarga rioya etish "Navoiyuran" davlat korxonasi ustuvor vazifasi hisoblanadi. Davlat organlari har yili Korxonada ob'ektlarining atrof-muhitni muhofaza qilish talablariga muvofiqligini tekshiradi.

KONLARNI EKSPLUATATSIYA QILISHGA MAS'ULIYATLI YONDASHUV

Uran konlarini quduqlar tizimi orqali yer osti quduqlarini yer osti ishqor bilan burg'ulash usuli yordamida qazib olish korxonasi faoliyati ochiq yoki yer ostida qazib olish usullariga nisbatan atrof-muhitga salbiy ta'sirni sezilarli darajada kamaytiradi. Uran qazib olish uchun konlarni yer osti ishqor bilan burg'ulash usuli bilan ishlatishda asosiy ta'sir ob'ektlari yer osti qatlamlari, yer osti suvlari, tuproq qoplami va tuproqdir. Texnologik eritmalarning to'kilishi bilan bog'liq favqulodda vaziyatlar tuproq qoplamiga sezilarli salbiy ta'sir ko'rsatadi. Natijada, hududlarda radioaktiv ifloslanish holatlari hosil

- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarori va O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoyishi asosida "Navoiyuran" davlat korxonasi "Meilisoy 8-MSK" tajriba-sanoat konini, Uchquduq koni 48-MSK va Uchquduq ICHM (Ishlab chiqarish maydonchasi)ga qarashli yangi Baxall konini qurish bo'yicha davlat ekologik ekspertizasi tashkil etildi.
- Moybuloq uran koniga nisbatan AMTBTA loyihasi bo'yicha davlat ekologik ekspertizasi ijroiy xulosasi olindi.
- Uchquduq, Sobirsoy, Istiqlol va Loylikon uran konlarida qazib olish ishlari to'xtatilgan hududlarning meliorativ holatini yaxshilash loyihalari ishlab chiqilib, davlat ekologik ekspertizasi ijroiy xulosalari olindi.

Korxonada har yili atrof-muhitning hozirgi holatini yaxshilash maqsadida atrof-muhitni muhofaza qilish va ekologik vaziyatni yaxshilash bo'yicha chora-tadbirlar rejasini ishlab chiqadi. Korxonadan har bir tarkibiy bo'linma bo'yicha Navoiy, Buxoro va Samarqand viloyatlari Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi boshqarmalari bilan kelishilgan holda 2022-yilga mo'ljallangan reja ishlab chiqildi va tasdiqlandi. Ushbu hujjat mavjud ekologik vaziyatni yaxshilashga, shuningdek, Korxonada faoliyatiga salbiy ta'sirni qisman kamaytirishga qaratilgan chora-tadbirlarni o'z ichiga oladi.

Hisobot davrida jiddiy ekologik noxush holatlar kuzatilmagan, "Navoiyuran" davlat korxonasi nisbatan da'vo arizalari kiritilmagan.

bo'lib, ularni zararsizlantirish va rekultivatsiya qilishni talab qiladi.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 7-sentabrdagi 541-son qarori bilan tasdiqlangan Davlat ekologik ekspertizasi to'g'risidagi nizom talablariga va ob'ektning davlat ekologik ekspertizasi tashkil etish bo'yicha tadbirlar ro'yxatiga muvofiq ekspertiza uchun materiallarni tayyorlash va taqdim etish jarayonida aholi so'rovini o'tkazish zarurati hisobga olinadi. O'zbekiston Respublikasi Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish

davlat qo'mitasiga ekologik hujjatlarni ko'rib chiqish natijalari bo'yicha davlat ekologik ekspertizasining ijobiy xulosasi olingandan keyingina xo'jalik faoliyatini boshlashga ruxsat etiladi.

Xo'jalik faoliyatini boshlashdan oldin AMMX mutaxassisleri konlarni qazib olish rejasiga kiritilgan konlarni o'zlashtirish uchun yer uchastkalarini tanlash va ajratish bo'yicha davlat ekologik ekspertizasining ijobiy xulosasini olishlarini ta'minlaydi. Shu maqsadda uchinchi tomon kompaniyalari tomonidan ishlab chiqilgan atrof-muhitga ta'sirni baholash hujjatlari ko'rib chiqiladi.

O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq, korxonada ishlar tugallangandan so'ng tuproqning shikastlangan joylarini tiklash uchun yer osti ishqor bilan burg'ulash usulidan foydalangan holda uran konlarini zararsizlantirish va texnik rekultivatsiya qilish bo'yicha ekologik hujjatlarni ishlab chiqadi. Korxonada O'zbekiston Respublikasining barcha qonunchilik me'yorlariga amal qiladi, 2022-yilda korxonada 386 gektar yerni melioratsiya qildi.

Konlarda ishlar tugallangandan so'ng, Korxonada qolgan resurslarni baholaydi va foydalanilgan uskunalardan infratuzilmani yo'q qilish rejasini ishlab chiqadi.

IQLIMNING O'ZGARISHI

2022-YILDAGI ASOSIY KO'RSATKICHLAR

- **1 963 ming GJ** – elektroenergiyaning umumiy iste'moli.
- **33 951 tonna** – sotilgan bug'ning hajmi.
- **65 103 tonna CO₂ ekvivalenti** – issiqxona gazlarining tashqariga chiqarilishining umumiy hajmi (Qamrov 1)

ENERGIYA MENEJMENTI

GRI 3-3

Energiyani boshqarish iqlim o'zgarishiga qarshi choralar ko'rishning ajralmas va asosiy komponentidir. Atrof-muhit siyosatining ushbu muhim yo'nalishi energiya resurslarini optimallashtirish, atrof-muhitga salbiy ta'sirni kamaytirish va issiqxona gazlari chiqindilarini kamaytirishga qaratilgan.

Ushbu yo'nalishga sodiq qolgan holda, Korxonada energiya samaradorligini oshirish sohasidagi sa'y-harakatlarni davom ettirishni atrof-muhitni muhofaza qilish va ishlab chiqarish samaradorligini oshirish sohasidagi vazifalardan biri deb biladi. "Navoiyuran" davlat korxonasi energiya sarfi va energiya samaradorligi ko'rsatkichlari bo'yicha ma'lumotlarni jamlaydi va tahlil qiladi, ishning borishini nazorat qiladi va takomillashtirish imkoniyatlarini aniqlaydi.

Korxonada "Navoiyuran" davlat korxonasi boshqaruvining tarkibiy bo'linmasi bo'lgan va bevosita bosh direktorning birinchi o'rinbosariga – korxonada bosh muhandisiga

bo'ysunuvchi bosh energetik bo'limi (keyingi o'rinlarda "BEB" deb yuritiladi) tasdiqlandi.

Bosh energetik bo'limi to'g'risidagi nizomga muvofiq BEB ning asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

- Korxonani energiya barcha turlari bilan uzluksiz va sifatli ta'minlashni tashkil etish, energiya uskunalari va elektr stansiyalarini, shuningdek issiqlik, suv va gaz ta'minoti tizimlarini texnik ekspluatatsiya qilishni va rejali ta'mirlashni tashkil etish, ularning muammosiz ishlashini ta'minlash;
- energiya, issiqlik va gaz ob'ektlari, suv ta'minoti va kanalizatsiya tizimlaridan foydalanishning texnik darajasini doimiy ravishda oshirish, energiya, yoqilg'i va ikkilamchi resurslardan oqilona foydalanish bo'yicha ishlarni tashkil etish;
- energiya quvvatlarini o'z vaqtida kengaytirish va yangi uskunalarni joriy etish;
- energiyani tejash tuzilmasini tashkil etish va korxonada energiya tejash tizimini boshqarish.

GRI 302-1

Korxonada energiya samaradorligini oshirish va o'z faoliyatida qayta tiklanadigan energiya manbalari ulushini kengaytirishga qaratilgan strategik maqsadlari ustida faol ishlamoqda. Ushbu muhim korporativ kurs umumiy energiya sarfini kamaytirish va ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirishga qaratilgan innovatsion texnologiyalar va samarali yechimlarni joriy qilishni o'z ichiga oladi.

"Navoiyuran" DK uchun umumiy elektr energiyasiga bo'lgan ehtiyoj yiliga 646,7 GJ ni tashkil etadi. "Navoiyuran" davlat korxonasini elektr energiyasi bilan ta'minlash korxonaning "O'zbekiston MET" AJ, "NKMK" AJ tarmoqlari va o'z tarmoqlari orqali amalga oshiriladi. Uchquduq ishlab chiqarish bo'linmasi o'zining elektr energiyasi manbai – quvvati 6 MVt bo'lgan bug' turbinali

ELEKTR VA ISSIQLIK ENERGIYASINI ISTE'MOL QILISH

Korxonada asosiy energiya iste'moli 2022-yil uchun jami energiya iste'molining 87 foizini tashkil etadigan yer osti ishqor bilan burg'ulash usulidan foydalangan holda konlarda rudani qazib olish jarayoni uchun zarur bo'lgan yuqori samarali uskunalardan va tizimlarning ishlashini ta'minlashga qaratilgan. Bu jarayon nasoslarni haydash, shamollatish va yoritishni ta'minlash, operatsiyalarni avtomatlashtirish va boshqarish, rudani qayta ishlash va tozalash uchun katta energiya sarfini talab qiladi. Natijada konlarda yer osti ishqor bilan burg'ulash usulidan foydalangan holda uran qazib olish Korxonaning energiya iste'moli tarkibida elektr energiyasini iste'mol qilishning asosiy ishlab chiqarish bosqichiga aylanib bormoqda, bu esa uzluksiz va barqaror elektr ta'minoti zarurligini ta'minlashning asosiy omili sifatida bu jarayonning samaradorligi va unumdorligini ta'kidlaydi. Korxonaning 2022-yilga mo'ljallangan energiya iste'molining nisbatan kichik qismi (0,1%) quduqlarni burg'ulashga sarflanadi.

qurilmasidan (keyingi o'rinlarda "BTQ" deb yuritiladi) ishlaydi. Qurilma faqat sulfat kislota ishlab chiqarish uchun elektr energiyasini sotishga mo'ljallangan. BTQning elektr energiyasi ishlab chiqarish texnologik jarayon natijasida yetkazib beriladigan bug'ning hajmiga bog'liq va sulfat kislota ishlab chiqarishda energiya ehtiyojining 80% ni qoplaydi. 2022-yilda Korxonada quyosh nuri energiyasini elektr energiyasiga aylantiruvchi 80 kVt quvvatga ega quyosh elektr stansiyasini joriy etdi. Korxonada BTQ va NKMK OAJ tomonidan ishlab chiqarilgan ortiqcha bug'ni sotadi. 2022-yilda "NKMK" AJ tomonidan yetkazib berilgan bug' hajmi 33 951 tonnani tashkil etdi.

Ishlab chiqarish quvvatlari NKMK AJ tarmoqlaridan, Nurobod ishlab chiqarish uchastkasi esa "O'zbekiston milliy elektr tarmoqlari" aksiyadorlik jamiyatidan elektr energiyasi bilan ta'minlanadi.

ELEKTR VA ISSIQLIK ENERGIYASINI ISTE'MOL QILISH (302-1)

2022-YILDA BO'LIMLAR BO'YICHA ENERGIYA ISTE'MOLI, MVT/S HISOBIDA (MEGAVATT-SOAT)

Ishlab chiqarish jarayoni	MVt/s
Uran qazib olish	470 907
DK tomonidan ishlab chiqarish	12 954
Tarkibida uran bo'lgan ag'darilgan tuproq qatlami	5 081
Ammoniy perranatini ishlab chiqarish	2 246
Sulfat kislota ishlab chiqarish	42 761
Quvur mahsulotlarini ishlab chiqarish	2 615
Bur'qulash	750

Korxonada hozirda ishlab chiqarish jarayonlarida, shuningdek, elektr va issiqlik energiyasini ishlab chiqarishda qayta tiklanmaydigan yoqilg'i manbalaridan foydalanmoqda. Korxonada o'z rejalari doirasida qayta tiklanadigan energiya manbalaridan (QTEM) foydalanish ulushini oshirishga intiladi, bu esa issiqxonaga gazlari chiqindilarini va atrof-muhitga salbiy ta'sirini kamaytiradi.

QAYTA TIKLANMAYDIGAN YOQILG'ILARNI ISTE'MOL QILISH

GRI 302-3

Korxonaning ekologik mas'uliyatga e'tibori ortib borayotgan bir sharoitda energiyadan foydalanish intensivligi katta ahamiyatga ega bo'lib, bu nafaqat energiya sarfi ko'rsatkichini, balki ishlab chiqarishda resurslardan foydalanish samaradorligini ham ko'rsatadi. Umuman olganda, energiya iste'molining intensivligi qanchalik yuqori bo'lsa, Korxonaning atrof-muhitga ta'siri shunchalik katta bo'lishi tan olingan.

Energiya iste'moli intensivligini kamaytirishga qaratilgan har bir faoliyat tadbirkorlik faoliyati uchun ham, Korxonaning ekologik muvozanati uchun ham juda muhimdir. "Navoiyuran" DKning 2022-yil uchun energiya iste'moli intensivligini baholashda quyidagi uchta omil hisobga olindi: Korxonada ishlaydigan xodimlar soni, ishlab chiqarilgan tayyor mahsulot hajmi va Korxonada daromadlari miqdori.

ENERGIYA ISTE'MOLNING INTENSIVLIGI (302-3)

Ko'rsatkichning nomi	2022-yil
Energiya iste'moli intensivligi, GJ/mln so'm daromad	7,7
Energiya iste'moli intensivligi, GJ/mahsulot hajmi	0,6
Energiya iste'moli intensivligi, GJ/odam soni	234,6

ENERGIYA ISTE'MOLNING QISQARTIRILISHI

GRI 302-4

Energiya iste'molini kamaytirish Korxonada faoliyatining atrof-muhitga ta'sirini kamaytirish va operatsion xarajatlarni kamaytirishga qaratilgan bir qator chora-tadbirlarni o'z ichiga oladi. Energiya tejamkor texnologiyalarni joriy etish va ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish energiya sarfini kamaytiradi, bu esa, o'z navbatida, atrof-muhit samaradorligini oshirishga va Korxonaning raqobatbardoshligini oshirishga olib keladi.

2022-yilda Korxonada texnologik jarayonlarni optimallashtirish bo'yicha qator chora-tadbirlar amalga oshirildi, bu esa energiya samaradorligini oshirishda muhim qadam bo'ldi. Mazkur chora-tadbirlar tufayli elektr energiyasi iste'molini sezilarli darajada 14 253 MVt/soatga kamaytirish mumkin bo'ldi. Bundan tashqari, Korxonani favqulodda vaziyatlar yoki iste'molni vaqtincha oshirish uchun energiya zaxirasi bilan ta'minlovchi 1 290 886 MVt/soat energiya zaxirasi ajratildi.

Eskirgan uskunalarni zamonaviyroq va energiya tejamkor qurilmalariga almashtirish Korxonaga 2022-yilda elektr energiyasi iste'molini 4 383 MVt/soatgacha kamaytirish, uskunaga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash xarajatlarini kamaytirish imkonini berdi. Chastotali konvertorlarining joriy etilishi energiyadan foydalanishni optimallashtirish va 2 236 MVt/soatni tejash imkonini beruvchi yana bir muhim qadam bo'ldi. Bundan tashqari, hisobot davrida Korxonada qayta tiklanadigan energiya

manbalaridan foydalanish yo'lga qo'yildi va bu umumiy energiya balansiga 38,2 ming MVt/soat qo'shildi.

2023-yilda Korxonada energiya samaradorligi sohasida sezilarli o'zgarishlarga tayyorlanmoqda. 0,6 MVt quvvatga ega bo'lgan yangi quyosh elektr stansiyani ishga tushirish va 120 ta quyosh kollektorlarini o'rnatish, uskunalarini energiya tejamkorlariga almashtirish orqali texnologik jarayonlarni optimallashtirish, energiyani boshqarishni yaxshilash uchun chastota konvertorlarini joriy etish, shuningdek, muqobil manbalardan ishlab chiqarilgan elektr energiyasidan foydalanishni oshirishni rejalashtirmoqdamiz. Ushbu qarorlar "Navoiyuran" DKga korxonaning energiya sarfini sezilarli darajada kamaytirish, jarayonlarni barqaror va ekologik jihatdan qulay qilish imkonini beradi.

Kelgusi davrlarda Korxonada energiya samaradorligini oshirish va energiya xarajatlarini kamaytirish maqsadida, energiya iste'molini boshqarishga mo'ljallangan ISO 50001:2018 standartiga mos keladigan energiya menejmenti tizimini joriy qilishni rejalashtirmoqda.

ISSIQXONA GAZLARINI TASHQARIGA CHIQRARISH

GRI 3-3

Issiqxona gazlarining tashqariga chiqarilishini iqlim o'zgarishiga ta'sirini tahlil qilar ekanmiz, shuni ta'kidlash kerakki, karbonat angidrid, metan va azot dioksidi kabi gazlar global isishning asosiy omillari hisoblanadi. Bu moddalar atmosferada issiqlik nurlanishini saqlab qoladi, bu esa Yerdagi haroratni oshiradi va iqlim sharoitida o'zgarishlarga olib keladi. Natijada ekstremal ob-havo hodisalari yuzaga keladi, dengiz sathi ko'tariladi, tuproq unumdorligi o'zgaradi, bu esa atrof-muhit va insoniyat uchun bir qator salbiy oqibatlarga olib keladi.

Shu nuqtai nazardan, issiqxona gazlarining tashqariga chiqarilishini kamaytirish iqlim o'zgarishiga qarshi kurashish bo'yicha global sa'y-harakatlarning bir qismi sifatida alohida ahamiyatga ega.

"Navoiyuran" davlat korxonasi iqlim o'zgarishi bilan bog'liq muammolarga qarshi kurashishda o'zining muhim rolini biladi. Korxonada ushbu masala bo'yicha xalqaro tashkilotlar bilan faol hamkorlik qilish va yaqin kelajakda iqlim muammolari bo'yicha strategiyani ishlab chiqish va keyinchalik amalga oshirish niyatida.

Korxonaning iqlim o'zgarishiga qarshi kurashdagi asosiy maqsadlaridan biri energiya sarfini kamaytirish va ishlab chiqarishning energiya samaradorligini oshirish orqali ham o'rta, ham uzoq muddatli istiqbolda issiqxona gazlari chiqindilarini kamaytirishdir.

GRI 305-1

2022-yilda AMMX tomonidan Korxonada faoliyatidan kelib chiqadigan issiqxona gazlarining tashqariga chiqarilishini miqdoriy baholashni amalga oshirdi (Qamrov-1). Statsionar va mobil manbalardan (shu jumladan avtotransport parklaridan) chiqadigan issiqxona gazlarining tashqariga chiqarilishi IPCC xalqaro metodologiyasi yordamida baholandi, bu issiqxona gazlarining tashqariga chiqarilishini baholashning umume'tirof etilgan vositasi bo'lib, emissiya miqdorini aniqlashning standartlashtirilgan yondashuvlari va usullarini taqdim etadi, bu esa turli mintaqalar va mamlakatlar o'rtasidagi ma'lumotlarning solishtirilishini ta'minlaydi.

2022-yil uchun Qamrov-1 bo'yicha issiqxona gazlarining tashqariga chiqarilishi 65.103 tonna CO₂ ekvivalentini tashkil etgan. Shundan:

- CO₂ – 64 015 tonna CO₂-ekvivalentida;
- CH₄ – 86 tonna CO₂-ekvivalentida;
- N₂O – 1 002 tonna CO₂-ekvivalentida;

Kelgusida Korxonada issiqxona gazlari chiqindilarining tashqariga chiqarilishini kamaytirish strategiyasini ishlab chiqish va xalqaro standartlar talablariga muvofiq iqlim xavflarini baholashni rejalashtirmoqda. Ushbu reja issiqxona gazlarining tashqariga chiqarilishini baholashni o'z ichiga oladi (Qamrov-2).

ATROF-MUHITGA G'AMXO'RLIK QILISH

2022-YILDAGI ASOSIY KO'RSATKICHLAR

- **0,1 mlrd so'm** (0,01 mln. AQSH dollari) – ifloslantiruvchi moddalarning tashqariga chiqarilishi uchun kompensatsiya to'lovlarining umumiy summasi.
- **506 tonna** – atmosferaga ifloslantiruvchi moddalarning tashqariga chiqarilishining umumiy hajmi;
- **5 896 megalitr** – olinadigan suvning umumiy miqdori

Korxonaning tabiiy uran va nodir metallarni qazib olish, qayta ishlash va sotish siyosati atrof-muhitni muhofaza qilish, mehnat xavfsizligi, xodimlar va mahalliy aholi salomatligiga mas'uliyat bilan yondashishga asoslanadi. Korxonada atmosfera havosi, suv va tuproq holatini yaxshilash maqsadida atrof-muhitni muhofaza qilish bo'yicha chora-tadbirlar rejalarini faol joriy etadi va amalga oshiradi.

2022-yilda "Navoiyuran" DK atrof-muhitni muhofaza qilish dasturlariga 2,1 mlrd. so'm (0,19 mln. AQSH dollari) sarmoya kiritdi, shundan 661,3 mln. so'm suv resurslarini muhofaza qilish va ulardan oqilona foydalanishga, 0,6

mlrd. so'm (0,05 mln. AQSH dollari) atmosfera havosini muhofaza qilishga va 0,6 mlrd. so'm (0,05 mln. AQSH dollari) atrof-muhitni ishlab chiqarish va iste'mol chiqindilari bilan ifloslanishdan muhofaza qilishga ajratildi

ATMOSFERA HAVOSINI MUHOFAZA QILISH

GRI 3-3

Zamonaviy davrda atmosferaga ifloslantiruvchi moddalarning chiqarilishini kamaytirish muhim ahamiyatga ega bo'lib, atrof-muhitni muhofaza qilish sohasidagi say-harakatlarimizning ajralmas qismiga aylandi.

"Navoiyuran" DK uchun Korxonada e'tiborini qaratadigan asosiy jihatlardan biri bu havosifatini saqlashdir. Buning uchun muhimligini anglagan Korxonada o'z ishlab chiqarishining atrof-muhitga salbiy ta'sirini kamaytirish bo'yicha faol choralar ko'rmoqda. Texnologik takomillashtirishni joriy etish bu jarayonda doimiy ustuvor vazifaga aylanadi.

O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq, barcha ifloslantiruvchi moddalarning tashqariga chiqarilishi Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish davlat qo'mitasi tomonidan qat'iy tartibga solinadi. Korxonada o'rta yillik arifmetik ma'lumotlarni haqiqiy ko'rsatkichlarni hisobga olmasdan, ifloslantiruvchi moddalarning tashqariga maksimal mumkin bo'lgan chiqarilishlari asosida ochib beradi. Ushbu yondashuv

shaffoflikni ta'minlash va atrof-muhitga ta'sirni nazorat qilishda muhim qadamdir.

Havo sifati bilan bog'liq qarorlarni qabul qilishda Korxonada barcha manfaatdor tomonlarning manfaatlari va umidlarini hisobga olishga intiladi. Yaqin atrofdagi aholi punktlari aholisi, davlat nazorat organlari, mahalliy ijro etuvchi hokimiyat organlari, jamoat ekologik tashkilotlari, aksiyadorlar va Korxonaning ishbilarmon hamkorlari bilan o'zaro hamkorlik amalga oshiriladi. Bu jamoatchilik maslahatlashuvlarida rejalashtirilgan tadbirlar to'g'risida ma'lumot berish, manfaatdor tomonlarni namuna olish jarayoniga jalb qilish va mustaqil laboratoriyalar bilan birgalikda o'tkazilgan tahlil natijalarini almashish orqali amalga oshiriladi.

GRI 305-7

Ekologik nazorat doirasida "Navoiyuran" DK Atrof-muhitni muhofaza qilish xizmati tomonidan havo sifatiga ta'sir ko'rsatuvchi mavjud ob'ektlarning muntazam monitoringi olib borilmoqda. Korxonada atmosfera havosiga salbiy ta'sirni kamaytirish maqsadida yangi texnologiyalar joriy etilib, sanitariya muhofazasi zonasi hududini obodonlashtirish ishlari olib borilmoqda.

Korxonada faoliyati natijasida ifloslantiruvchi moddalarning tashqariga chiqarilishining asosiy manbalari payvandlash ishlari, tog'-kon ishlari va kam kislotali eritmalarni saqlash hisoblanadi. Korxonadan 2022-yil uchun ifloslantiruvchi moddalar tashqariga chiqarilishining umumiy hajmi 505,5 tonnani tashkil etadi. Payvandlash

ishlarini bajarishda 2022-yil uchun umumiy tashqariga chiqarilishning 14,64% ni tashkil etgan azot oksidi (NOx) va metall va elektrodni isitish natijasida atmosferaga chiqariladigan oltingugurt oksidi (SOx) ajralib chiqadi va ifloslantiruvchi moddalarning tashqariga chiqarilishining sezilarli bo'lgan 36,26% ni qismini tashkil etadi. Tog'-kon ishlari shuningdek, rudani qayta ishlash yoki burg'ulash operatsiyalari natijasida hosil bo'ladigan qattiq zarrachalarning tashqariga chiqarilishiga hissa qo'shadi. Qattiq zarrachalarning ulushi 2022-yil uchun ifloslantiruvchi moddalarning tashqariga chiqarilishining umumiy hajmidan 14,94% ni tashkil etadi. Bundan tashqari, kam kislotali eritmalarni saqlashda organik birikmalar atrof-muhitga bug'lanadi.

ATMOSFERAGA SEZILARLI TASHQARIGA CHIQRILISHLARNING HAJMI, TONNA (305-7)

Ifloslantiruvchi moddalarning tashqariga chiqarilishi	2022-yil
NOx ning tashqariga chiqarilishi	74
SOx ning tashqariga chiqarilishi	183
Barqaror organik birikmalar	18
Qattiq moddalarning tashqariga chiqarilishi	76
CO ning tashqariga chiqarilishi	127
Uchuvchan organik birikmalar	5
Boshqa moddalar	22
Jami	505

SUV RESURSLARINI BOSHQARISH

GRI 3-3

Suv resurslarini tejash va undan oqilona foydalanish muhimligi Korxonada amal qiladigan asosiy tamoyillardan biridir. Suv resurslarini boshqarishga yondashuv atrof-muhitga salbiy ta'sirni minimallashtirish va Korxonada faoliyat yuritayotgan hududlarda ijtimoiy barqarorlik va iqtisodiy farovonlikni rivojlantirish uchun qulay shart-sharoitlarni yaratishga qaratilgan.

"Navoiyuran" davlat korxonasi ekologik tashabbuslari doirasida o'zining barcha obyektlarida suv resurslarini samarali boshqarishga alohida e'tibor qaratmoqda. Korxonada mavjud vaziyatni sinchkovlik bilan baholash, maqsadlarni belgilash, tizimli ravishda monitoring qilish va suv resurslaridan foydalanishda zarur tuzatish

chorelarini ko'rishga harakat qilmoqda. Korxonaning Atrof-muhitni muhofaza qilish xizmati tomonidan suv resurslarining holati muntazam ravishda baholanadi va har chorakda suvni tushirib yuborish bo'yicha monitoring o'tkaziladi. Korxonaning bosh energetik bo'limi suv resurslari iste'molini hisobga olish va nazorat qilish bilan shug'ullanadi.

GRI 303-1

Korxonada o'z faoliyati doirasida suv resurslarini ikkita suv ta'minoti manbalaridan: yer osti va yer usti manbalaridan iste'mol qiladi. Yer osti ishqor bilan burg'ulash usuli yordamida konlardan ruda qazib olish jarayonida

quduqlardan olingan er osti suvlaridan foydalaniladi. Yer osti suv resurslari ishlab chiqarish jarayonlarini qo'llab-quvvatlashda asosiy rol o'ynaydi. Markaziy suv ta'minotidan olingan yer usti suvlari Korxonaning maishiy va xo'jalik ehtiyojlari uchun ishlatiladi.

Yer osti suv ta'minotidan foydalanish yer usti suvlarining miqdori va sifatiga bevosita ta'sir qilmaydi. Yer osti ishqor bilan burg'ulash usuli yordamida yuvish, agar to'g'ri tashkil etilgan va nazorat qilingan bo'lsa, suv resurslariga salbiy ta'sirni minimallashtirib, qazib olishning nisbatan xavfsiz usuli bo'lishi mumkin. Ammo shuni ta'kidlash kerakki, uran qazib olishning yer osti ishqor bilan burg'ulash usulidan foydalangan holda konlardagi suv resurslariga ta'siri korxonada tomonidan alohida nazorat va e'tiborni talab qiladi.

Korxonada yer osti suv resurslaridan foydalanishda qat'iy me'yorlarga amal qilishga intiladi. Yer osti suvlari sifatini monitoringi muntazam ravishda olib boriladi, ifloslanishni nazorat qilish uchun mo'ljallangan 35 ta kuzatuv quduqlaridan namunalar olinadi. 2022-yilda o'tkazilgan laboratoriya tahlillari natijalari shuni ko'rsatadiki, ushbu namunalardagi parametr qiymatlari belgilangan standartlardan oshmagan. Bunday monitoring davriy ravishda har olti oyda bir marotaba amalga oshiriladi, bu yer osti suvlari resurslarining xavfsizligi va sifatini ta'minlash bo'yicha tizimli nazorat va chora-tadbirlar tashkil etilganligidan dalolat beradi.

Markaziy suv ta'minotidan keladigan yer usti suvlari oldindan tozalash nuqtai nazaridan alohida e'tibor talab etmaydi. Ular keyingi foydalanish yoki tushirib yuborish uchun tozalash va tayyorlash maqsadida kommunal tizimlarga yuboriladi.

OLINADIGAN SUVNING UMUMIY HAJMI (303-3)

Manbalar bo'yicha bo'lingan holda suv olish, megalitr hisobida	2022-yil	
	Barcha hududlarda	Suv tanqisligi bo'lgan hududlarda
Yer usti suvlari (umumiy hajmi)		
Chuchuk suvlar	2 374	-
Yer osti suvlari (umumiy hajmi)		
Chuchuk suvlar	3 522	-
Olinadigan suvning umumiy hajmi	5 896	-

GRI 303-2

"Navoiyuran" davlat korxonasi o'z ob'ektlarida hosil bo'ladigan oqava suvlarning sifatini qat'iy nazorat qiladi va ularni tabiiy suv havzalariga tushirib yuborilishiga yo'l qo'ymaydi. Asosan organik eritmalar va azotga asoslangan ifloslantiruvchi moddalarni o'z ichiga olgan bu oqava suvlar xo'jalik-maishiy va sanoat suvlari deb tasniflanadi.

GRI 303-3

"Navoiyuran" DK 2022-yilda suv olishni ikkita manbadan amalga oshirdi - yer osti suv resurslari va markaziy suv ta'minotidan - o'zining ishlab chiqarish faoliyatini ta'minlash uchun yig'ib oldi. Yer osti manbalaridan suv olish ulushi 2022-yil uchun 40 foizni tashkil etadi, umumiy suv olishning 60 foizi markaziy suv ta'minotiga to'g'ri keldi. Suv resurslaridan foydalanishdagi farqlar uran rudasini yer osti ishqor bilan burg'ulash usuli yordamida qazib olishning texnologik jarayonining o'ziga xos xususiyatlari bilan bog'liq. Korxonada suv tanqisligi bo'lgan hududlardan suv resurslarini tortib olmasdan, suvdan barqaror foydalanish siyosati va tamoyillariga amal qiladi.

GRI 303-4

Oqova suvlarni tushirib yuborish suv resurslarini boshqarishda muhim rol o'ynaydi. Bu jarayon muhim ahamiyatga ega, chunki tozalanmagan oqava suvlarning oqizilishi suv ekotizimlari va inson salomatligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Yer osti suvlaridan foydalanganda suvni tushirib yuborish jarayoni bo'lmaydi, chunki suv resurslaridan to'liq foydalanish nazarda tutiladi. Korxonaning oqava suvlarini oqizish elektr stansiyasi faoliyati natijasida amalga oshiriladi va sanoat hamda maishiy oqova suvlari yig'iladi va keyingi tozalash uchun markaziy kanalizatsiya tizimiga yuboriladi.

OQIZILADIGAN SUVNING UMUMIY HAJMI (303-4)

Suvni tushirib yuborish hajmi, megalitr hisobida	2022-yil		
	Barcha hududlarda	Suv tanqisligi bo'lgan hududlarda	
Yo'nalish bo'yicha bo'lingan holda suvni tushirib yuborish	Chetdagi suv (umumiy hajmi)	100	-
Oqiziladigan suvning umumiy hajmi		100	-

GRI 303-5

Suv iste'moli foydalanilgan suv resurslarining haqiqiy hajmini ifoda etadi. 2022-yilda "Navoiyuran" davlat korxonasi ob'yektlarida suv iste'moli hajmi 5 896

megalitrni, markaziy kanalizatsiya tizimiga tushirib yuborish hajmi 100 megalitrni tashkil etadi.

CHIQUINDILARNI BOSHQARISH

GRI 306-1, 306-2, 306-3, 306-4

"Navoiyuran" davlat korxonasi faoliyati chiqindilarni hosil qilish bilan bevosita bog'liq. Korxonada chiqindilarni boshqarish O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq amalga oshiriladi, shuningdek, chiqindilarning tarkibi va yo'q qilinishiga doir standartlarni belgilovchi ichki ekologik hujjatlar bilan tartibga solinadi. Korxonaning Atrof-muhitni muhofaza qilish xizmati Korxonada chiqindilarni saqlash va yo'q qilish bilan bog'liq barcha jihatlarni tashkil etish va muvofiqlashtirish uchun javobgardir.

- chiqindilarni joylashtirganlik uchun kompensatsiya to'lovlari miqdorini o'z vaqtida hisoblash va qonun hujjatlariga muvofiq to'lash;
- chiqindilarni maksimal darajada utilitatsiya qilish (qayta ishlash) choralarini ko'rish va ularni ko'mish yoki utilitatsiya qilish uchun ixtisoslashtirilgan korxonalarga o'tkazish;
- ishlab chiqarish chiqindilari hosil bo'lishini minimallashtirishga qaratilgan ekologik tadbirlarning o'z vaqtida amalga oshirilishini ta'minlash;
- sanoat chiqindilarini qayta ishlashning zamonaviy va ekologik toza usullarini joriy etish bo'yicha maqsadli ishlarni amalga oshirish.

Korxonada chiqindilarni boshqarishni tashkil etish quyidagi tamoyillar asosida amalga oshiriladi:

- ishlab chiqarish va iste'mol chiqindilarini yo'q qilish qoidalariga rioya etilishi ustidan ishlab chiqarish nazoratini ta'minlash, 1-xavfli toifadagi chiqindilarni saqlash va yo'q qilish ustidan nazoratga alohida e'tibor berish;
- zaharli va zaharli bo'lmagan chiqindilar hisobini yuritish va belgilangan tartibda davlat statistika hisobotlarini taqdim etish;

Korxonada O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq chiqindilarni shakllantirish va to'plashdan tortib saqlash va yo'q qilishgacha bo'lgan barcha jabhalarini tartibga soluvchi ChHBJN ishlab chiqilmoqda. ChHBJN chiqindilarni tasniflash, qayta ishlash va yakuniy boshqarish jarayonlarini qat'iy tartibga soladi, chiqindilarni samarali va ekologik toza boshqarishni ta'minlaydi. "Navoiyuran" davlat korxonasi chiqindilar

bilan bog'liq faoliyat yuritishda qo'llaniladigan me'yoriy hujjatlarga qat'iy amal qiladi.

Chiqindilarni qattiq maishiy chiqindilar poligonida ko'mish yoki utilitatsiya qilish uchun ixtisoslashtirilgan tashkilotlarga topshirilgunga qadar korxonaning maxsus ajratilgan uchastkalarida vaqtincha saqlanadi.

Korxonada ishlab chiqarish jarayonlarida tozalash va utilitatsiya qilishni talab qiluvchi bir qancha turdagi chiqindilar hosil bo'ladi. Ular orasida: ishlatib bo'lingan sanoat va transmissional chiqindilar, rangli metallolom (shu jumladan mis va alyuminiy), bo'yoq va laklar uchun idishlar, mazut bilan qoplangan payrahalar, qurilish chiqindilari, ishlatilgan tibbiy materiallar (shpritslar, paxta, bintlar), ishlatilgan LED lampalar, eskirgan kiyim-kechak,

qattiq maishiy chiqindilar, yoqilg'i-moylash materiallari, yog'li lattalar, shlak va metall zaki, qora metall parchalari, metall qirindi, shisha chiqindilari, elektrod chiqindilari, makulatura va yog'och chiqindilari.

Chiqindilar olti toifaga bo'linadi, ularning birinchi ikkitasi toksik xususiyatlarga ega, atrof-muhitga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan xavfli chiqindilar. 3, 4, 5 va 6-toifalar utilitatsiya qilinishi kerak bo'lgan xavfli bo'lmagan chiqindilarni ko'rsatadi. Korxonada hosil bo'lgan chiqindilarning katta qismi uchinchi toifaga to'g'ri keladi, bu 2022-yil yakuni bo'yicha umumiy chiqindilar massasining 32 foizini tashkil qiladi. Chiqindilarni shakllantirishga eng kichik hissa birinchi ikki toifadagi chiqindilardan tushadi va 2022-yil 31 dekabr holatiga ko'ra atigi 7 foizni tashkil etadi.

CHIQUINDILARNING UMUMIY HOSIL BO'LISHI (306-3)

Chiqindilarning toifalari	Chiqindilarni hosil bo'lishining umumiy hajmi, tonna
	2022-yil
1-Toifa	439
2-Toifa	92
3-Toifa	2 443
4-Toifa	2 375
5-Toifa	888
6-Toifa	1 332
Hosil bo'lgan chiqindilarning umumiy hajmi	7 570

Korxonaning qattiq maishiy chiqindilar poligoni chiqindilarni boshqarishda muhim o'rin tutadi. Ushbu ob'ekt korxonada faoliyati natijasida hosil bo'lgan qattiq maishiy chiqindilarni yig'ish, utilitatsiya qilish va qayta ishlashni amalga oshiradigan maxsus ajratilgan hudud hisoblanadi. Bunday poligonga egalik qilish Korxonaga zarur ekologik me'yorlar va qoidalarga rioya qilgan holda

chiqindilarni yanada samarali boshqarish imkonini beradi. Bundan tashqari, o'z poligoniga ega bo'lish chiqindilarni qayta ishlash va utilitatsiya qilishda katta nazorat va iqtisodiy samaradorlikni ta'minlaydi, bu esa korxonaning barqarorligi va ekologik mas'uliyatini oshirishga yordam beradi.

KO'MIB TASHLASHGA YO'NALTIRILGAN CHIQUINDILARNING UMUMIY HAJMI, TONNA (GRI 306-5)

Chindilarning sinfi	2022-yil
Xavfli	531
Xavfli bo'lmagan	7 039

Boyitish zavodlarida rudani qayta ishlash jarayonida hosil bo'ladigan chiqindilar atrof-muhitga eng katta ta'sir ko'rsatadi. Ushbu chiqindilar keyinchalik qayta ishlash

va saqlash uchun chiqindi omborlariga qoldiqlarga yuboriladi.

CHIQUINDI OMBORLARINI BOSHQARISH

Kon qazib olish jarayonida chiqindilarning asosiy turlaridan biri bu qoldiq hisoblanadi. Ular qimmatbaho minerallarni olish uchun qazib olingan rudalarni parchalash, maydalash va qayta ishlash natijasida hosil bo'ladi. Qoldiqlar odatda kichik mineral zarrachalar va suv aralashmasini ifodalaydi. Ular karyerlarga yoki qazib olingan yer osti yo'llariga to'ldirish sifatida qaytarilishi yoki chiqindilar to'g'oni yoki oddiygina qoldiq ombori deb nomlanuvchi maxsus mo'ljallangan saqlash inshootiga joylashtirilishi mumkin.

Ishlab chiqarish jarayonlarida hosil bo'ladigan chiqindilar O'zbekiston Respublikasida qabul qilingan me'yorlar va standartlarga muvofiq to'g'ri tasniflanishi va yo'q qilinishi kerak.

Korxonada "NKMK" AJ bilan chiqindilarni saqlash joylaridan foydalanish bo'yicha hamkorlik qiladi, bu esa korxonaning o'z qoldiqlari yo'qligining o'rnini qoplash, chiqindilarni

xavfsiz va samarali boshqarishni ta'minlaydi. 2022-yilda korxonada tomonidan qazib olingan rudani qayta ishlash natijasida hosil bo'lgan 80 tonna qoldiq "NKMK" AJning qoldiq omborlariga o'tkazildi.

"NKMK" AJ chiqindilarni saqlash joylarida qattiq radioaktiv chiqindilar maxsus joylarda saqlanadi, shuningdek, suyuq qayta ishlash chiqindilaridan foydalangan holda radioaktiv bo'lmagan qoldiqlar saqlanadi. Bundan tashqari, xavfsizlik va atrof-muhitni muhofaza qilish standartlariga rioya qilishni ta'minlaydigan va ilgari utilizatsiya qilingan radioaktiv qoldiqlarni utilizatsiya qilish ko'zda tutilgan.

"NKMK" AJ bilan hamkorlik va Korxonaning chiqindilarni xavfsiz boshqarishni ta'minlash borasidagi sa'y-harakatlari atrof-muhitga mas'uliyatli ta'sir ko'rsatish tamoyillarini aks ettiradi.

RADIOAKTIV CHIQUINDILARNI BOSHQARISH

Ruda-kon korxonasi faoliyati natijasida hosil bo'lgan radioaktiv chiqindilar atrof-muhit uchun katta xavf tug'diradi. Ularni qayta ishlash va boshqarish alohida e'tibor va barcha zarur qoidalar va standartlarga qat'iy rioya qilishni talab qiladi. Bu ekologik xavfsizlik doirasida chiqindilarni boshqarishning muhim yo'nalishi bo'lib, bu yerda asosiy e'tibor tabiatga salbiy ta'sirni minimallashtirish va odamlar hamda umuman ekotizim uchun xavfsizlikni ta'minlashga qaratilgan.

Korxonaning tabiiy uran va nodir metallarni qazib olish, qayta ishlash va sotish siyosati atrof-muhitni muhofaza

qilish, mehnat xavfsizligi, xodimlar va mahalliy aholi salomatligiga mas'uliyat bilan yondashishga asoslanadi.

O'zbekiston Respublikasining "Radiatsion xavfsizlik to'g'risida"gi Qonuniga muvofiq radiatsiyaviy xavfsizlikni ta'minlash sohasidagi davlat nazoratini O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi, O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi, O'zbekiston Respublikasi Tabiatni muhofaza qilish davlat qo'mitasi va O'zbekiston Respublikasi Davlat bojxona qo'mitasi huzuridagi Yer qo'mitasi geologik o'rganish, sanoatda, konchilikda va davlat sektorida xavfsiz ishlashni nazorat qilish davlat inspeksiyasi amalga oshiradi. Radiatsion xavfsizlikni ta'minlash sohasida ishlab chiqarish nazorati ionlashtiruvchi nurlanish manbalaridan foydalanuvchilar, shuningdek, tabiiy radioaktiv elementlarni o'z ichiga olgan xom ashyo, qurilish materiallari va mineral o'g'itlar ishlab chiqaruvchilar tomonidan amalga oshiriladi.

Radiatsion xavfsizlikni ta'minlash sohasidagi jamoatchilik nazorati fuqarolarning o'zini-o'zi boshqarish organlari, nodavlat notijorat tashkilotlari va alohida fuqarolar tomonidan amalga oshiriladi.

"Navoiyuran" davlat korxonasi qarashli barcha uchastkalarda va barcha muassasalarda radiatsion xavfsizlik, radioaktiv chiqindilarni hisobga olish va saqlash, ularni yig'ish, saqlash va yetkazib berishni

tashkil etish, shuningdek, qabul qilish, tashish va radioaktiv chiqindilarni utilizatsiya qilish uchun mas'ul shaxslar tayinlangan. Yig'ilgan sari ularning to'planishi natijasida radioaktiv chiqindilar va radioaktiv metall parchalari maxsus transportda olib tashlanadi. Har bir ishlab chiqarish korxonasi radioaktiv chiqindilar bilan ishlashda xodimlarning majburiyatlarini belgilovchi ichki qoidalar ishlab chiqilgan.

"Navoiyuran" DK va uning bo'linmalarida radiatsion xavfsizlik bo'yicha mas'ul bo'lgan asosiy shaxslar bo'lib Korxonada bosh direktorining birinchi o'rinbosari – Korxonada bosh muhandisi, Zafarobod kon boshqarmasi va uran ishlab chiqarish kombinati direktorlari va bosh muhandislari, Korxonada boshliqlari va bosh muhandislari, Uchquduq va Nurobod ishlab chiqarish uchastkalari, shuningdek, ularning tarkibiy bo'linmalari rahbarlari va bosh muhandislari hisoblanadi.

BIOLOGIK TURLI-TUMANLIKNI SAQLAB QOLISH

GRI 304-1, 304-2

Biologik xilma-xillikni saqlash ekotizimlarning barqarorligini va ularning atrof-muhit o'zgarishi va tahdidlariga qarshi turish qobiliyatini saqlashda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Biologik xilma-xillik, shuningdek, insoniyat uchun oziq-ovqat, dori-darmon va materiallar bilan ta'minlangan muhim resurslarni taqdim etadi. Kompaniya biologik xilma-xillikning ahamiyatini to'liq anglab, uni saqlash va qo'llab-quvvatlashda faol ishtirok etadi.

Belgilanayotgan faoliyatni rejalashtirishda Korxonada faoliyatining biologik xilma-xillikka ta'siri masalalari hisobga olinadi. Faoliyatning ta'sir darajasi, yuzaga kelishi mumkin bo'lgan zarari va oqibatlari atrof-muhitni muhofaza qilish hujjatlarini (AMTBTA, ChRBTCh, ChRBCh, ChHBjN, AMTQA) ishlab chiqishda baholanadi, ular mahalliy hamjamiyat vakillari va davlat nazorat organlarining vakolatli shaxslar ishtirokida jamoatchilik muhokamalarida tasdiqlash bosqichidan o'tadi.

Korxonada O'zbekiston Respublikasining "Yashil makon" milliy loyihasi doirasida faol ish olib bormoqda, uning doirasida butun respublika bo'ylab kamida 200 million tup ko'chat ekish rejalashtirilgan. Korxonada har yili daraxt ekish rejasini amalga oshiradi. 2022-yilda ekilgan daraxtlarning umumiy soni 3 210 ta ko'chatni tashkil etadi. Korxonada obodonlashtirish va ko'kalamzorlashtirish ishlari muntazam olib borilmoqda.

"Navoiyuran" davlat korxonasi qo'riqlanadigan tabiiy hududlarda hamda biologik xilma-xillik qiymati yuqori bo'lgan hududlarda va ularga tutash hududlardan tashqarida, mulki bo'lgan, ijaraga berilgan yoki tasarrufidagi ishlab chiqarish bo'linmalari mavjud emas.

Korxonada biologik xilma-xillikni muhofaza qilishda faol ishtirok etishni maqsad qilgan va kelgusi davrlarda biz ushbu sohada bir qator ekologik tashabbuslarni ishlab chiqish va amalga oshirishni rejalashtirmoqdamiz. Ushbu chora-tadbirlar faoliyatimiz doirasidagi ekotizimlar bilan faol hamkorlik qilish, tabiiy yashash joylarini saqlash va tiklash bo'yicha dasturlarni amalga oshirish va barqaror biznes amaliyotlarini ilgari surishni o'z ichiga oladi.

Xodimlarning farovonligi va jamoaning rivojlanishi	72
Insoniylik kapitalini boshqarish	73
Xodimlarni ijtimoiy qo'llab-quvvatlash	76
Xodimlar va rahbariyatning o'zaro munosabatlari	79
Xodimlarni o'qitish va rivojlantirish	82
Обучение и развитие персонала	83

2022-YILDA AMALDA BO'LGAN BOSHQARUV HUJJATLAR

- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 30-martdagi "Navoiyuran" davlat korxonasi, "NKMK" AJ va "Navoiy kon-metallurgiya kombinati jamg'armasi" davlat muassasasi faoliyatini tashkil etish to'g'risida"gi 170-son Qarori.
- "Navoiyuran" davlat korxonasi ishchi tuzilmalariga ishlab chiqarish-xo'jalik faoliyatining asosiy (joriy) natijalari uchun ustama to'lash to'g'risidagi Nizom.
- 2022-yil 20-sentabrda tasdiqlangan "Navoiyuran" davlat korxonasi rahbarlari, mutaxassislari va

xodimlariga ishlab chiqarish-xo'jalik faoliyatining asosiy natijalari uchun ustama to'lash to'g'risidagi Nizom

- O'zbekiston Respublikasining Mehnat kodeksi
- "Navoiyuran" DK ning 2022-yil 4-noyabrda qabul qilingan Jamoa shartnomasi
- "Navoiyuran" DK ning 2022-yil 5-yanvardagi Kadrlat bo'limi to'g'risidagi Nizomi

2022-YILDAGI ASOSIY KO'RSATKICHLAR

- Xodimlar qo'nimsizligi – 3.7%
- Xodimlarning o'rtacha ro'yhatdagi soni – 7 214.8 nafar
- Jami qabul qilingan xodimlar soni – 1,964 человек.

XODIMLARNING FAROVONLIGI VA JAMOANING RIVOJLANISHI

GRI 3-3

Xodimlarning farovonligi tog'-kon sanoati barqarorligining asosiy yo'nalishi bo'lib, operatsion samaradorlik, ijtimoiy mas'uliyat va atrof-muhitni muhofaza qilish o'rtasidagi murakkab muvozanatni aks ettiradi. Qiyin sharoitda amalga oshiriladigan konchilik faoliyatida xodimlarning farovonligiga ustuvor ahamiyat berish nafaqat ma'naviy, balki strategik zaruratdir.

Xodimlarning baxt-saodati va farovonligini ta'minlash vazifalarini amalga oshirish uchun Korxonada ushbu kun tartibini rivojlantirishga yordam beradigan qisqa muddatli va uzoq muddatli maqsadlarga e'tibor qaratadi, jumladan:

- xodimlarga xavflarni aniqlash, xavflarni baholash va xavfsizlikni takomillashtirish tashabbuslarida faol ishtirok etish, barcha operatsiyalarda nolga teng bo'lgan zararga intilish orqali xavfsizlik madaniyatini rivojlantirish;
- jismoniy, ruhiy va hissiy farovonlikka qaratilgan va xodimlarning umumiy salomatligini yaxshilash uchun sog'liq nisaqlash xizmatlari, sog'lomlashtirish resurslari va qo'llab-quvvatlash tarmoqlaridan foydalanishni taklif qiluvchi kompleks sog'lomlashtirish dasturlarini amalga oshirish;

- Xodimlarning martaba yo'lidagi intilishlari va Korxonada ehtiyojlariga javob beradigan, uzluksiz o'rganish va kasbiy o'sish madaniyatini rivojlantirishga yordam beradigan har tomonlama ta'lim va rivojlanish imkoniyatlarini ta'minlash;
- xilma-xillikni rag'batlantiradigan va barcha xodimlarga aloqadorlik tuyg'usini rag'batlantiradigan inklyuziv ish muhitini yaratish, martaba yo'lidagi ko'tarilishi va yetakchilik rollari uchun teng imkoniyatlarni ta'minlash;
- doimiy aloqa qilish, fikr-mulohazalar va e'tirof etish mexanizmlarini amalga oshirish, shunda xodimlar Korxonaga o'z hissalarini qo'shish uchun qadrlil, hurmatli ekanliklarini tushunib yetadilar;
- Xodimlarning jalb qilinganligini ta'minlash: ochiq aloqa kanallari, qayta aloqa mexanizmlari va xodimlarni tanib olish dasturlari orqali aloqadorlik va egalik qilish hissini rivojlantirish, xodimlarning hamkorligi va motivatsiyasini rag'batlantirish.

INSONIYLIK KAPITALINI BOSHQARISH

GRI 2-7, 2-30, 401-1, 401-3, 402-1, 405-2

"Navoiyuran" davlat korxonasi faoliyati kadrlar salohiyatini uzluksiz rivojlantirish va xodimlarni boshqarish jarayonlarini takomillashtirishga qaratilgan.

Iste'dodlarni samarali boshqarish va rivojlantirishga ustuvor ahamiyat berib, Korxonada bir nechta asosiy maqsadlarga erishishga intiladi:

- xodimlarimizning xavfsizligi va farovonligini ta'minlash;
- eng yaxshi mutaxassislarni jalb qilish va ularni ushlab qolish;
- Doimiy ta'lim va rivojlanish, shu jumladan o'quv dasturlariga sarmoya kiritish, murabbiylik tashabbuslari va yetakchilikni rivojlantirish imkoniyatlari.

"Navoiyuran" davlat korxonasi 2022-yil 5-yanvardagi Tashkiliy Tuzilmasi va Kadrlar bo'limi to'g'risidagi Nizomga muvofiq Kadrlar bo'limi "Navoiyuran" DK boshqaruvining tarkibiy bo'linmasi hisoblanadi va xodimlarni yollash, ularni moslashtirish, o'qitish va malakasini oshirish, mehnat qonunchiligiga rioya etilishini nazorat qilish, shuningdek, ijobiy mehnat madaniyatini yaratish funksiyalarini amalga oshiradi. Kadrlar bo'limi xodimlarining soni 7 kishini tashkil etadi, shu jumladan Bo'lim boshlig'i bevosita o'rinbosarga bo'ysunadi va ijrochi organ darajasida bevosita Bosh direktorning kadrlar va ma'muriy ishlar bo'yicha o'rinbosariga bo'ysunadi.

Nizomga muvofiq Korxonada Kadrlar bo'limining quyidagi vazifalari belgilandi:

- Korxonaning kadrlar siyosati va strategiyasini, shuningdek, boshqa me'yoriy hujjatlarni ishlab chiqish va yangilash;

2022-YILDA AMALDA BO'LGAN BOSHQARUV HUJJATLAR

Korxonada o'z faoliyatini O'zbekiston Respublikasi mehnat qonunchiligiga qat'iy muvofiq olib boradi, Prezident va Vazirlar Mahkamasining farmon va qarorlariga rioya qiladi. Bundan tashqari, Korxonaning inson kapitalini boshqarishga yondashuvi ichki hujjatlarda mustahkamlangan bo'lib, ulardan asosiy qayidagilardir:

- "Navoiyuran" DK ning 2022-yil 5-yanvardagi Kadrlat bo'limi to'g'risidagi Nizom;
- "Navoiyuran" DK ning 2022-yil 4-noyabrda qabul qilingan 2022-2024 yillardagi Jamoa shartnomasi;
- Xodimlarni ishga qabul qilish tartibi;

- kadrlarga bo'lgan hozirgi ehtiyojni prognozlash va mehnat bozorini o'rganish va kadrlar tayyorlash bo'yicha so'rovlar asosida uni qondirish manbalarini aniqlash;
- xodimlarni yollash va mehnat shartnomalarini bekor qilish;
- mehnat intizomini mustahkamlash, kadrlar qo'nimsizligini pasaytirish va ish vaqtining yo'qotilishini kamaytirish bo'yicha chora-tadbirlarni amalga oshirish;
- kadrlar bilan ishlash va ularning bajarilishini nazorat qilish bo'yicha mahalliy normativ hujjatlarni ishlab chiqish;
- Korxonada bo'linmalarida mehnat intizomi holatini va xodimlar tomonidan ichki mehnat qoidalariga rioya etilishini nazorat qilish;
- Korxonada xodimlarining mehnat va pensiya qonunchiligini sohasidagi huquqlari, imtiyozlari va kafolatlarini ta'minlash.

2022-yil noyabr oyidan boshlab "Navoiyuran" davlat korxonasi o'zgartirish va raqamlashtirish dasturi, shuningdek, rivojlantirish va operatsion samaradorlikni oshirish strategiyasi doirasida "Boshqaruv personalining qobiliyatlarini oshirish va Korxonaning zamonaviy tashkiliy tuzilmasini rivojlantirish" dasturi orqali xodimlar uchun mo'ljallangan Greyding tizimi joriy etildi. Shuningdek, Kadrlar bo'limini o'zgartirish va uning uzoq muddatli istiqbolida samarali ishlashini ta'minlash maqsadida xodimlarni boshqarish va baholash tizimini joriy etish bo'yicha alohida guruh tashkil etildi.

- Kasaba uyushmasidan mehnat nizolari Komissiyasi to'g'risidagi Nizom;
- Rahbarlar, mutaxassislar va xodimlarni attestatsiyadan o'tkazish tartibi to'g'risidagi Nizom;
- "Navoiyuran" davlat korxonasi sifat, ekologiya, sog'liqni saqlash va mehnat xavfsizligini ta'minlash sohasidagi Siyosati;
- Personalning almashinuvi to'g'risidagi Nizom;
- Xodimlarning etik xulq-atvori Qoidalari;
- "Navoiyuran" davlat korxonasi rahbarlari, mutaxassislari va xodimlariga ishlab chiqarish-xo'jalik faoliyatining asosiy natijalari uchun ustama to'lash to'g'risidagi Nizom.

KADRLAR TARKIBI

2022-YIL BO'YICHA XODIMLARNING GENDER RO'YXATI

Hudud	Doimiy xodimlar soni		Vaqtinchalik xodimlar soni	
	Erkaklar	Ayollar	Erkaklar	Ayollar
Navoiy	310	102	1	2
Zafarobod, Nurota GQE lari	4 575	415	61	41
Uchquduq, Bukantog'	1 369	139	1	10
Boshqalari (Nurobod, Toshkent, Zirabuloq)	1 182	164	-	-
Jami	7 436	820	63	53

Korxonaning 2022-yilgi statistik ma'lumotlariga ko'ra, jami ishchilar soni 8372 nafar, shundan 873 nafari ayollardir. Xodimlarning asosiy qismi (90%) erkaklar. Tog'-kon sanoati tarixan erkaklar ustunlik qiladigan sanoat sifatida saqlanib qolgan, bu esa ayollarning sanoatda faol ishtirok etishi uchun madaniy va ijtimoiy to'siqlar yaratgan. Ushbu muammolarni hal qilish va gender xilma-xilligini rag'batlantirishga qaratilgan sa'y-harakatlarga qaramay, konchilik ishchi kuchida gender muvozanatiga erishish bo'yicha bosqichma-bosqich va tizimli muammolar saqlanib qolmoqda.

Vaqtinchalik va doimiy xodimlarning muhimligini e'tirof etgan holda, Korxonada ehtiyotkorlik bilan hisob-kitoblarni yuritadi, chunki vaqtinchalik xodimlar yuklama eng yuqori bo'lgan davrlarda yoki ixtisoslashtirilgan loyihalarda muhim rollarni bajaradilar. Vaqtinchalik va doimiy xodimlarning mehnat unumdorligi va farovonligini tizimli ravishda kuzatib borish "Navoiyuran" uchun umumiy ish faoliyatini baholash, takomillashtirish yo'nalishlarini aniqlash, resurslarni taqsimlash va xodimlar soni bo'yicha asosli qarorlar qabul qilishda asosiy vositaga aylandi.

2022-YILDA YOLLANGAN XODIMLARNING SONI¹

Hudud	30 yoshgacha		30 dan 50 yoshgacha		50 yoshdan yuqori	
	Erkaklar	Ayollar	Erkaklar	Ayollar	Erkaklar	Ayollar
Navoiy	23	3	75	18	6	1
Zafarobod, Nurota GQE lari	348	29	573	33	122	7
Uchquduq, Bukantog'	41	3	200	17	50	5
Boshqalari (Nurobod, Toshkent, Zirabuloq)	48	9	196	57	75	25
Jami	460	44	1 044	125	253	38

2022-yilda Korxonada 1964 nafar yangi xodimlarni o'zining jamoasiga ishga qabul qilgan. Ulardan 1044 tasi 30 dan 50 yoshgacha bo'lgan erkaklardir. Buning sababi shundaki, qazib olish bilan bog'liq bo'lgan faoliyat jismoniy mashaqqatli va ma'lum miqdorda jismoniy chidamlilikni talab qilishi mumkin. Yosh xodimlarni ishga qabul qilish xodimlarimizni yangilash va Korxonaning uzluksiz ishlashini ta'minlashda ham muhim ahamiyatga ega.

2022-yil 31-dekabr holatiga ko'ra, ishga qabul qilingan ayollar soni 207 nafarni tashkil etib, yangi xodimlarning umumiy sonining 11 foizini tashkil etadi. Shuningdek, Korxonada har yili kadrlar zaxirasini shakllantiradi. Kadrlar zaxirasini shakllantirish kelajakda yetakchilik yoki ixtisoslashgan lavozimlar uchun potensialni namoyish etadigan iste'dodlar tarmog'ini tashkilot ichida tuzish va rivojlantirishni o'z ichiga oladi. Bu jarayon odatda

xodimlarning mavjud ko'nikmalarini, ish faoliyatini va o'sish salohiyatini baholashdan boshlanadi. Yetakchilik fazilatlarini yoki maxsus tajribaga ega bo'lgan yuqori samarali shaxslar keyinchalik rivojlanish dasturlarida, o'qitish imkoniyatlarida va o'z malakalarini oshirish va ularni kelajakdagi lavozimlarga tayyorlash uchun

murabbiylik tashabbuslarida ishtirok etish uchun tanlanadi. Kadrlar zaxirasi tashkilot asosiy o'rinlarni egallashi mumkin bo'lgan iste'dodlar jamg'armasi bo'lib xizmat qiladi, bu esa kompaniyada uzluksizlik, moslashuvchanlik va etakchilik uzluksizligini ta'minlaydi.

2022-YILDA ISHDAN BO'SHATILGAN XODIMLARNING SONI

Hudud	30 yoshgacha		30-50 yo'sh		50 yoshdan yuqori	
	Erkaklar	Ayollar	Erkaklar	Ayollar	Erkaklar	Ayollar
Navoiy	3	1	11	2	2	2
Zafarobod, Nurota GQE lari	45	15	84	10	24	1
Uchquduq, Bukantog'	16	0	13	4	15	1
Boshqalari (Nurobod, Toshkent, Zirabuloq)	5	1	4	1	7	1
Jami	69	17	112	17	48	5

2022-yilda Korxonada 268 nafar xodim bilan mehnat munosabatlarini to'xtatdi, ularning aksariyati, ya'ni 129 nafari 30 yoshdan 50 yoshgacha bo'lgan xodimlar edi. Korxonadagi xodimlar qo'nimsizligi - 3.7% ni tashkil etadi. Korxonada kadrlar almashinuvi koeffitsientini GRI standartlari bilan belgilangan quyidagi formula bo'yicha hisoblab chiqdi: (tashkilotni o'z xohishi bilan tark etgan, rahbariyat tashabbusi bilan ishdan bo'shatilgan, nafaqaga

chiqqan yoki vafot etgan xodimlar soni (tashkilot xodimlari) / xodimlarning o'rtacha soni)* 100%.

"Navoiyuran" DK xodimlarni ushlab turish tendensiyalarini tushunish, tashkilot ichidagi mumkin bo'lgan muammolarni aniqlash, xodimlar almashinuvi bilan bog'liq xarajatlarni boshqarish va Korxonada xodimlarning umumiy qoniqishini oshirish uchun xodimlar almashinuvini kuzatib boradi.

KELAJAK UCHUN MO'LJALLANGAN REJALAR:

Korxonaning inson kapitalini boshqarish rejalari biznes maqsadlariga erishish uchun xodimlarni samarali boshqarishga qaratilgan quyidagi strategiya va tashabbuslarni o'z ichiga oladi.

- Korxonada o'z xodimlarining huquqlari va farovonligini hurmat qilgan holda umumiy muvaffaqiyatga hissa qo'shadigan xodimlarni boshqarish bo'yicha shaffof tuzilmani yaratishi mumkin bo'lgan kadrlar siyosati strategiyasini ishlab chiqish;
- doimiy asosda ishchi kuchi tahlilini o'tkazish, jumladan, mavjud ishchi kuchini, jumladan, demografik ma'lumotlar, malaka va ko'nikmalarini baholash;
- yuqori darajadagi iste'dodlarni jalb qilish va tanlash strategiyasini ishlab chiqish, shu jumladan xilma-xillik va inklyuzivlik tashabbuslari, Ish beruvchining brendi va ishga olish usullari;
- HR jarayonlarini optimallashtirish, ma'lumotlarga asoslangan qarorlar qabul qilish va qabul qilingan

tashabbuslarning ta'sirini o'lchash uchun HR texnologiyasi va ma'lumotlar tahlilidan foydalanish;

- xodimlardan fikr-mulohazalarni yig'ishda tayyorgarlik ko'rish va baholash, doimiy yaxshilanishlarni amalga oshirish va fikr-mulohazalarni qabul qilish;
- Personal bo'yicha mutaxassislar, menejerlar va xodimlarning roli va mas'uliyatini aniq belgilash;
- potensial xavflarni aniqlash va ularni kamaytirish strategiyasini ishlab chiqish;
- xodimlar ma'lumotlarini hisobga olishning avtomatlashtirilgan tizimini (ERP) joriy etish.

¹ Bo'limlar bo'yicha qabul: Nurota GQE 2022-yil 1-noyabrdan qabul, Bukantog' GQE 2022-yil 1-noyabrdan qabul, markaz boshqarmasi ("Uran geologiyasi va noyob metallar" ilmiy-ishlab chiqarish markazi) va Zirabuloq GQE 2022-yil 1-noyabrdan qabul.

XODIMLARNI IJTIMOY QO'LLAB-QUVVATLASH

GRI 2-30, 201-3, 401-3, 407-1

Korxonaning xodimlarini ijtimoiy qo'llab-quvvatlash siyosati bizning xodimlarimizga standart kompensatsiya va imtiyozlardan oshib ketadigan turli shakllarda qo'llab-quvvatlash va yordam ko'rsatish majburiyatini bildiradi. Ushbu siyosat farovonlik uchun shart-sharoitlar yaratish, ishdan qoniqishni oshirish va xodimlarimizning kasbiy faoliyati va shaxsiy hayoti o'rtasidagi muvozanatni saqlashga qaratilgan.

"Navoiyuran" DK xodimlarining uyushmalar erkinligi va jamoa shartnomalarini tuzish huquqlarini hurmat qiladi va ularga rioya qiladi.

Korxonaning Jamoa shartnomasi O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksi va O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi, O'zbekiston Kasaba uyushmalari federatsiyasi kengashi va O'zbekiston Respublikasi Ish beruvchilar konfederatsiyasining O'zbekiston Respublikasining 2022-2024-yillarga mo'ljallangan ijtimoiy-iqtisodiy masalalar to'g'risida"gi Bosh kelishuvga muvofiq ishlab chiqilgan. Korxonaning Jamoa shartnomasida mehnat munosabatlarining turli jihatlari, jumladan, mehnat sharoitlari, kompensatsiyalar, imtiyozlar, shuningdek, har ikki tomonning huquq va majburiyatlari tartibga solinadi.

Jamoa shartnomasi bilan qamrab olingan xodimlar ulushi 100% ni tashkil etadi.

Xodimlarning birlashish erkinligi huquqini amalga oshirgan holda, Korxonada kasaba uyushmasi mavjud bo'lib, uning vazifalariga Jamoa shartnomasi qoidalarining bajarilishini nazorat qilish kiradi. Shuningdek, O'zbekiston Respublikasining "Kasaba uyushmalari to'g'risida"gi Qonunining 44-moddasiga asosan Korxonada kasaba uyushmasi inspektorlari tomonidan xodimlarning ijtimoiy-iqtisodiy huquq va manfaatlariga daxldor me'yoriy-huquqiy va me'yoriy hujjatlarga rioya etilishi doimiy nazoratga olingan.

Kasaba uyushmasi faoliyati doirasida quyidagi komissiyalar faoliyat yuritadi:

- ijtimoiy himoya bo'yicha komissiya;
- yoshlar bilan ishlash komissiyasi;
- Gender tengligi komissiyasi;
- mehnat muhofazasi bo'yicha komissiya;
- sog'lomlashtirish va sport komissiyasi;
- mehnat nizolari bo'yicha komissiya;
- ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha komissiya;
- turar joy-maishiy masalalar bo'yicha komissiya;
- tashkiliy ishlar bo'yicha komissiya.

Kasaba uyushmasi komissiya vakillarining teng miqdordagi ishtirokini ta'minlaydi. Kelib tushgan takliflar atroflicha muhokama qilinib, O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksi va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlar talablari va yangilanishlari hisobga olingan holda bajarilgan ishlar yuzasidan hisobotlar tuziladi.

2022-YIL DAVOMIDA "NAVOIYURAN" DK JAMOA SHARTNOMASI BO'YICHA QUYIDAGI MAJBURIYATLARNI BAJARDI:

Ish beruvchining majburiyatlari

- Korxonada mahsulot ishlab chiqarish va sotish bo'yicha majburiyatlarni muvaffaqiyatli bajarib, 2022-yilga mo'ljallangan rejali ko'rsatkichlarga erishib, o'z xodimlarining bandligini ta'minlagan holda o'zining ishonchligi va samaradorligini tasdiqladi.
- 2022-yilda mahsulot eksporti prognozi 118,9 foizga bajarilib, o'sish sur'ati 110,2 foizga yetkazildi.
- Tabiiy uran qazib olish 100,5 foiz, o'sish sur'ati 101 foiz, burg'ulash ishlari 121,2 foiz, o'sish sur'ati 111,3 foizni tashkil etdi.
- Korxonaning muvaffaqiyatli ishlab chiqarish-moliyaviy ko'rsatkichlari tufayli investitsiya dasturi doirasida umumiy qiymati 32,7 million dollarlik 6 ta investitsiya loyihasi amalga oshirildi; 600 donadan ortiq texnologik asbob-uskunalar, 150 donadan ortiq transport texnikasi, 100 donadan ortiq energetik uskunalar xarid qilindi, 68 ta yangi ish o'rni yaratildi.
- Korxonada ishlab chiqarish tannarxini kamaytirish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar ishlab chiqildi va tasdiqlandi. 2022-yilda ushbu chora-tadbirlar majmuasi doirasida 117,6 milliard so'm (10,6 million AQSH dollari) iqtisod qilinishiga erishildi.
- Korxonada mehnat jamoasini ishlab chiqarish, xo'jalik va ijtimoiy faoliyat natijalari to'g'risida o'z vaqtida xabardor qilish maqsadida ijtimoiy tarmoqlardagi sahifalarda ma'lumotlar e'lon qilinib, uchrashuvlar tashkil etilib, "Шахтерская жизнь" gazetasi, o'zbek tilidagi "Konchilar hayoti" - "Жизнь горняков" gazetasiga materiallar taqdim etildi.

Kadrlar tayyorlash, ularning kasbiy va umumiy ta'lim darajasini oshirish

- Korxonada iste'dodlarni rivojlantirish bo'yicha tinimsiz sa'y-harakatlarni namoyish etadi va biz xodimlarni o'qitish va rivojlantirish sohasidagi sa'y-harakatlarimiz natijalarini baham ko'rishdan mamnunmiz.
- Rejamizga ko'ra, kadrlarni qayta tayyorlash, malakasini oshirish bo'yicha ishlar muvaffaqiyatli amalga oshirildi. Kadrlar tayyorlash milliy dasturi, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari va hukumat qarorlari doirasida Korxonaning Kadrlar bo'limi va Kadrlar tayyorlash xizmati tomonidan Korxonani yuqori malakali mutaxassislar bilan ta'minlash rejasi maqsadli amalga oshirildi.
- O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim muassasalariga ustunlik berib, yuqori malakali kadrlar tayyorladik. G'ururimizga munosib ravishda, 2022-yil 31-dekabr holatiga ko'ra, "Navoiyuran" davlat korxonasi hisobidan 67 nafar xodimlar O'zbekiston Respublikasidagi 6 ta oliy ta'lim muassasasining sirtqi bo'limida tahsil olmoqda. Ushbu maqsadga ketgan umumiy xarajatlar 0,6 milliard so'm (0,1 million AQSH dollari) ni tashkil etadi.
- Navoiy davlat kon-texnologiya universiteti talabalarini uchun sohaga mos ta'lim yo'nalishlari bo'yicha dual ta'lim tizimi yo'lga qo'yilib, ular o'z bilimlarini "Navoiyuran" davlat korxonasining asosiy ishlab chiqarish maydonlarida faol qo'llash imkonini berdi.
- Korxonada kafedralarida Navoiy davlat kon-texnologiya universiteti va geologiya fanlari universitetining jami 182 nafar talabasi tahsil olmoqda.
- Boshqaruv kadrlarini tayyorlash xizmati, Zafarobod kon boshqarmasining o'quv markazi tomonidan qayta tayyorlash va malaka oshirish kurslari tashkil etilib, ularda "Navoiyuran" davlat korxonasining 2087 nafar xodimlar malaka oshirdi. Malaka oshirish kurslarini tamomlagan xodimlar uchun barcha zarur sharoitlar yaratilgan.
- O'quv kurslariga yuborilgan barcha xodimlar o'quv jarayoniga vijdonan yondashib, o'quv jarayonida ta'lim muassasalari tomonidan qo'yilgan barcha talablarni bajardilar.

Hisoblangan ish haqi

- Korxonada rahbariyati va kasaba uyushma qo'mitasi tomonidan kelishilgan belgilangan tarif stavkalariga ko'ra, 2022-yil 1-noyabrdan boshlab Korxonaning barcha xodimlarining ish haqi o'rtacha 15 foizga oshirildi. Korxonada bo'linmalari xodimlari uchun bazaviy oylik tarif stavkalari 1,2 million so'mni (0,1 ming AQSH dollari) tashkil etib, o'rtacha oylik ish haqi quyidagilarni tashkil etdi:
  - ishlab chiqarish sohasida - 7,7 million so'm (0,7 ming AQSh dollari);
  - kapital qurilishda - 4 mln so'm (0,4 ming AQSH dollari);
  - ishlab chiqarish bilan bog'liq bo'lmagan sohada - 5,2 million so'm (0,5 ming AQSh dollari);
- Korxonada kafolatlangan va qo'shimcha to'lovlar bo'yicha o'z majburiyatlarini o'z vaqtida bajaradi. 2022-yilda amaldagi taqdirlash qoidalariga ko'ra mehnatga haq to'lashga 145,1 milliard so'm (13,1 million AQSH dollari), ish stajiga ustamaga - 154,9 mlrd. so'm (14,0 mln. AQSH dollari) sarflandi. Ta'til nafaqalari va ishdan bo'shatish nafaqalari, shuningdek bayram va dam olish kunlaridagi ishlar, qo'shimcha ishlar uchun to'lovlar ikki baravar stavkada to'landi; tungi ish uchun Jamoa shartnomasida nazarda tutilgan miqdorda qo'shimcha haq to'langan.

Mehnat muhofazasi to'g'risidagi Kelishuv	<ul style="list-style-type: none"> O'tgan bir yilda Korxonada faoliyatida 8 ta baxtsiz hodisa sodir bo'lib, turli darajadagi jarohatlar va to'rt yuz ish kunidan ortiq vaqtni yo'qotishga olib keldi. Biroq, xodimlarning xavfsizligi va g'amxo'rligini ta'minlash bo'yicha faol chora-tadbirlar tufayli Korxonada o'z xodimlariga yuqori darajadagi mas'uliyat va g'amxo'rlikni namoyish etishda davom etmoqda. 2022-yilda "Navoiyuran" davlat korxonasi ishchilarning xavfsizligini va muhofazasini ta'minlash borasida salmoqli natijalarga erishildi. Turli tadbirlar va dasturlar, jumladan, kasallik ta'tillari uchun to'lovlar, ish kiyimi va poyabzallari bilan ta'minlash, Korxonada vakillarining tanlovlarda faol ishtirok etishi va rahbariyat va kasaba uyushmasi tomonidan birgalikda qaror qabul qilish, xodimlarni tayyorlash sifati va ishlab chiqarish xavfsizligini oshirishga yordam berdi. Mazkur tadbirlar uchun Korxonada tomonidan 10,8 milliard so'm (1 million AQSH dollari) ajratildi. "Navoiyuran" davlat korxonasi xodimlari o'rtasida har yili o'tkazib kelinayotgan "Qonun va me'yoriy-huquqiy hujjatlarni biladigan eng yaxshi mehnat tashkilotchisi", "Mehnat muhofazasi bo'yicha eng yaxshi vakil" an'anaviy ko'rik-tanlovlarda korxonada vakillari faol ishtirok etmoqda.
Xodimlarning salomatligi	<ul style="list-style-type: none"> Korxonada xodimlarni qo'llab-quvvatlash va ularning salomatligini ta'minlash maqsadida sanatoriy-kurortda davolanishni tashkil etishga qaror qildi. Ushbu tashabbusning sezilarli ko'lami 4,6 milliard so'm (0,4 million AQSH dollari) miqdoridagi 1412 ta vaucher ajratilganida ham o'z ifodasini topdi. Xodimlar bilan bir qatorda pensionerlarga ham alohida e'tibor qaratilmoqda: 2022-yilda ularga sog'lig'ini tiklash uchun 169 ta yo'llanma berildi.
Tibbiy xizmat ko'rsatish	<ul style="list-style-type: none"> O'z xodimlariga g'amxo'rlik qilib, Korxonada "NKMK jamg'armasi" davlat muassasasi tibbiyot muassasalari bilan hamkorlikdabepul tibbiy xizmatlarni, jumladan, kattalar va ularning bolalarini maqsadli ko'rikdan o'tkazish va davolanish imkoniyatini taqdim etdi. 2022-yilda stasionar sharoitda davolanish soni 2791 nafarni, qabul qilingan va ambulator davolanishga murojaat qilganlarning umumiy soni 178166 nafarni tashkil etdi. Davriy tibbiy ko'rikdan o'tkazish rejasi 97 foizga bajarildi. Yil davomida zararli mehnat sharoitlari tufayli kasallanish holatlari qayd etilmagan.
Umumiy ovqatlanish bilan ta'minlash.	<ul style="list-style-type: none"> Umumiy ovqatlanish sohasida Korxonalar o'tkazilgan keng ko'lamli sa'y-harakatlar natijasida "NKMK jamg'armasi" davlat muassasasiga qarashli 17 ta oshxonada xodimlarni 10 kunlik davr mobaynida sifatli va muvozanatli taomnomalar bilan ta'minlashga muvaffaq bo'ldi. Bo'limlarning ish jadvaliga muvofiq kechki va tungi smenalarda ovqatlanish tashkil etildi. Ishlab chiqarish xususiyatidan kelib chiqib, oziq-ovqat shoxobchalaridan sezilarli masofada ishlaydigan xodimlar uchun tavsiya etilgan mahsulotlardan iborat oziq-ovqat paketi (quruk payok) yaratilgan. 2022-yilda davolash-profilaktik ovqatlanish xizmatidan foydalanganlar soni 4567 nafarni, sut va sharbatlar uchun talonlardan foydalanganlar soni 231 nafarni tashkil etdi. Mazkur tadbirlar uchun Korxonada tomonidan 30,4 milliard so'm (2,8 million AQSH dollari) ajratildi.
Bolalar uchun sog'liqni saqlashni tashkil etish	<ul style="list-style-type: none"> Yozgi ta'til davrida "NKMK jamg'armasi" davlat muassasasi va "Navoiyuran" DK o'rtasida xodimlarning farzandlarini dam olishini tashkil etish bo'yicha shartnoma tuzilib, buning natijasida 6 ta shahar tashqarisidagi, 2 ta shahar ichidagi bolalar salomatligi markazlari tashkil etildi. 2022-yilda 1015 nafar bolalar "Kelajak", "Bolajon", "Sarmish", "So'g'diyona", "Paxlavon", "Zarafshon", "Bulbulcha" va "Yulduz" ga ta'tilga yuborilgan. Mazkur tadbirlar uchun Korxonada tomonidan 2 milliard so'm (0,2 million AQSH dollari) ajratildi.
Turar joyning taqsimlanishi	<ul style="list-style-type: none"> Xodimlarni joylashtirishga mo'ljallangan "Navoiyuran" DK majmuasi hududida Korxonada xodimlari uchun maxsus xizmat uylari va oilaviy yotoqxonalar ajratilgan. 2022-yilda jami 5 ta xonadon ajratildi: Navoiy shahrida 4 ta, Nurobod shahrida 1 ta.

"Navoiyuran"DK O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksining 404-moddasiga "Homiladorlik va tug'ruq ta'tillari", 405-moddasiga "Ikki va uch yoshgacha bo'lgan bolalarni parvarish qilish" va O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 7-martdagi 87-sonli Farmoniga muvofiq qonun hujjatlarida belgilangan nafaqalarni to'lash va erkaklar va ayollar uchun zarur bo'lgan ta'til kunlarini ta'minlash orqali Korxonaga yuklangan barcha vazifalarni bajaradi, bu Korxonaning xodimlarning muhim hayotiy voqealarida ularni qo'llab-quvvatlashga bo'lgan intilishini namoyish etadi. Ikkinchidan, bu ish joyidagi gender tengligini rag'batlantiradi, bu onalar ham, otalar

ham o'z farzandlariga g'amxo'rlik qilish uchun dam olish imkoniyatiga ega bo'lishlarini ta'minlaydi, ota-onalardan biri zimmasiga tushadigan yukni kamaytiradi va g'amxo'rlik mas'uliyatini taqsimlashni rag'batlantiradi. 2022-yil yakuni bo'yicha Korxonaning 62 nafar xodimi ota-ona ta'tilidan foydalanish huquqidan foydalangan bo'lsa, hisobot davrida ota-ona ta'tillari tugaganidan keyin ishga qaytganlar soni 16 nafarni tashkil etdi. Onalik ta'tilidan barcha ayol xodimlar foydalangan. Shuningdek, tug'ruq ta'tilidan tashqari, emizikli onalar chaqaloqlarini ovqatlantirish uchun qo'shimcha tanaffuslar olish huquqiga ega.

2022-YILDA BOLANI PARVARISH QILISH BO'YICHA TA'TIL

Ko'rsatkich	Jami	Erkaklar	Ayollar
Bolani parvarish qilish bo'yicha ta'til olish huquqiga ega bo'lgan xodimlarning umumiy soni	8 372	7 499	873
Bolani parvarish qilish bo'yicha ta'til olish huquqidan foydalangan xodimlarning umumiy soni	62	-	62
Hisobot davrida Bolani parvarish qilish bo'yicha ta'til yakunlanganidan keyin ishga qaytib kelgan xodimlarning umumiy soni	16	-	16
Avvalgi hisobot davrida Bolani parvarish qilish bo'yicha ta'til yakunlanganidan keyin ishga qaytib kelgan xodimlarning umumiy soni	-	-	-
Bolani parvarish qilish bo'yicha ta'til yakunlanganidan keyin ishga qaytib kelgan va hali ham ishga qaytib kelganidan keyin ishga joylashtirilgan xodimlarning umumiy soni	12	-	12

XODIMLAR UCHUN TURLI XILLIK VA TENG IMKONIYATLAR

GRI 202-1, 405-1

Biz turli xil ishchi kuchi bizga kuchli raqobatdosh ustunlikni taqdim etishiga va teng imkoniyatlarni taqdim etishiga va bizning teng imkoniyatlar va teng ish sharoitlarini yaratishni ta'minlash borasidagi majburiyatimiz bizning korporativ madaniyatimizning asosi bo'lib qolishiga qat'iy ishonamiz. Biz professionalarni irqi, rangi, jinsi, dini, siyosiy qarashlari, millati yoki ijtimoiy kelib chiqishiga qarab kamsitishning har qanday shaklini butunlay rad etib, ularning noyob kasbiy va shaxsiy fazilatlarini baholash orqali faol jalb qilamiz. Korxonada ayollarning umumiy kadrlar tarkibida ham, yuqori boshqaruvda ham mavjudligini oshirish uchun qulay shart-sharoitlarni yaratishga intiladi.

Bizning barcha amaliyotlarimiz barcha darajadagi xodimlar uchun adolatli va munosib mehnat sharoitlarini ta'minlash, teng imkoniyatlar bilan bog'liq bo'lgan qonuniy va xalqaro standartlarga qat'iy javob beradi.

Korxonada o'z xodimlarining jinsi, irqi, etnik kelib chiqishi yoki millati bo'yicha taqsimlanishini qayd qiladi va tahlil qiladi. Ushbu birinchi, ammo muhim qadamlar Korxonaning kadrlar tuzilmasi haqidagi ma'lumotlarni ommaga oshkor qilish bo'yicha ochiq siyosatga sodiqligidan dalolat beradi.

2022-YIL UCHUN XODIMLARNING MILLATI TO'G'RSIDAGI MA'LUMOT

T/R	Bo'linmaning nomi	Xodimlar soni	Millati							
			O'zbeklar	Ruslar	Tatarlar	Tojiklar	Qozoqlar	Qoraqalpoqlar	Boshqa millatlar	
1	Ma'muriyat	182	156	7	6	3	2	7	1	
2	Zafarobod ruda boshqarmasi	3 773	2 613	46	23	8	622	429	32	
3	Uchquduq ishlab chiqarish maydonchasi	1 162	916	36	14	2	172	13	9	
4	Nurobod ishlab chiqarish maydonchasi	852	811	12	21	3	1		4	
5	Uran ishlab chiqarish zavodi	165	146	8	5	2		2	2	
6	Markaziy moddiy-texnik baza	127	77	-	-	-	20	30	-	
7	Nazorat-o'lchov asboblari va avtomatikaning Markaziy laboratoriyasi	47	26	2	1	-	8	8	2	
8	Geologik razvedka partiyasi	135	120	1	0	2	2	8	2	
9	Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari markazi	50	28	-	2	-	12	7	1	
10	Kadrlar tayyorlash xizmati	3	3	-	-	-	-	-	-	
11	Temir yo'l sexi	91	77	1	0	0	4	9	0	
Shu jumladan:										
	Temir yo'l ustaxonasi boshqarmasi (Navoiy bo'linmasi)	3	2	1	-	-	-	-	-	
	Temir yo'l uchastkasi (Zafarobod bo'limi)	38	25	-	-	-	4	9	-	
	Temir yo'l uchastkasi (Uchquduq bo'linmasi)	25	25	-	-	-	-	-	-	
	Temir yo'l uchastkasi (Nurobod bo'linmasi)	25	25	-	-	-	-	-	-	
12	Idoraviy harbiylashtirilgan qo'riqlash otryadi	559	418	2	0	2	52	70	15	
Shu jumladan:										
	Idoraviy harbiylashtirilgan qo'riqlash guruhi (Navoiy maydoni)	65	55	-	-	1	-	-	9	

T/R	Bo'linmaning nomi	Xodimlar soni	Millati							
			O'zbeklar	Ruslar	Tatarlar	Tojiklar	Qozoqlar	Qoraqalpoqlar	Boshqa millatlar	
	Harbiylashtirilgan idoraviy qo'riqlash qo'mondonliklari (Zafarobod bo'linmasi)	367	246	1	-	1	46	67	6	
	Harbiylashtirilgan idoraviy qo'riqlash qo'mondonliklari (Uchquduq bo'linmasi)	62	52	1	-	-	6	3	-	
	Harbiylashtirilgan idoraviy qo'riqlash qo'mondonliklari (Nurobod bo'linmasi)	65	65	-	-	-	-	-	-	
13	Uran va nodir metallar geologiyasi ilmiy-tadqiqot markazi	1 226	882	25	13	6	212	78	10	
Shu jumladan:										
	Markaziy ma'muriyat	183	134	21	8	-	10	2	8	
	Nurota dala geologiya-qidiruv ekspeditsiyasi	552	341	2	-	3	133	72	1	
	Bukantog' dala geologiya-qidiruv ekspeditsiyasi	270	193	2	3	2	68	1	1	
	Zirabuloq dala geologiya-qidiruv ekspeditsiyasi	221	214	-	2	1	1	3	-	
Jami		8 372	6 273	140	85	28	1 107	661	78	

2022-yil yakuniga ko'ra, xodimlar orasida asosiy qismi o'zbek millati vakillari bo'lib, umumiy xodimlar sonining 75 foizini tashkil etadi. Qozoq va qoraqalpoq millatlari vakillari umumiy xodimlar soni bo'yicha mos ravishda 13% va 8% ni tashkil qilib, ikkinchi va uchinchi o'rinlarni egallashdi. Ulardan tashqari, hisobot yili yakuni bo'yicha shtab tarkibiga rus, tojik, ozarbayjon, arab, arman millatlari vakillari ham kirdi.

Kelgusi davrlarda Korxonada xodimlar uchun xilma-xillik va inklyuzivlik madaniyatini rivojlantirish va qo'llab-quvvatlash bo'yicha muhim tashabbuslarni, jumladan, xodimlarning Korxonaning teng imkoniyatlar siyosati haqida xabardorligini oshirish va ushbu sohada kutilayotgan muammolarni hal qilish uchun mo'ljallangan o'quv dasturlarini ishlab chiqish va amalga oshirishni rejalashtirmoqda. Interfaol seminarlar va munozaralar formatida ijrochi va boshqaruv xodimlari uchun trening dasturlari ishlab chiqiladi va ularga noxolislik, madaniy kompetensiya, gender tengligi va Korxonaning imkoniyati

cheklangan odamlarning noyob muammolariga moslashuvi kabi mavzular bo'yicha modullar kiritiladi.

Shuningdek, "Navoiyuran" davlat korxonasi tomonidan Korxonada ijroiya apparati huzurida xotin-qizlar kengashini tashkil etish to'g'risidagi Nizomni ishlab chiqish, uning tarkibi va raisini tasdiqlash rejalashtirilgan. Bu tashabbus O'zbekiston Respublikasida xotin-qizlarni, shu jumladan, Korxonamizda mehnat qilayotgan ayollarni har tomonlama qo'llab-quvvatlashga qaratilgan islohotlar jarayonida paydo bo'ldi. Biz ularning ijtimoiy-iqtisodiy ahvolini yaxshilash, yanada qulay mehnat sharoitlarini yaratish, huquq va manfaatlarini himoya qilishga intilamiz.

Kengash funksiyalari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- gender tengligini ta'minlash bo'yicha tashabbuslarni ilgari surish, tashkilot ichidagi gender tengsizliklarini aniqlash va bartaraf etish, jinsidan qat'i nazar, barcha xodimlar uchun teng imkoniyatlarni ta'minlash;
- Korxonada bo'linmalarida ayollar masalalari bo'yicha mas'ul shaxslar faoliyatini muvofiqlashtirish va nazorat qilish;
- mahalliy hokimiyat organlari bilan hamkorlik qilish;
- xodimlarni gender xilma-xilligi va inklyuzivligining ahamiyati to'g'risida xabardor qilish kampaniyalari va ta'lim tashabbuslari orqali xabardor qilish va ta'limni oshirish;
- xotin-qizlarning qo'shimcha ta'lim olishi yoki martaba yo'lida ko'tarilishi uchun qo'llab-quvvatlash va zarur resurslar bilan ta'minlash;
- gender xilma-xilligi sohasidagi yutuqlarni, shu jumladan amalga oshirilgan tadbirlarning miqdori va sifatini monitoring qilish, shuningdek hisobot davrida amalga oshirilgan ishlar natijalarini tahlil qilish.

O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksiga (3-modda) muvofiq, ish haqining yagona shkalasi bilan o'rnatilgan teng haq to'lash tamoyili ish joyida adolat va "kamsitishlar bo'lmasligi"ni ta'minlashga qaratilgan. Ushbu tamoyil, shuningdek, teng qiymatdagi mehnat uchun erkaklar va ayollarga teng haq to'lash to'g'risidagi xalqaro konvensiyaga ham mos keladi. Ushbu tamoyil ish beruvchilarga xodimlarni jinsi bo'yicha kamsitishni taqiqlaydi va jinsidan qat'iy nazar, teng ish yoki teng qiymatdagi ish uchun teng kompensatsiya berilishini talab qiladi. Shunday qilib, bir xil ish yoki taqqoslanadigan qiymatdagi ishlarni bajaruvchi erkaklar va ayollar bir

xil ish haqi va imtiyozlarni olishlari kerak. Teng haq to'lash tamoyillariga bunday sodiqlik gender tengligini rag'batlantirishga, inklyuziv ish muhitini yaratishga va gender kamsitishlarining oldini olishga qaratilgan mehnat qonunchiligiga rioya qilishga yordam beradi. Ammo shuni ta'kidlash kerakki, noqulay mehnat sharoitlari va yer osti yoki konchilik faoliyati bilan bog'liq bo'lgan ba'zi ishlar ushbu tamoyildan istisno bo'lishi mumkin.

"Navoiyuran" davlat korxonasi "Teng qiymatdagi mehnat uchun erkaklar va ayollar uchun teng haq to'lash to'g'risida"gi Konvensiyaga muvofiq, jinsidan qat'i nazar, teng haq to'lanadi.

2022-yilda Korxonamizda xodimlarning o'rtacha ish haqi 7,7 million so'mni (0,7 ming AQSh dollarini) tashkil qiladi. Bu miqdor umumiy fondning turli tarkibiy qismlarini, masalan, haqiqiy bajarilgan ish uchun to'lov, rag'batlantirish to'lovlari, kompensatsiya, ishlab berilmagan vaqt uchun to'lov va ro'yxatda bo'lmaganlarga to'lovlarni o'z ichiga oladi.

Amaldagi Jamoa shartnomasi va mahalliy normativ hujjatlarga muvofiq, 2022-yilda jami 390,3 milliard so'm (35 million AQSh dollari) rag'batlantirish va kompensatsiya to'lovlari amalga oshirildi.

Bundan tashqari, ortiqcha ish vaqtida Korxonada ikki barobar kompensatsiya yoki teng dam olishni ta'minlaydi. Barcha tegishli to'lovlar va hisob-kitoblarni tasdiqlash va bonuslardan mahrum qilish tartibi Korxonaning ichki buxgalteriya hisobiga muvofiq amalga oshiriladi va tegishli buyruq bilan rasmiylashtiriladi.

XODIMLAR VA RAHBARIYATNING O'ZARO MUNOSABATLARI

GRI 402-1, 405-2

Xodimlarimiz bilan mustahkam aloqalarni ta'minlashning asosiy elementlaridan biri ular bilan ochiq muloqot o'rnatishdir. Ushbu amaliyot nafaqat tashkilotimiz ichida shaffoflik va ishonchni rag'batlantiradi, balki xodimlarning xabardorligi va Korxonada hayotida faol ishtirok etishiga yordam beradi. Samarali hamkorlik va muloqot qilish, shuningdek, Korxonamiz bo'ylab maqsadlar, umidlar va o'zgarishlar atrofida aniqlik va izchillikni rag'batlantiradi, bu esa yuzaga kelishi mumkin

bo'lgan tushunmovchiliklarni kamaytiradi va xodimlar o'rtasida yo'naltirilganlik hissini kuchaytiradi.

"Navoiyuran" DKda xodimlar bilan o'zaro hamkorlik bo'lim boshliqlari tizimi orqali yo'lga qo'yilgan. Haftalik yig'ilishlar axborotni tarqatish va Korxonadagi har qanday muhim o'zgarishlarni, shu jumladan xodimlarimizga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan o'zgarishlarni muhokama qilish uchun muhim forum bo'lib xizmat qiladi.

XODIMLARNI O'QITISH VA RIVOJLANTIRISH

GRI 404-1, 404-2

Tog'-kon sanoati barqarorligini ta'minlashda ta'lim asosiy rol o'ynaydi. Ta'lim va malaka oshirishga sarmoya kiritib, Korxonada o'z xodimlari uchun imkoniyatlarni kengaytirishga yordam beradi, doimiy takomillashib borishmadaniyatini va o'z faoliyatining uzoq muddatli hayotiylikini ta'minlaydi.

O'zining o'quv markaziga ega bo'lishi Korxonaning innovatsiyalarni joriy etish va sohadagi o'zgaruvchan tendensiyalar va texnologiyalarga moslashish imkoniyatlarini kengaytiradi. Bu Korxonaga o'quv dasturlarini o'z xodimlarining ehtiyojlari va muammolariga moslashtirishga imkon beradi, bu esa xodimlarning tegishli va yuqori sifatli ta'lim va malaka oshirishini ta'minlaydi. Bundan tashqari, maxsus o'quv markazi Korxonaga turli bo'limlar va bo'linmalar bo'yicha o'qitish metodologiyasi va ta'lim mazmunini muvofiqlashtirish va standartlashtirishni ta'minlash imkonini beradi. Umuman olganda, o'quv markaziga sarmoya kiritish malakali va moslashuvchan ishchi kuchini yaratish, uzluksiz o'rganish va takomillashtirish madaniyatini oshirish, shuningdek, tog'-kon kompaniyasining uzoq muddatli muvaffaqiyati va barqarorligini ta'minlash uchun juda muhimdir.

Korxonaning o'quv markazi uch kishidan iborat: ikki nafar muhandis va malaka oshirish uchun mas'ul bo'lgan rahbar. Ushbu markaz mahalliy qonunchilikning barcha talablariga javob beradi, davlat litsenziyasiga ega va Korxonaning ichki standartlariga qat'iy rioya qilinadi. Bundan tashqari, muhandislik-texnik xodimlarni tayyorlash xizmati mavjud.

O'quv jarayoni kelgusi hisobot davri uchun har yil oxirida shakllantiriladigan va asoslantirilgan talabnomalarga asoslanadi. Talabnomalarning mazmuni boshqarma boshliqlarining so'rovlariga va O'zbekiston Respublikasining normativ-huquqiy hujjatlariga muvofiq

belgilanadi. Ishlab chiqarish jarayonida o'zgarishlar yuz bergan taqdirda, manfaatdor xodimlarni o'qitish amalga oshiriladi.

Tajribali yuqori lavozimli xodimlar va bo'lim rahbarlarini o'quv kurslarini tugatgandan so'ng jalb qilish o'qitish usullari va muloqot strategiyalaridan samaraliroq foydalanish imkonini beradi, bu esa o'z navbatida talabalarning faolligi va motivatsiyasini yaxshilaydi. Bundan tashqari, Korxonada ta'lim bozorini faol ravishda o'rganadi va agar kerak bo'lsa, uchinchi tomon mutaxassislarini jalb qiladi. Masalan, 2022-yilda Korxonada Standartlashtirish, sertifikatlashtirish va texnik jihatdan tartibga solish ilmiy-tadqiqot instituti hamda Toshkent davlat transport universiteti bilan hamkorlik qiladi.

Zafarobod kon boshqarmasida ishchilar soni ko'p bo'lgani uchun o'quv markazi tashkil etilgan bo'lib, uning maqsadi ishchi kadrlarni tayyorlash va ularning darajasini oshirish uchun attestatsiyadan o'tkazishdir. O'qitishning ushbu muhim bosqichi nafaqat ishchilarni, balki kadrlar tayyorlash xizmati bilan birgalikda amalga oshiriladigan muhandislik-texnik xodimlarning bir qismini ham qamrab oladi. O'quv dasturi Korxonada kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish to'g'risidagi Nizomga asosan bosh idoraning o'quv markazi tomonidan ishlab chiqilgan bo'lib, o'quv markazida ikki nafar magistr ishlaydi.

Daraja (razryad) belgilanganidan so'ng, xodimlarga malakasini oshirish imkoniyati beriladi va shtat jadvaliga muvofiq bir yildan kechiktirmay lavozimga ko'tarilishi mumkin. Ammo, agar sizda o'qitish uchun alohida talabnomangiz bo'lsa, tegishli kasbni olish imkoniyati mavjud. Ta'lim yoki malaka oshirishni tugatgandan so'ng, xodimlar o'zlarining sa'y-harakatlari va yangi bilimlarini tasdiqlash sifatida malaka sertifikatini oladilar.

"NAVOIYURAN" DK LOYIHA OFISINING TALABNOMASIGA BINOAN TASHKIL ETILGAN O'QUV KURLARI

Kursning maqsadi	O'qitilgan xodimlar soni	O'qitish davri
Quyidagi kurslarda mutaxassislarni o'qitilishi: <ul style="list-style-type: none"> ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 va ISO 50001:2018 standartlari bo'yicha integratsiyalashgan boshqaruv tizimini ishlab chiqish; ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 va ISO 50001:2018 standartlari bo'yicha integratsiyalashgan boshqaruv tizimining ichki auditori. 	52	2022-yil

"NAVOIYURAN" DK XODIMLARINING 2022-YIL UCHUN KASBIY TAYYORGARLIGI STATISTIKASI

Nomi	Rahbarlar	Mutaxassislar	Ishchilar va boshqa xizmatchilar
Soatlar	3 080	4 320	98 718
Xodimlar (soni)	65	108	1.914
Bir xodimga o'rtacha yillik o'quv soatlari soni.	62	45	68

Har bir seminar va o'quv tadbirlar tugallangandan so'ng, Korxonada ijrochi organi uchun olti oy va 11 oylik natijalarni jamlagan holda hisobot tayyorlaydi. Ushbu hisobot o'qitish usullari va ta'lim dasturlari mazmunini muntazam takomillashtirish maqsadida tuziladi.

O'quv markazi to'g'risidagi Nizomga ko'ra, mazkur Markaz muhandis-texnik xodimlarni, jumladan, rahbar va mutaxassislarni tayyorlash hamda amaliy kasblar bo'yicha xodimlarni tayyorlash bilan shug'ullanadi.

Korxonadagi o'quv dasturi rahbarlar tomonidan taqdim etilgan so'rovlarga qarab guruh va individual mashg'ulotlarni nazarda tutadi.

Individual mashg'ulotlar tegishli shartnomalar asosida tashqi ta'lim tashkilotlarida o'qitishni o'z ichiga olishi mumkin. O'qishni tugatgan xodimlarning soatlari va soni to'g'risidagi ma'lumotlar tegishli qoidalarga muvofiq alohida qayd etiladi. Ushbu yondashuv Korxonada o'quv dasturining samaradorligini aks ettiruvchi to'liq va tuzilmalashtirilgan hisobotni tayyorlashni ta'minlaydi.

2022-yilda malaka oshirish va kasbiy tayyorgarlikdan o'tgan xodimlarning umumiy soni 2 087 nafarni tashkil etdi, shundan 1 900 nafardan ortiq xodimlarning asosiy qismini ishchi xodimlar tashkil etdi, natijada sarflangan soatlarning 90 foizdan ortig'i ushbu toifadagi xodimlarga to'g'ri keldi. Rahbarlarni o'qitishga sarflangan o'rtacha soatlar soni 62 soatni, ishchilarni o'qitishga sarflanganlari esa o'rtacha 68 soatni tashkil etdi. "Navoiyuran" davlat korxonasi 2022-yilda kadrlar tayyorlashga sarflangan umumiy soatlar soni 106 118 soatni tashkil etdi.

2022-YILDA JINSIGA QARAB TAQSIMLAGANDA BITTA HODIMNI O'QITISHGA AJRATILGAN O'RTACHA YILLIK SOATLAR SONI

Jinsi	Jinsiga qarab taqsimlaganda bitta hodimni o'qitishga ajratilgan o'rtacha yillik soatlar soni	Korxonada xodimlarning ro'yxat bo'yicha umumiy soni	Jinsiga qarab taqsimlaganda bitta hodimni o'qitishga ajratilgan o'rtacha yillik soatlar soni.
Erkaklar	103 872	7 499	14
Ayollar	2 246	873	3
Jami	106 118	8 372	17

Korxonada erkaklar soni ustunligi (xodimlarning umumiy sonining qariyb 90%) tufayli, ayniqsa ishchilar orasida 2022-yil uchun erkaklar uchun o'rtacha yillik o'quv soatlari soni 14 soatni, ayollarniki esa 3 soatni tashkil etdi. Shuni ta'kidlash kerakki, o'quv jarayonida barcha xodimlar jinsidan qat'i nazar, bir xil miqdordagi o'quv soatlari bo'yicha o'qitiladilar.

Bo'lg'usi davrlarga mo'ljallangan rejalar

- Malakali ishchi kuchi tanqisligi yoki mehnat munosabatlari muammolari bilan bog'liq xavflarni boshqarish uchun inson kapitalini jalb qilish, saqlash va rivojlantirish bo'yicha tashabbuslarni ishlab chiqish.
- Xodimlarning qoniqishini o'lchash, yaxshilanishi kerak bo'lgan sohalarni aniqlash va vaqt o'tishi bilan o'sishni o'lchash uchun muntazam ravishda xodimlarni jalb qilish so'rovlarini o'tkazish.
- Personalni boshqarishning keng qamrovli diagnostikasini o'tkazish, shu jumladan tashkiliy tuzilma, xodimlar soni, jarayon modeli va IT arxitekturasini.
- Korxonada kadrlar almashinuvini tahlil qilish orqali doimiy to'liq va to'liq bo'lmagan holda xodimlarni saqlab qolish dasturlarini ishlab chiqish.
- Har yili samaradorlikni boshqarish bo'yicha individual va/yoki guruh baholarini o'tkazish.

- Korxonaning yuqori rahbariyati va xodimlariga xilma-xillik va inklyuziya bo'yicha treninglar o'tkazish.
- Xavfsiz ish muhitini ta'minlash va butun tashkilotda xavfsizlik madaniyatini targ'ib qilish uchun sog'liqni saqlash va xavfsizlik bo'yicha treninglar orqali xodimlarni rivojlantirishni davom ettirish.
- Xodimlarni jalb qilish va vakolatlarini oshirish strategiyasini ishlab chiqish, shu jumladan muntazam aloqa kanallari, qayta aloqa mexanizmlari va qarorlar qabul qilish jarayonlarida xodimlarning ishtiroki imkoniyatlarini ishlab chiqish.
- Xodimlar uchun aniq martaba bo'yicha ko'tarilish yo'llarini, jumladan, malaka oshirish va yutuqlarni tan olish imkoniyatlarini belgilash.
- Xodimlarning ish faoliyatini samarali baholash va mukofotlash uchun samaradorlikni boshqarish tizimlarini joriy etish, jumladan, maqsadlarni belgilash jarayonlari, ish faoliyatini baholash va samaradorlikka asoslangan rag'batlantirish.
- Tashkilotdagi asosiy rollarning uzluksizligini ta'minlash va kelajakdagi rahbarlarni aniqlash va rivojlantirish uchun vorislik rejasini ishlab chiqish.

HUDUDLARNI RIVOJLANTIRISH

GRI 203-1, 203-2, 413-1

“Navoiyuran” DK O‘zbekiston Respublikasining eng yirik ish beruvchilaridan biri bo‘lib, mamlakatimizning Navoiy viloyatida faoliyat yuritadi va o‘zi joylashgan hudud rivojiga katta hissa qo‘shib kelmoqda. Korxonada faoliyatining asosiy yo‘nalishlari: Uchquduq ishlab chiqarish uchastkasi (Navoiy viloyatining shimoliy qismi); Zafarobod kon boshqarmasi (Navoiy va Buxoro viloyatlari); Uchquduq ishlab chiqarish maydoni, Nurobod (Samarqand viloyati); va “Navoiyuran” davlat korxonasi boshqarmasi va uran ishlab chiqarish zavodi (Navoiy, Navoiy viloyati).

Mamlakatning asosiy hududlarini qamrab olgan va o‘z mintaqalariga o‘zining muhim ta‘sirini tan olgan holda, Korxonada ijtimoiy infratuzilmaga sarmoya kiritish va asosiy manfaatdor tomonlar: aholi, jamoat birlashmalari, mahalliy hokimiyat organlari bilan ochiq muloqot orqali mahalliy hamjamiyatlar uchun munosib hayot sharoitlarini yaratishga intiladi. Korxonada mahalliy hamjamiyatlarni rivojlantirishga qaratilgan va u mavjud

bo‘lgan barcha hududlarning farovonligi va ijtimoiy hayotiga ijobiy hissa qo‘shishga intiladi. “Navoiyuran” DK mahalliy aholi ehtiyojlari va biznes maqsadlariga javob beradigan ijtimoiy loyihalarga sarmoya kiritadi, masalan:

- ijtimoiy infratuzilma va shahar atrof-muhitini rivojlantirish;
- ommaviy va bolalar sportini qo‘llab-quvvatlash;
- sog‘liqni saqlashdagi xizmatlar sifatini oshirish;
- aholining zaif qatlamlarini qo‘llab-quvvatlash;
- ta‘limni qo‘llab-quvvatlash;
- madaniyatni qo‘llab-quvvatlash va rivojlantirish.

2022-yilda Korxonada hayriya ishlariga 4,3 milliard so‘m (0,4 million AQSH dollari) investitsiya kiritildi. Mazkur tadbirlar uchun Homiylik yordami 4,4 milliard so‘m (0,4 million AQSH dollari) tashkil etdi.

2022-YILDAGI HOMIYLIK YORDAMI

№	Tashkilotlar	Homiylik yordam turlari	Summasi, mlrd so‘m
1	Navoiy viloyati Konimex tumani hokimiyati	“Sarjal” qishloq yig‘iniga olib borqadigan yer osti tunnelining qazilmalari	0.01
2	Navoiy davlat universiteti	Moddiy-texnik bazani mustahkamlash	0.02
3	Navoiy viloyati Konimex tumani obodonlashtirish xizmati	Samosval va ekskavatorlarni ajratish	0.01
4	Samarqand viloyati “Yagona mijozlik xizmati” ma‘muriyati	Nurobod tumanidagi 35-sonli maktab uchun sport zali va futbol maydonini qurish	0.11
5	O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi	O‘zbekiston Xalqaro iqtisodiyot forumi	0.10
6	O‘zbekiston Respublikasi eshkak eshish va kanoe federatsiyasi	Homiylik	0.13
7	Transportning taqsimlanishi	“Don-2022” tadbiri bo‘yicha transportning taqsimlanishi	0.01
8	Transportning taqsimlanishi	Navoiy viloyati Zafarobod shahri 16-sonli maktab o‘quvchilarini uygacha olib borish.	0.01
9	Boshqa homiylik vositalari	Ijtimoiy himoyaga muhtojlarga, nogironlarga, boquvchisini yo‘qotganlarga, moddiy yordamga muhtoj fuqarolar va xodimlarga, ularning oila a‘zolariga xayriya yordami	0.01
Jami, mln. AQSH dollari			0,4

Korxonada har yili homiylik tadbirlari uchun byudjet ajratadi. 2022-yilda Korxonada ta‘lim, sport va madaniy tadbirlarga homiylik qilib, aholini qo‘llab-quvvatlaydi.

“Navoiyuran” davlat korxonasi innovatsion faoliyat doirasida mamlakatimizning quyidagi yetakchi oliy o‘quv yurtlari va ilmiy muassasalari bilan samarali hamkorlik qiladi:

- Navoiy davlat tog‘-texnologiya universiteti;
- O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasining U.A.Arifov nomidagi Ion-plazma va lazer texnologiyalari universiteti;
- O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasining Yadro fizikasi instituti;
- Islom Karimov nomidagi Toshkent Davlat texnika universiteti va boshqalar.

MEHNAT MUHOFAZASI MASALALARINI BOSHQARISH

Mehnat muhofazasi va xavfsizlik texnikasini boshqarishning tashkiliy tuzilmasi	93
Ishlab chiqarishda xavfsizlikni ta'minlash va travmatizmning oldini olish	94
Favqulodda vaziyatlarga tayyor turish	96

MEHNAT MUHOFAZASI MASALALARINI BOSHQARISH

GRI 3-3, 403-1, 403-2, 403-3, 403-4, 403-7, 403-8

2022-YILDA AMALDA BO'LGAN BOSHQARUV HUJJATLAR

- "Navoiyuran" davlat korxonasi sifat, ekologiya, sog'liqni saqlash va mehnat xavfsizligini ta'minlash sohasida kompleks boshqaruv tizimining Siyosati.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 14-iyuldagi "20222030-yillarda "Navoiyuran" davlat korxonasi uranni qazib olish, qayta ishlash hajmlarini oshirish hamda uni transformatsiya qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-319-son Qarori.
- O'zbekiston Respublikasining 2006 yil 28 sentyabrdagi "Xavfli ishlab chiqarish ob'ektlarining sanoat xavfsizligi to'g'risida"gi O'RBQ-57-sonli Qonuni.
- O'zbekiston Respublikasining 2016-yil 22-sentyabrdagi "Mehnatni muhofaza qilish to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish haqida"gi O'RBQ-410-sonli Qonuni.
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2008 yil 10 dekabrda "Xavfli ishlab chiqarish ob'ektlarining sanoat xavfsizligi to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonunini amalga oshirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" 271-sonli Qarori.
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018 yil 2 oktyabrdagi "Sanoat xavfsizligi ekspertizalarini o'tkazish va ekspert xulosalari berish tartibi to'g'risidagi Nizomni tasdiqlash haqida"gi 784-sonli Qarori.
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 1997 yil 6 iyundagi "Ishlab chiqarishdagi baxtsiz hodisalar va xodimlarning kasbiy vazifalarini bajarishi bilan bog'liq sog'lig'iga yetkazilgan boshqa zararlarni tekshirish va hisobga olish to'g'risidagi Nizomni tasdiqlash to'g'risida" gi 286-sonli Qarori.

2022-YILDAGI ASOSIY KO'RSATKICHLAR

- O'limga olib kelgan baxtsiz hodisalarning umumiy soni - nolga teng.
- Ish chiqarish travmatizmi chastotasi koeffitsiyenti (LTIFR) - 0,66.
- 552 nafar xodim mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi masalalari bo'yicha treningdan o'tkazildi.

Mehnatni muhofaza qilish va sanoat xavfsizligi - bu "Navoiyuran" DK faoliyatining eng muhim jihatlardir. Biz ish joyida salomatlik va xavfsizlikni ta'minlashga katta ahamiyat beramiz, shuningdek, mehnat sharoitlarini yaxshilash bo'yicha chora-tadbirlar ishlab chiqish va amalga oshirishga intilamiz. Biz xodimlarimizni salomatlik va xavfsizlikka potensial xavflarni aniqlash va kamaytirishga faol jalb qilamiz.

Mehnatni muhofaza qilish, sanoat xavfsizligi va atrof-muhitni muhofaza qilish sohasidagi xavflarni samarali boshqarish uchun biz Sifat sohasida Integratsiyalashgan boshqaruv tizimini (SIBT), ekologiya sohasida Integratsiyalashgan boshqaruv tizimini (EIBT), sog'liqni saqlash va mehnatni muhofaza qilish sohasida Integratsiyalashgan boshqaruv tizimini (SSvaMXT) joriy qilish jarayonidamiz. Ushbu tizim sifat menejmenti (ISO

14001:2015), atrof-muhitni muhofaza qilish menejmenti (ISO 14001:2015) va mehnat va xavfsizlikni boshqarish (ISO 45001:2018) xalqaro standartlari talablariga muvofiq ishlab chiqilmoqda va joriy etiladi.

Korxonaning sifat, ekologiya, sog'liq va xavfsizlik sohasidagi Integratsiyalashgan boshqaruv tizimining siyosati iste'molchilar, xodimlar, atrof-muhit va boshqa manfaatdor shaxslar oldidagi quyidagi majburiyatlarni belgilaydi:

- energiya va moddiy resurslardan oqilona va samarali foydalanishni ta'minlash;
- O'zbekiston Respublikasi qonunlari va qoidalariga royiya qilish;
- inson resurslarini samarali boshqarish tizimini joriy etish va doimiy ravishda takomillashtirish;
- Korxonada mehnatni muhofaza qilish va atrof-muhitni boshqarishning yaxlit tizimini samarali joriy etish uchun mas'uliyatni boshqaruv darajasida ham, barcha xodimlar darajasida ham taqsimlash;
- Korxonaning insoniy kapitalga faol sarmoya kiritish, shu jumladan kadrlar tayyorlash va qayta tayyorlash dasturlari, shuningdek, yuqori salohiyatli xodimlarga

- oliy ma'lumot berish tashabbuslari orqali xodimlarning doimiy kasbiy malakasini oshirish;
- Korxonada faoliyati va operatsiyalarining shaffofligi va ochiqligini, shu jumladan Korxonaning veb-saytida Korxonada faoliyati va operatsiyalari to'g'risidagi batafsil hisobotlarni e'lon qilish orqali ta'minlash;
- Korxonada tomonidan ko'rsatilayotgan xizmatlardan qoniqishlarini oshirish uchun iste'molchilar va manfaatdor tomonlar bilan o'zaro hamkorlikni kuchaytirish;
- Korxonada strategiyasida belgilangan maqsadlarga erishishga intilish;
- Korxonada xodimlarining moddiy sharoitlarini yaxshilash, shu jumladan xavfsiz va inklyuziv ish muhitini yaratish va xodimlarning adolatli taqdirlanishlarini ta'minlash;
- Korxonada faoliyatining atrof-muhitga ta'sirini hisobga olgan holda atrof-muhitni muhofaza qilish va saqlash hamda biologik xilma-xillik to'g'risida xabardorlikni oshirishga hissa qo'shish;
- Korxonada xodimlarining muxofazasi va xavfsizligi ustuvor bo'lib qolishini ta'minlash;
- nol travmatizmga erishish uchun ishlab chiqarishdagi jarohatlar va baxtsiz hodisalar sonini kamaytirish bo'yicha aniq chora-tadbirlar ko'rish.

Integratsiyalashgan tizim siyosati, shuningdek, mehnatni va atrof-muhitni muhofaza qilish bo'yicha Korxonaning asosiy ustuvor yo'nalishlarini belgilaydi:

- Korxonada aktivlarini qurish va ulardan foydalanish jarayonida Korxonaning atrof-muhitga ta'sirini aniqlash va kamaytirish;
- atrof-muhit monitoringi tizimini joriy etish va qo'llash orqali Korxonaning ekologik xavflarni aniqlash va kamaytirish qobiliyatini oshirish;
- ishlab chiqarishdagi shikastlanishlar va baxtsiz hodisalarni to'liq bartaraf etishdan ko'zlangan asosiy maqsadi bilan ishlab chiqarishdagi shikastlanishlar va kasb kasalliklarining oldini olish;
- xodimlarning mehnat sharoitlarini doimiy ravishda yaxshilash;
- xodimlarning qoniqishini baholash va xodimlarning innovatsion takliflarini rag'batlantirish uchun xodimlar bilan so'rovlar va maslahatlarni amalga oshirish;
- manfaatdor tomonlar va xodimlarni Korxonada siyosatining maqsad va vazifalari to'g'risida xabardor qilish;
- Korxonaning ISO 14001:2015 va ISO 45001:2018 xalqaro standartlari talablariga muvofiq ishlashini ta'minlash.

MEHNAT MUHOFAZASI VA XAVFSIZLIK TEXNIKASINI BOSHQARISHNING TASHKILY TUZILMASI

Korxonaning mehnatni muhofaza qilish bo'yicha direktori mehnatni muhofaza qilish siyosatini ishlab chiqish va amalga oshirish uchun javobgardir. Mehnatni muhofaza qilish xizmati, ishlab chiqarish nazorati xizmati va favqulodda vaziyatlar xizmati mehnatni muhofaza qilish bo'yicha direktorga bo'ysunadi. Mehnatni muhofaza qilish bo'yicha direktorni lavozimga tayinlash va lavozimidan ozod etish "Navoiyuran" davlat korxonasi Bosh direktorining qarori bilan amalga oshiriladi. Mehnatni muhofaza qilish bo'yicha direktor mehnatni muhofaza qilish siyosatini ishlab chiqish, me'yoriy hujjatlar talablariga rioya qilish, o'qitish va oldini olish, xavfsizlik bo'yicha faoliyatni muvofiqlashtirish, xavflarni baholash va nazorat qiluvchi organlar bilan o'zaro hamkorlikni o'z ichiga olgan keng ko'lamli mas'uliyat uchun javobgardir.

Mehnatni muhofaza qilish bo'yicha direktor quyidagi vazifalarni bajaradi:

- mehnatni muhofaza qilish va texnika xavfsizligi sohasida Korxonada siyosatini ishlab chiqish va amalga oshirilishini nazorat qilish;

- Korxonada tomonidan mehnatni muhofaza qilish sohasidagi qonunchilik va me'yoriy hujjatlarga rioya etilishini nazorat qilish;
- ishlab chiqarishdagi travmatizm, kasalliklar va baxtsiz hodisalarni kamaytirish va oldini olish bo'yicha chora-tadbirlar ishlab chiqish va ularning bajarilishini nazorat qilish;
- xavfsizlik qoidalariga rioya etilishini va elektr uskunalarning ekspluatatsiya qilinishini ta'minlash;
- mehnatni muhofaza qilish va texnika xavfsizligi bo'yicha tegishli o'quv dasturlarini tashkil etilishini nazorat qilish.

Mehnatni muhofaza qilish xizmati 2022-yilda 28 nafar xodimdan iborat bo'lib, shundan 25 nafari tarkibiy bo'linmalar mutaxassislari, 2 nafari muhandislar va 1 nafari Korxonada Boshqaruvidagi Xizmat boshlig'i hisoblanadi. Mehnatni muhofaza qilish va texnika xavfsizligi (MMQvaTX) Xizmati bevosita, Korxonaning tarkibiy bo'linmalarida mehnatni muhofaza qilish bo'yicha 25 nafar mutaxassis mehnatni muhofaza qilish va mehnatni muhofaza qilish bo'yicha direktorga uslubiy jihatdan bo'ysunadi.

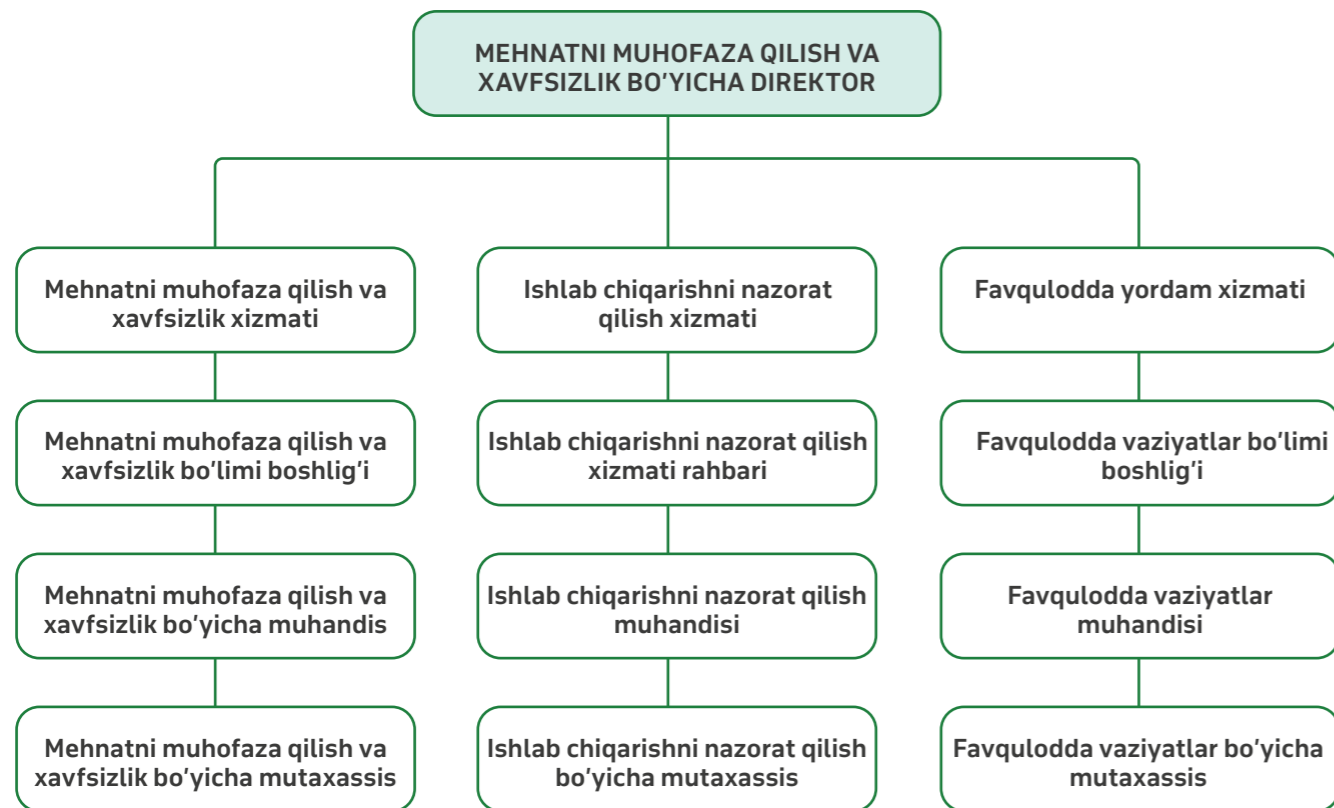

ISHLAB CHIQRISHDA XAVFSIZLIKNI TA'MINLASH VA TRAVMATIZMNING OLDINI OLISH

GRI 403-5, 403-6, 403-8, 403-9

Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi bo'yicha o'qitish xodimlarni ish joyidagi mumkin bo'lgan xavflarni aniqlash va kamaytirish uchun zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalar bilan ta'minlashda muhim rol o'ynaydi.

Kompleks ta'lim dasturlariga sarmoya kiritib, Korxonada o'z xodimlarining farovonligini himoya qilish va xavfsizlik madaniyatini rivojlantirishga sodiqligini namoyish etadi.

2022-YILDAGI ASOSIY KO'RSATKICHLAR

- 552 nafar xodim mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi masalalari bo'yicha o'qitildi.
- Xodimlar uchun mehnat muxofazasi va xavfsizlik texnikasi masalalari bo'yicha bilimlarni tashkil etish va sinovdan o'tkazish qoidalarini ishlab chiqish.
- 1323 nafar xodimlar, stajyorlar va boshqa shaxslar uchun kirish instruktajarini o'tkazish.

Xodimlarni sanoat xavfsizligi masalalari bo'yicha o'qitish mexanizmini takomillashtirish maqsadida Korxonada tomonidan mehnatni muhofaza qilish bo'yicha bilimlarni o'qitish va sinovdan o'tkazishni tashkil etish to'g'risidagi

Nizom qabul qilindi, unda ishlab chiqarishda ishlarni tashkil etish va amalga oshirish bilan shug'ullanuvchi "Navoiyuran" davlat korxonasi tarkibiy bo'linmalari ishchilari, rahbarlari va mutaxassislari o'rtasida mehnatni muhofaza qilish bo'yicha bilimlarni o'qitish va sinovdan o'tkazishning yagona va majburiy tartibi belgilandi. Tog' ishlari uchun (ochiq, yer osti ishqor bilan burg'ulash va boshqalar) mehnatni muhofaza qilish qoidalarida nazarda tutilgan mehnatni muhofaza qilish bo'yicha dastlabki mashg'ulotlar Korxonaning o'quv mashg'ulotlarida ishdan tashqari amalga oshiriladi. U korxonada (bo'linma) uchun buyruq bilan tayinlangan komissiya tomonidan majburiy bilim sinovini o'z ichiga oladi

va uning natijalari bayonnomada aks ettiriladi. Bu jarayon barcha xodimlar va kontrakt asosidagi mutaxassislarni qamrab oladi va Korxonada mehnatni muhofaza qilishning yuqori darajasini ta'minlashning yagona standartini yaratadi.

2022-yil hisobot yilida Korxonaning muhandislik-texnik sohasi xodimlaridan 552 nafariga mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi masalalari bo'yicha o'quv mashg'ulotlari o'tkazildi, mehnatni muhofaza qilish xizmati tomonidan esa 1323 nafar, shu jumladan Korxonada xodimlari va tinglovchilari uchun mehnatni muhofaza qilish bo'yicha o'quv mashg'ulotlari o'tkazildi.

2022-yil o'rtalarida Korxonada mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasini boshqarish sohasida Yo'l xaritasini ishlab chiqilgan va kelishib olingan. Ushbu tashabbus Korxonaning keyingi faoliyati yo'nalishlarini aniqlash zarurati bilan shartlashilgan. Yo'l xaritasi – bu tashkilot ichidagi xavfsizlik amaliyotlarini aniqlash va takomillashtirish uchun tuzilgan reja.

Ro'yxatga olingan ishlab chiqarish travmalarining (baxtsiz hodisalarning) umumiy soni	8
Og'ir oqibatlariga olib keladigan ishlab chiqarish travmalarining umumiy soni (o'limga olib keladigan holatlar bundan mustasno)	4
O'limga olib kelgan baxtsiz hodisalarning umumiy soni	-
Ish chiqarish travmatizmi chastotasi koeffitsiyenti	0.66%
Og'ir travmalarning chastotasi koeffitsiyenti	0.33%
O'lim holatlarining chastotasi koeffitsiyenti	-
Ishlab berilgan soatlarning umumiy miqdori	12 082 997

2022-yilda Korxonada faoliyatida 8 ta baxtsiz hodisa sodir bo'lib, turli darajadagi jarohatlar olib keldi. Ro'y bergan baxtsiz hodisalarning asosiy sababi jabrlangan xodimlarning shaxsiy e'tiborsizligi, ish joylarida mehnat va ishlab chiqarish intizomining tashkil ettirilmaganligi, shuningdek, bevosita rahbarlar tomonidan ish joyida yo'l qo'ygan tashkiliy-texnik xato va kamchiliklardir. Biroq, xodimlarning xavfsizligi va g'amxo'rligini ta'minlash bo'yicha faol chora-tadbirlar tufayli Korxonada o'z

Yo'l xaritasi foydali qazilmalarni qazib olish bilan bog'liq bo'lgan xavfsizlikni yaxshilash va xavflarni minimallashtirish uchun zarur bo'lgan maqsad, vazifalar va qadamlarni aniq ifodalaydi. Yo'l xaritasi resurslar ustuvorligini belgilash, o'quv dasturlarini amalga oshirish va vaqt o'tishi bilan erishilgan yutuqlarni o'lchash uchun asos bo'lib xizmat qiladi.

Mazkur Yo'l xaritasi doirasida mehnatni muhofaza qilish sohasida xodimlarni tayyorlash va malakasini oshirish ishlari amalga oshirildi. 2022-yil yakuni bo'yicha 23 nafar xodim mehnatni muhofaza qilish bo'yicha kasbiy o'quv kurslarini muvaffaqiyatli tamomladi, Korxonaning 638 nafar rahbar va mutaxassislari mehnatni muhofaza qilish masalalari bo'yicha malaka oshirish dasturlarida qatnashdilar. Ushbu tadbirlar xodimlarning bilim va malakasini mustahkamlash, xavfsiz mehnat sharoitlarini yaratish va Korxonada faoliyati samaradorligini oshirishga qaratilgan edi.

xodimlariga yuqori darajadagi mas'uliyat va g'amxo'rligni namoyish etishda davom etmoqda.

Baxtsiz hodisalar oqibatlarini yumshatish va og'ir mehnat sharoitidagi xodimlarni qo'llab-quvvatlash maqsadida 2022-yilda Korxonada tomonidan quyidagi xarajatlar moddalar bo'yicha 48,5 milliard so'm (4,4 million AQSH dollari) ajratildi:

	Summasi, mlrd so'm
Davolash va profilaktik, oziq-ovqat va sut mahsulotlari	37,7
Ochiq konlarda, cho'l hududlarida va ochiq havoda ishlash bilan bog'liq holda choy bilan ta'minlash (ularga bepul choy berish huquqini beruvchi sanoat, ish turlari, kasblar va lavozimlar ro'yxati bo'yicha)	0,1
Gigiyena vositalari	0,1
Individual himoya vositalari	10,6
Jami	48,5
Jami, mln AQSh dollari	4,4

RADIASIYAVIY XAVFSIZLIK TO‘G‘RISIDA

Korxonadan 2022-yilda O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 29-sentabrdagi 613-son qarori talablari asosida ish joylari, binolar, ishlab chiqarish maydonlari va nazorat qilinadigan hududlardagi radiatsiyaviy holatning muntazam monitoringi amalga oshirildi. Barcha radiatsiya ko‘rsatkichlari O‘zbekiston Respublikasining sanitariya qoidalarida belgilangan chegaralar doirasida, shuningdek, MAGATE va Xalqaro mehnat byurosi standartlariga mos keladi.

2022-yil davomida kompaniyaning ishlab chiqarish maydonlarida radiatsiyaviy avariya yoki hodisalar ro‘y bermadi. Yillik nurlanish dozalarining nazorat darajasidan oshib ketish kuzatilmadi.

Xodimlar real vaqt rejimida radiatsiya ta‘siri darajasini o‘lchash imkonini beruvchi shaxsiy dozimetrlar bilan jihozlangan. Ushbu qurilmalar ish joylarida nurlanish dozasi kuzatish, xavfsizlikni ta‘minlash va radiatsiya darajasini nazorat qilish imkoniyatini beradi. 2022-yilda xodimlarga radiatsiya ta‘sirining o‘rtacha dozasi yiliga 4,41 millizivertni tashkil etdi.

Uran ishlab chiqarish zavodining ish sharoitlarini nazorat qiluvchi guruh har oy ish joylarida qo‘shimcha radiatsiya o‘lchovlarini amalga oshiradi. 2022-yilda ish joylarida radiatsiya ta‘sirining o‘rtacha dozasi 1,1 millizivert soatni

tashkil etadi. Ushbu muntazam o‘lchovlar xavfsizlikni ta‘minlash va MAGATEning radiatsiyaviy himoya qilish standartlariga muvofiqligini ta‘minlash uchun zarur.

To‘g‘ridan-to‘g‘ri ob‘ektida radioaktiv materiallar bilan o‘zaro aloqada bo‘lgan xodimlar uchun maksimal yillik samarali doza yiliga 14,8 millizivertni tashkil etadi, bu MAGATE tomonidan belgilangan ruxsat etilgan doza chegarasining 74% – 20 millizivert yilliga.

Radiatsiyaviy xavfsizlik va xodimlarni himoya qilish darajasini oshirish uchun radiatsiyaviy vaziyatni yaxshilash bo‘yicha muntazam ravishda quyidagi chora-tadbirlar amalga oshiriladi:

- binolarni ta‘mirlash va jihozlarni modernizatsiya qilish;
- texnologik asbob-uskunalarni yangilash va ta‘mirlash;
- past darajadagi radioaktiv chiqindilarni utilizatsiya qilish joylariga olib chiqish;
- xodimlarni radiatsiyaviy xavfsizlik kurslarida tayyorlash;
- vakolatli organlarda mas‘ul xodimlarni attestatsiyadan o‘tkazish;
- terapevtik va profilaktik ovqatlanish;
- yillik qo‘shimcha ta‘til;
- ish vaqtini qisqartirish.

FAVQULODDA VAZIYATLARGA TAYOR TURISH

Korxonaning ishlab chiqarish ob‘ektlari tabiiy va texnogen xususiyatdagi favqulodda vaziyatlarga (keyingi o‘rinlarda “favqulodda vaziyatlar” deb ataladi) moyil hisoblanadi. Shu munosabat bilan Korxonadan ishlab chiqarish jarayonlari va Korxonaning tashkiliy tuzilmasidagi o‘zgarishlarni, milliy qonunchilikni, shuningdek, ishlab chiqarish ob‘ektlarining tavsifini o‘z ichiga olgan va baxtsiz hodisalar rivojlanishining mumkin bo‘lgan sabablari va stsenariylari, bunday ob‘ektlardagi baxtsiz hodisalar va jarohatlarning xususiyatlarini tavsiflovchi Avariya larning oqibatlarini mahalliyashtirish va bartaraf etish bo‘yicha chora-tadbirlar rejalarini muntazam yangilab boradi. Har bir rejada xodimlarning favqulodda vaziyatlarda harakat qilish tartibi va favqulodda vaziyatlar xizmatlari bilan o‘zaro hamkorlik qilish tartibi ko‘zda tutilgan.

Favqulodda vaziyat yuzaga kelgan taqdirda, Korxonadan barcha manfaatdor tomonlarni xabardor qiladi:

- FVV ning hududiy bo‘limini;
- hududiy televideniye orqali aholini;

- dispetcherlik aloqalari orqali Korxonaning tarkibiy bo‘linmalari xodimlarini.

Korxonaning har bir bo‘linmasida maxsus texnika va zarur jihozlar bilan jihozlangan ko‘ngilli ixtiyoriy o‘t o‘chirish brigadalari faoliyat ko‘rsatadi. Yil davomida ular bilan ishlab chiqarishda yoki maishiy sharoitda yong‘in sodir bo‘lganda nima qilish kerakligiga bag‘ishlangan mashg‘ulotlar o‘tkaziladi.

Tarkibiy bo‘linmalarda favqulodda vaziyatlar yuzaga kelganda tezkor harakat qilish uchun bo‘linma boshlig‘iga bo‘ysunadigan fuqaro muhofazasi bo‘linmalari mavjud. Favqulodda vaziyatlar vazirligining davlat tuzilmalari shartnoma asosida Korxonaning tarkibiy bo‘linmalariga doimiy qo‘shimcha yordam ko‘rsatadi, xususan:

- Yong‘in xavfsizligini ta‘minlashni tashkil etish markazi (O‘zbekiston Respublikasi FVV YXTTEM) yong‘inlarning oldini olish va nazorat qilishni amalga oshiradi;

- Viloyat avariya-qutqaruv guruhining radiatsion, kimyoviy va biologik (bakteriologik) himoya guruhi (RKB(b)H) zararli moddalarning to‘kilishi oqibatlarini lokalizatsiya qilish va bartaraf etishda hamkorlik qiladi.

“Navoiyuran” DKda favqulodda vaziyatlarga tayyorgarligi bo‘yicha mashg‘ulotlarni o‘tkazish potensial inqiroz yoki tabiiy ofatlarga tayyorgarlik ko‘rish va samarali choralar ko‘rish uchun muhim ahamiyatga ega. Ushbu mashqlar xodimlarga favqulodda vaziyatlarda tartib-qoidalar qo‘llash, aloqa tizimlarini sinab ko‘rish va takomillashtirish yo‘nalishlarini aniqlash imkonini beradi. Turli stsenariylarni modellashtirish orqali Korxonadan rahbariyati o‘zining javob qobiliyatini baholashi, guruhlar o‘rtasida muvofiqlashtirishni kuchaytirishi va favqulodda

vaziyatlarning xodimlarga, operatsiyalarga va atrofdagi jamoalarga ta‘sirini kamaytirishi mumkin.

2022-yil 3-noyabr kuni “Zafarobod kon boshqarmasining 2-sonli geotexnologik konida tashkil etilgan rahbariyat va xodimlarning eritmani qayta ishlash maydoni bazasida kuchli zilzilalardan keyin paydo bo‘lgan zararli moddalar to‘kilishi oqibatlarini mahalliyashtirish va bartaraf etishdagi harakatlari” mavzusida o‘quv mashg‘uloti o‘tkazildi. Hammasi bo‘lib ruda boshqarmasi xodimlaridan 90 kishi va 5 ta texnika jalb qilindi. Mashg‘ulotlarda Konimex tumani Favqulodda vaziyatlarni bartaraf etish davlat bo‘linmasi (FVDX) ishtirok etdi. Mashg‘ulot natijalariga ko‘ra ijobiy baho berildi va shakllantirilgan shaxsiy tarkib belgilangan vazifalarni bajarishga tayyor va malakali ekanligi qayd etildi.

KELGUSI YILLARGA MO‘LJALLANGAN REJALAR

- Pudratchilar va kontrakt asosidagi xodimlar o‘rtasida o‘lim holatlari bo‘yicha yozuvlar/statistik ma‘lumotlarni yuritish.
- Tibbiy ko‘rikdan o‘tishi kerak bo‘lgan xodimlar ro‘yxatini tuzilmaviy bo‘linma tomonidan shakllantirish ustidan puxta nazoratni amalga oshirish.
- Muntazam ravishda mehnatni muhofaza qilish va ish joylarida intizomni mustahkamlash kasaba uyushma qo‘mitasi vakillari bilan birgalikda keng ko‘lamli tekshirishlar tashkil etish va tekshirishlar davomida aniqlangan kamchiliklarni bartaraf etish yuzasidan tegishli choralar ko‘rish.
- Xorijda tog‘-kon va qayta ishlash korxonalarida mehnatni muhofaza qilish va texnika xavfsizligi bo‘yicha o‘qitish va malaka almashishni tashkil etish.
- Uran ishlab chiqarishning barcha bosqichlarida ISO 45001:2018 sog‘liqni saqlash va xavfsizlik tizimi xalqaro standartini joriy etishni davom ettirish, shuningdek, Korxonaning barcha bo‘linmalari ushbu sohada xalqaro sertifikatlar olishini ta‘minlash.
- Har bir bo‘linmada mehnatni muhofaza qilish bo‘yicha mahalliy mutaxassislar tomonidan tasdiqlangan jadvallar asosida ish joyidagi travmalarning oldini olish bo‘yicha profilaktika ishlarini olib borish.
- Har kuni (har smenada) ishni xavfsiz bajarish bo‘yicha vazifalarni belgilash jarayonida ishtirok etish.
- Ishlab chiqarish maydonlari va ustaxonalari xodimlari o‘rtasida qoidalarga so‘zsiz rioya qilish va ish paytida individual himoya vositalaridan doimiy ravishda to‘g‘ri foydalanish bo‘yicha tushuntirish ishlarini olib borish.
- Xodimlar va boshqaruv xodimlarini attestatsiyadan o‘tkazish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar ishlab chiqish.

- Menejment tizimlarining ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 xalqaro standartlari talablariga muvofiqligini baholash bo‘yicha xalqaro tan olingan organ tomonidan sertifikatlashtirish auditini o‘tkazish.
- Xodimlarni rivojlantirish dasturlarini ishlab chiqish: Xavfsizlik xabardorligini, xavf-xatarni aniqlash ko‘nikmalarini va favqulodda vaziyatlarda harakat qilish qobiliyatini yaxshilash uchun barcha darajadagi xodimlar uchun keng qamrovli o‘quv dasturlarini amalga oshirish (radiatsion xavfsizlik, cheklangan fazoga kirish va favqulodda vaziyatlarda evakuatsiya qilish tartib-qoidalar bo‘yicha maxsus treninglar).
- Har xil turdagi hodisalar, jumladan yong‘inlar, portlashlar, kimyoviy moddalarning to‘kilishi va radiatsiyaning tashqariga chiqib ketishi protseduralarini tavsiflovchi batafsil favqulodda choralar rejalarini ishlab chiqing. Ushbu rejalarda rol va mas‘uliyatni belgilash va ularga evakuatsiya tartib-qoidalarini, aloqa protokollarini va tashqi favqulodda xizmatlar bilan muvofiqlashtirishni o‘z ichiga oladigan protseduralarni kiritish.

TRANSFORMATSIYA BO'YICHA ASOSIY LOYIHALAR

2022-YIL UCHUN TRANSFORMATSIYA BO'YICHA ASOSIY LOYIHALAR

- MHXSni joriy etish bo'yicha chora-tadbirlar ko'rish, shu jumladan kompaniya aktivlarini xalqaro JORC standartlari bo'yicha qayta baholashga tayyorgarlik ko'rish.
- Uran qazib olish bo'yicha geologik tadqiqot ishlarini olib borishda ekologik talablarga rioya etilishini, atrof-muhitni muhofaza qilishni, mehnatni muhofaza qilishning xalqaro standartlari va asbob-uskunalar xavfsizligini ta'minlash bo'yicha suvdan oqilona foydalanishni ta'minlash mexanizmini joriy etish.
- MHXSga muvofiq tuzilgan moliyaviy hisobotlarni tekshirish uchun xalqaro auditorlik kompaniyalarini jalb qilish.
- Korxonani rivojlantirish strategiyasini va 2030-yilgacha faoliyat samaradorligini oshirish dasturini ishlab chiqish.
- "Navoiyuran" DKning rahbarlik lavozimlariga va Kuzatuv kengashining mustaqil a'zolariga xorijiy mutaxassislarni jalb etish.
- Nufuzli xorijiy rekruting tashkilotini jalb qilgan holda, "Boshqaruv kadrlari qobiliyatini rivojlantirish" dasturini va "Korxonaning zamonaviy tashkiliy tuzilmasini ishlab chiqish orqali reyting tizimini joriy etish choralarini ko'rish.
- Moliya, xaridlar, kadrlar, omborlar va eksportni to'liq qamrab oladigan resurslarni boshqarish tizimini (ERP) joriy etish, shuningdek, uranni qazib olish, dastlabki va yakuniy qayta ishlash (SCADA) bosqichlarini raqamli nazorat qilish tizimini takomillashtirish.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 14-iyuldagi "20222030-yillarda "Navoiyuran" davlat korxonasi uranni qazib olish, qayta ishlash hajmlarini oshirish hamda uni transformatsiya qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-319-son qaroriga muvofiq "Navoiyuran" DK da Loyiha ofisi shakllantirilgan.

Loyiha ofisi 2022-yil 14-iyuldagi PQ-319-son Qaroriga muvofiq quyidagi vazifalarni bajaradi:

- Korxonaning zamonaviy tashkiliy tuzilmasini ishlab chiqish va Kuzatuv kengashi tarkibiga mustaqil a'zolar, xorijda ish tajribasiga ega bo'lgan yuqori malakali mutaxassislarni rahbarlik lavozimlariga jalb etish bo'yicha xorijiy rekruting tashkilotlari bilan hamkorlikda ishlash;
- rekruting tashkilotlari va Orano Mayning kompaniyasi (Fransiya) mutaxassislari bilan birgalikda "Boshqaruv kadrlari malakasini oshirish" dasturini ishlab chiqish, shuningdek Korxonada xodimlarining xorijiy oliy ta'lim

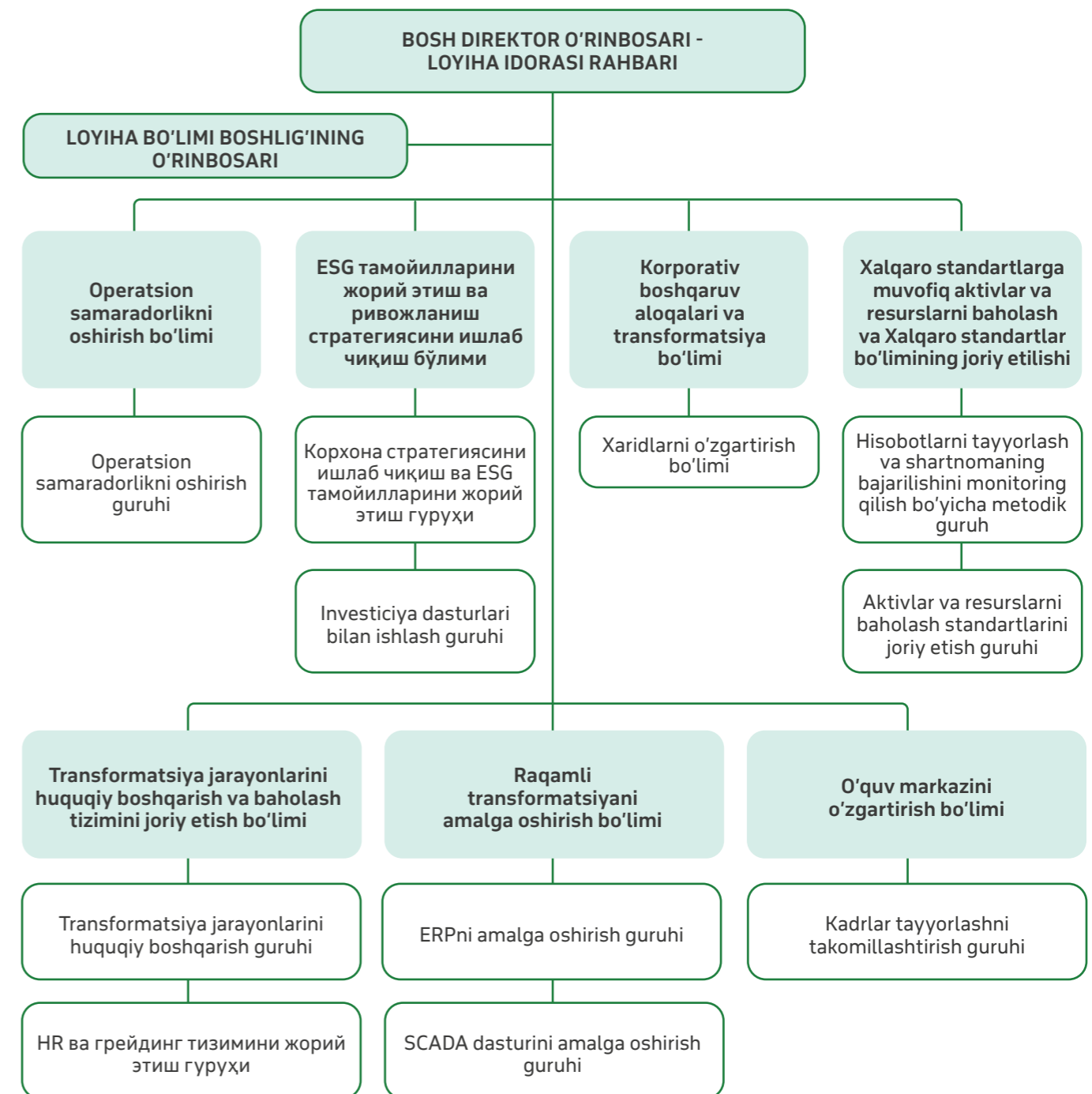

muassasalari va yetakchi xorijiy kompaniyalarda tizimli asosda malaka oshirishini tashkil etish;

- Korxonaning kadrlar salohiyatini oshirish maqsadida ishga qabul qiluvchi tashkilotlar bilan birgalikda ish faoliyatini baholash tizimini joriy etish;
- konsalting kompaniyalari bilan birgalikda 2030-yilgacha Korxonani rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqish;
- faoliyat samaradorligini oshirishni tashkil etish va xorijiy maslahatchilarning tavsiyalari asosida Korxonaning texnik auditini o'tkazish;
- xalqaro reyting agentliklarining tavsiyalariga muvofiq ekologik, ijtimoiy va korporativ boshqaruv (ESG) tamoyillarini muntazam takomillashtirish bo'yicha chora-tadbirlarni amalga oshirish va qabul qilish;
- konsalting kompaniyalari bilan birgalikda uran zaxiralarini xalqaro standartlarga muvofiq bosqichma-bosqich baholash ishlarini takomillashtirish;
- xaridlar tizimini qayta tashkil etish va "sud-ekspertiza" auditini o'tkazish, shuningdek, Korxonaning korrupsiyaga qarshi kurashish tizimlari samaradorligini oshirish;
- xalqaro standartlarga bosqichma-bosqich o'tishni tashkil etish va xalqaro miqyosda tan olingan auditorlik kompaniyalari tomonidan moliyaviy hisobotlar auditini o'tkazish;
- hisob-kitoblarni, xaridlarni, kadrlar bilan ishlashni, saqlash joylarini, mahsulot eksportini boshqarishni, shuningdek, uran xomashyosini ishlab chiqarish, birlamchi va yakuniy qayta ishlash bosqichlarini to'liq raqamlashtirish.

Yuqorida bayon etilgan vazifalardan kelib chiqib, Korxonada Loyiha ofisining quyidagi tuzilmasi shakllantirildi:

СТРУКТУРА ПРОЕКТНОГО ОФИСА ГП «НАВОИЙУРАН»

AXBOROT XAVFSIZLIGI

BOSHQARUV HUJJATLAR O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING 2022-YIL

- 15-apreldagi O'RQ-764-sonli "Kiberxavfsizlik to'g'risida"gi Qonuni.
- "Navoiyuran" davlat korxonasining axborot xavfsizligi siyosati.
- Hozirgi kundagi bir-biriga bog'langan raqamli muhitda axborot xavfsizligi bizning tog' qazib olish operatsiyalarimiz davomida maxfiy ma'lumotlarning

yaxlitligi, maxfiyligi va mavjudligini ta'minlash uchun muhim ahamiyatga ega. "Navoiyuran" DK da biz axborot aktivlarimizni ortib borayotgan kibertahdidlar va zaifliklardan himoya qilishning muhim ahamiyatini tushunamiz.

Alohida korxonaga aylantirilishi munosabati bilan 2022-yil 1-yanvardan boshlab Korxonada tomonidan axborot xavfsizligini ta'minlashga doir ichki me'yoriy hujjatlar yana qabul qilindi va tasdiqlandi, unda "Navoiyuran" davlat korxonasining axborot xavfsizligini ta'minlash bo'yicha siyosati o'rin olgan bo'lib, Respublika kiberxavfsizlik markazi va davlat xavfsizligi xizmati bilan kelishilgan. Korxonaning barcha xodimlari ushbu siyosat bilan majburiy ravishda elektron pochta orqali tanishadilar va tanishuv tugagandan so'ng onlayn arizalar bo'yicha ichki tizimda ro'yxatdan o'tadilar.

Korxonada faoliyatining muhim jihati axborot xavfsizligi bo'yicha trening bo'lib, uning aktivlarni himoya qilish, manfaatdor tomonlar ishonchini mustahkamlash

va barqarorlik bo'yicha uzoq muddatli maqsadlarga erishishga sodiqligini ta'kidlaydi.

Korxonaning ichki tartib-qoidalariga muvofiq xodimlarni o'qitish topshirilgan arizalar asosida amalga oshiriladi. 2022-yilda bo'lim xodimlarining 2023-yilda qo'llanilishi bo'yicha sohalar bo'yicha individual rivojlanish rejalari shakllantirilganligi sababli, axborot xavfsizligi bo'limidan arizalar kelib tushmadi.

Texnik qo'llab-quvvatlash va ma'lumotlarni himoya qilish doirasida Korxonada tarmoq perimetri xavfsizligini ta'minlash uchun xavfsizlik ekranlaridan foydalanadi. Ushbu ekranlar mustaqil qurilmalar bo'lishi yoki tarmoq infratuzilmasining boshqa komponentlariga birlashtirilgan bo'lishi mumkin. Korxonada shuningdek, biznesning uzluksizligi rejasi va hodisalarga javob berish tartibi mavjud.

Axborot xavfsizligi bo'limi tomonidan kiberhujumlar va hodisalarning elektron jurnali yuritiladi, ma'lumotlarning chiqib ketishi bo'yicha komissiya tomonidan birgalikda

ichki tekshiruv o'tkaziladi. Tekshiruvlar Korxonada rahbariyati yoki uchinchi tomon maslahatchisi tomonidan ham amalga oshirilishi mumkin. Davlat dasturiga muvofiq doimiy ravishda stress va pentestlar, shuningdek, har yili ma'lumotlar tahlili o'tkaziladi. 2022-yilda ma'lumotlar himoyasi buzilishining tasdiqlangan holatlari qayd etilmagan.

KELGUSI YILLARGA MO'LJALLANGAN REJALAR

- Xodimlarni keyinchalik o'qitish bilan ISO 27001:2022 xalqaro standartini joriy etish.
- Korxonaning joriy kiberxavfsizlik holatini, shu jumladan tizimlar, jarayonlar va zaifliklarni har tomonlama baholash/audit qilish.
- AT tizimidagi nosozliklar va kiberhujumlarning oldini olish mexanizmlari va/yoki jarayon qoidalarini ishlab chiqish, shuningdek, bunday hodisalar yuz berganda javob choralarini ko'rish.
- Batafsil, keng qamrovli o'quv dasturlarini ishlab chiqish va barcha xodimlarning kiberxavfsizlik bo'yicha ilg'or amaliyotlari va ularning Korxonada aktivlarini himoya qilishdagi roli haqida xabardorligini oshirish.
- Yetkazib beruvchilar, pudratchilar va hamkorlarning kiberxavfsizlik holatini, shu jumladan xalqaro ISO standartlariga muvofiq baholash va monitoring qilish uchun uchinchi tomonlarni jalb qilish.
- Javob berish protseduralarining samaradorligini sinab ko'rish va takomillashtirish sohalarini aniqlash uchun xona mashqlarini o'tkazish va kiberhujum stsensariylarini simulyatsiya qilish.

HISOBOT TO'G'RSIDA

GRI 2-3, 2-14

"Navoiyuran" davlat korxonasi keng doiradagi manfaatdor tomonlarga mo'ljallangan 2022-yil uchun Barqaror rivojlanish hisobotini e'tiboringizga taqdim etadi. Ushbu hujjatda Korxonaning barqaror rivojlanish sohasidagi faoliyati va yutuqlari batafsil yoritilgan. 2022-yilgi hisobot Korxonada tarixdagi birinchi alohida Barqarorlik hisoboti bo'lib, bundan buyon har yili ommaviy nomoliyaviy hisobot taqdim etish rejalashtirilgan.

Barqaror rivojlanish hisobot berish bo'yicha GRI standartlariga muvofiq tayyorlangan va BMT Barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishga hissa qo'shishda qo'lga kiritilgan yutuqlarni aks ettiradi. Standartlarni qo'llash va GRI standart elementlari indeksi Hisobotga 1-ildavda e'lon qilingan.

Hisobotni shakllantirish va asosiy mavzularni ochish jarayoni ESG tamoyillarini joriy etish va rivojlanish strategiyasini ishlab chiqish bo'limi tomonidan Korxonaning tegishli tarkibiy bo'linmalarini jalb qilgan holda boshqariladi. Hisobotni ko'rib chiqish va yakuniy tasdiqlash Kuzatuv Kengashi tomonidan amalga oshiriladi.

Korxonaning 2022-yil bo'yicha barqaror rivojlanish Hisoboti 2022-yil 1-yanvardan 31-dekabr gacha bo'lgan davrda barqaror rivojlanish kontekstida Korxonaning asosiy iqtisodiy, ijtimoiy va ekologik faoliyatini aks ettiradi. Hujjat Korxonada faoliyatining barcha sohalarini, shu jumladan uning qaram tuzilmalarini qamrab oladi.

2022-yil 1-yanvardan boshlab Korxonada alohida korxonaga aylantirilishi munosabati bilan Hisobotdagi ko'rsatkichlar faqat 2022-yil uchun keltirilgan. Hisobotda, shuningdek, ma'lumotni to'liqroq taqdim etish maqsadida hisobot davridan oldin yoki undan keyin sodir bo'lgan voqealar to'g'risida aytib ketilgan bo'lishi mumkin.

Moliyaviy ko'rsatkichlarga bag'ishlangan bo'limda ma'lumotlar MHXS ga muvofiq 2022-yil 12 oylik moliyaviy hisobotlar asosida taqdim etiladi.

HISOBODORLIK CHEGARALARI

GRI 2-2

Hisobotda keltirilgan barqaror rivojlanish to'g'risidagi ma'lumotlar "Navoiyuran" davlat korxonasi va uning tarkibiy bo'linmalariga tegishli.

Boshqa hollarda, ayrim ko'rsatkichlar bo'yicha hisobdorlik chegaralari yuqorida tavsiflanganidan farq qilganda, hisobot matnida hisobdorlik chegaralariga kiritilgan bo'linmalar to'g'risidagi ma'lumotlar qo'shimcha ravishda taqdim etiladi.

Hisobotda "Navoiyuran" davlat korxonasi deganda "Navoiyuran" davlat korxonasi va uning tarkibiga kiruvchi tarkibiy bo'linmalar majmui tushuniladi. Agar boshqacha tartib nazarda tutilgan bo'lmasa, "Korxonada", "Kompaniyada" va "Navoiyuran" davlat korxonasi deganda "Navoiyuran" davlat korxonasi va uning tarkibiga kiruvchi tarkibiy bo'linmalar majmui tushuniladi.

HISOBOTNI MUSTAQIL TEKSHIRISH

GRI 2-5

2022-yil uchun hisobotni tashqaridan tasdiqlash protsedurasi amalga oshirilmadi. Biroq, Kompaniyada barqarorlik haqidagi ma'lumotni tashqaridan tasdiqlash

muhimligini tan oladi va kelajakda moliyaviy bo'lmagan ma'lumotlarni tasdiqlash imkoniyatini ko'rib chiqmoqda.

ПРЕЗЕНТАЦИОННАЯ ВАЛЮТА

O'zbekiston Respublikasining milliy valyutasi Korxonaning amaldagi valyutasi bo'lgan o'zbek so'midir. Ushbu hisobot AQSh dollarida taqdim etilgan.

Funksional valyutasi taqdimot valyutasidan farq qiladigan natijalar quyidagi protseduralarda yordamida taqdimot valyutasiga aylantiriladi:

- aktivlar va passivlar ko'rsatilgan hisobot sanasidagi kurs bo'yicha o'zgartiriladi;

- daromadlar va xarajatlarda, yil davomida amalga oshirilgan jami investitsiyalar o'rtacha stavka bo'yicha qayta hisoblab chiqiladi;
- yakka tartibda amalga oshirilgan boshqa operatsiyalar ular amalda tugallangan sanaga qayta hisoblab chiqiladi.

Korxonada yuqoridagi protseduralardan foydalangan holda taqdimot valyutasiga aylantirish uchun quyidagi kurslarni qo'llagan:

СООТНОШЕНИЕ СУМ К ДОЛЛ. США

2022 yil bo'yicha o'rtacha kurs	11 045.70
2022 yil 31 dekabr holatiga ko'ra kurs	11 225.46

ILOVALAR

ILOVA 1. GRI KO'RSATKICHLARI JADVALI

Ko'rsatkich indeksi	Ko'rsatkichning nomi	Hisobot beti	Hisobot bo'limlari	Izoh
HISOBDO RLKNING UMUMIY ELEMENTLARI				
GRI 2: 2021 yildagi umumiy ko'rsatkichlar				
2-1	Tashkilot to'g'risidagi ma'lumotlar	стр. 4, 118	Korxonaga to'g'risida	Korxonaning ma'muriy markazi Navoiy shahrida (O'zbekiston Respublikasi) joylashgan.
2-2	Tashkilotning barqaror rivojlanish sohasidagi hisobotiga kiritilgan sub'yektlar	стр. 4, 10, 106	Korxonaga to'g'risida	
2-3	Hisobdorlik davri, davriylik va bo'g'lanadigan shaxs	стр. 106,	Hisobot to'g'risida	
2-5	Tashqaridan tasdiqlatish	стр. 107	Hisobotni mustaqil tekshirish	
2-6	Faoliyat ko'rsatish, qiymat yaratish zanjiri va boshqa ishbilarmonlik aloqalari	стр. 24, 25	Xarid qilish siyosati Xaridlar va yetkazmalar tuzilmasi	Korxonaga muayan bozorlarda man etilgan mahsulot yoki xizmatlarni ishlab chiqarmaydi Hisobot davrida yetkazib berishlar zanjirida sezilarli o'zgarishlar yuz bermadi
2-7	Xodimlar	стр. 73	Insoniylik kapitalini boshqarish	Kompaniyada doimiy bo'lmagan yoki vaqtinchalik bandlik yo'q.
2-9	Oliy boshqaruv organining tuzilishi va tarkibi	стр. 40	Korporativ boshqarish	
2-10	Oliy boshqaruv organiga nomzod ko'rsatish va tanlash	стр. 40, 44	Korporativ boshqarish	
2-11	Oliy boshqaruv organi Raisi	стр. 40	Korporativ boshqarish	
2-12	Ta'sirni boshqarishni nazorat qilishda Oliy boshqaruv organining roli	стр. 28	Barqaror rivojlanishni boshqarish	
2-14	Barqaror rivojlanish sohasidagi hisobdorlikda oliy boshqaruv organining roli	стр. 106	Hisobot to'g'risida	
2-15	Manfaatlar to'qnashuvi	стр. 48	Korporativ boshqarish Ishbilarmonlik etikasi	
2-16	Kritik muammolar haqida xabar	стр. 48	Korporativ boshqarish Ishbilarmonlik etikasi	
2-18	Oliy boshqaruv organi faoliyatini baholash	стр. 40	Korporativ boshqarish	

Ko'rsatkich indeksi	Ko'rsatkichning nomi	Hisobot beti	Hisobot bo'limlari	Izoh
2-19	Taqdirlash siyosati	стр. 40	Korporativ boshqarish	
2-20	Taqdirlashni aniqlash jarayoni	стр. 40	Korporativ boshqarish	
2-22	Barqaror rivojlanishni strategiyasi to'g'risida bildirish	стр. 2	Bosh direktorning murojaati	
2-26	Shikoyat va murojaatlar haqida xabar berish mexanizmlari	стр. 48	Korporativ boshqarish Ishbilarmonlik etikasi	
2-27	Qonun va qoidalarga rioya qilish	стр. 48	Korporativ boshqarish Ishbilarmonlik etikasi	
2-28	Uyushmalarga a'zolik	стр. 4, 37	Korxonaga to'g'risida Yyushmalarda qatnashish va xalqaro tamoyillarga amal qilish	
2-29	Manfaatdor tomonlar bilan o'zaro aloqaga yondashuv	стр. 36	Barqaror rivojlanishni boshqarish Manfaatdor tomonlar bilan o'zaro aloqa	
2-30	Jamoaviy shartnomalar	стр. 73, 76	Barqaror rivojlanishni boshqarish Manfaatdor tomonlar bilan o'zaro aloqa	

GRI 3: 2021 yildagi umumiy ko'rsatkichlar

3-1	Ahamiyatli mavzularni aniqlab olish jarayoni	стр. 34	Barqaror rivojlanishni boshqarish Ahamiyatli mavzular
3-2	Ahamiyatli mavzular ro'yxati	стр. 34	Barqaror rivojlanishni boshqarish Ahamiyatli mavzular
3-3	Ahamiyatli mavzularni boshqarish	стр. 55	Ekologik mas'uliyat Mehnat muhofazasi masalalarini boshqarish

AHAMIYATLI MAVZULAR

GRI 200: Iqtisodiy 2016

201-1	Yaratilgan va taqsimlangan bevosita iqtisodiy qiymat	стр. 16	Moliyaviy natijalarning obzori
201-3	Belgilangan to'lovlar bo'yicha rejadagi majburiyatlar va boshqa pensiyon rejalar	стр. 76	Xodimlarni ijtimoiy qo'llab-quvvatlash

Ko'rsatkich indeksi	Ko'rsatkichning nomi	Hisobot beti	Hisobot bo'limlari	Izoh
201-4	Davlatdan olingan yordam	стр. 18	Soliq siyosati	
202-1	Jinslar bo'yicha kesimda standart boshlang'ich darajasidagi ish haqining mahalliy eng kam ish haqiga nisbati	стр. 79	Xodimlar va rahbariyatning o'zaro munosabatlari	
203-1	Infratuzilma va xizmatlarga investitsiyalarni qo'llab-quvvatlash	стр. 88	Ijtimoiy rivojlanishga hissa qo'shish Hududlarni rivojlantirish	
204-1	Mahalliy yetkazib beruvchilar bo'yicha xarajatlar ulushi	стр. 24	Xarid qilish faoliyati	
205-1	Korrupsiya bilan bog'liq xavflar bo'yicha faoliyatni baholash	стр. 48, 50	Korporativ boshqarish Ishbilarmonlik etikasi	
205-2	Kommunikatsiya va korrupsiyaga qarshi siyosat va protseduralarga o'qitish	стр. 40, 50	Korporativ boshqarish Korrupsiyaga qarshi turish	
207-1	Soliqqa tortishga yondashuv	стр. 18	Soliq siyosati	
GRI 300: Ekologik 2016				
302-1	Tashkilot ichidagi energiya iste'moli	стр. 58, 59	Iqlimning o'zgarishi Energiya menejmenti	Kompaniya elektr energiyasini ishlab chiqarish uchun TEM dan (Tashqi energiya manbalaridan) foydalanadi. Bug'li turbina qurilmalari (BTQ) faqat sulfat kislota ishlab chiqarish energiya ishlab chiqaradi
302-3	Energiya sig'imdorligi	стр. 60	Iqlimning o'zgarishi	
302-4	Energiya iste'molining pasayishi	стр. 61	Energiya iste'molining qisqartirilishi	
303-1	Suv resurslarining iste'moli	стр. 64	Suv resurslarini boshqarish	Korxonada suv resurslari sifatiga ta'sir qilmasdan elektr energiyasini ishlab chiqarish uchun faqat suvning kinetik energiyasidan foydalanadi.
303-2	Suvni tushirib yuborish bilan bog'liq bo'lgan ta'sirni boshqarish	стр. 65	Suv resurslarini boshqarish	
303-3	Suvni tortib olish	стр. 65	Suv resurslarini boshqarish	
303-4	Suvni tushirib yuborish	стр. 66	Suv resurslarini boshqarish	
303-5	Suv iste'moli	стр. 66	Suv resurslarini boshqarish	Korxonada suv tanqisligi bo'lgan hududlardan suv tortib olmaydi.

Ko'rsatkich indeksi	Ko'rsatkichning nomi	Hisobot beti	Hisobot bo'limlari	Izoh
304-1	Kompaniyaning qo'riqlanadigan hududlarda va biologik xilma-xillik ahamiyati yuqori bo'lgan hududlarda qo'riqlanadigan hududlar va ularga tutash hududlardan tashqarida egalik qiladigan, ijaraga olingan yoki boshqariladigan ishlab chiqarish maydonchalari	стр. 69	Biologik xilma-xillikni saqlab qolish	
304-2	Faoliyatlar, mahsulotlar va xizmatlarning biologik xilma-xillikka sezilarli ta'siri	стр. 69	Biologik xilma-xillikni saqlab qolish	
305-1	Parnik gazlarini to'g'ridan-to'g'ri tashqariga chiqarish (Qamrov 1)	стр. 62	Parnik gazlarning tashqariga chiqarilishi	Korxonada ko'chma yoqilg'ining yonishi natijasida Parnik gazlarining to'g'ridan-to'g'ri chiqarib yuborilishining miqdoriy bahosini amalga oshirdi. Korxonada biogen CO ₂ ning chiqarib yuborilishini generatsiya qilmaydi.
305-2	Parnik gazlarining bilvosita energetik chiqarib yuborilishi (Qamrov 2)	стр. 62	Parnik gazlarning tashqariga chiqarilishi	
305-4	Parnik gazlarning tashqariga chiqarilishining intensivligi	стр. 62	Parnik gazlarning tashqariga chiqarilishi	
305-7	Atmosferaga azot oksidi (NOX), oltingugurt oksidi (SOX) va boshqa sezilarli tashqariga chiqarishlar.	стр. 64	Atmosfera havosining muhofazasi	Korxonada atmosferaga turg'un organik birikmalar, qattiq moddalar, uchuvchi organik birikmalar va 1-sinf xavfiga ega bo'lgan moddalarni tashqariga chiqarmaydi.
306-2	Chiqindilar bilan bog'liq sezilarli ta'sirlarni boshqarish	стр. 66	Chiqindilarni boshqarish.	
306-3	Yuzaga keladigan chiqindilar	стр. 66	Chiqindilarni boshqarish.	
306-4	Ko'milgan joylardan chiqarilgan chiqindilar	стр. 66	Chiqindilarni boshqarish.	
GRI 400: Sotsial 2016				
401-1	Yangi xodimlarni yollash va xodimlar qo'nimsizligi	стр. 73	Kadrlar tarkibi	
401-3	Bolani parvarish qilish bo'yicha ta'til	стр. 73, 76	Insoniylik kapitalini boshqarish Xodimlarni ijtimoiy qo'llab-quvvatlash	

Ko'rsatkich indeksi	Ko'rsatkichning nomi	Hisobot beti	Hisobot bo'limlari	Izoh
402-1	Ishdagi o'zgarishlar to'g'risida xabardor qilishning minimal muddati	стр. 82	Insoniylik kapitalini boshqarish	
403-1	Mehnatni muhofaza qilish va sanoat xavfsizligini boshqarish tizimi	стр. 92	Mehnat muhofazasi masalalarini boshqarish	
403-2	Xavflarni aniqlash, baholash va noxush hodisalarni tekshirish	стр. 92	Mehnat muhofazasi masalalarini boshqarish Ishlab chiqarishda xavfsizlikni ta'minlash va travmatizmning oldini olish	
403-3	Mehnat gigiyenasi xizmatlari	стр. 92	Mehnat muhofazasi masalalarini boshqarish	
403-4	Ishchilarning mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi masalalari bo'yicha ishtiroki, maslahatlashuvi va muloqoti	стр. 92	Mehnat muhofazasi masalalarini boshqarish	
403-5	Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi bo'yicha xodimlarni o'qitish	стр. 94	Ishlab chiqarishda xavfsizlikni ta'minlash va travmatizmning oldini olish	
403-6	Xodimlarning salomatligini mustahkamlash	стр. 94	Ishlab chiqarishda xavfsizlikni ta'minlash va travmatizmning oldini olish	
403-7	Ishbilarmonlik munosabatlari bilan bevosita bog'liq bo'lgan sog'liq va xavfsizlikka ta'sirlarning oldini olish va kamaytirish	стр. 92	Mehnat muhofazasi masalalarini boshqarish	
403-8	Mehnatni muhofaza qilishni boshqarish tizimi bilan qamrab olingan xodimlar	стр. 92, 94	Mehnat muhofazasi masalalarini boshqarish Ishlab chiqarishda xavfsizlikni ta'minlash va travmatizmning oldini olish	
403-9	Ishlab chiqarish travmalari	стр. 94	Ishlab chiqarishda xavfsizlikni ta'minlash va travmatizmning oldini olish	
404-1	Bir xodimga yillik o'quv soatlari sonining o'rtacha qiymati	стр. 83	Xodimlarni o'qitish va rivojlantirish	

Ko'rsatkich indeksi	Ko'rsatkichning nomi	Hisobot beti	Hisobot bo'limlari	Izoh
404-2	Xodimlarning malakasini oshirish va yangi ishga o'tishda yordam berish dasturlari	стр. 83	Xodimlarni o'qitish va rivojlantirish	
405-1	Rahbarlik organlari va xodimlarning xilma-xilligi	стр. 40	Xodimlar uchun xilma xillik va teng imkoniyatlar Kadrlar tarkibi	
405-2	Ayollar va erkaklarning asosiy ish haqi va mukofotining nisbati	стр. 73	Insoniylik kapitalini boshqarish Xodimlar va rahbariyatning o'zaro munosabatlari	
407-1	Birlashmalar va jamoaviy muzokaralar erkinligi huquqlari xavf ostida bo'lishi mumkin bo'lgan faoliyat va yetkazib beruvchilar	стр. 76	Xodimlarni ijtimoiy qo'llab-quvvatlash	
409-1	Korxonalar va yetkazib beruvchilar zo'rlab yoki majburiy amalga oshiriladigan mehnat qilish xavfiga yo'liqadilar	стр. 48	Ishbilarmonlik etikasi	
413-1	Mahalliy hamjamiyatlarni jalb qilish amalga oshadigan operatsiyalar, ta'sirni baholash va rivojlanish dasturlari Ta'sirni baholash va rivojlantirish dasturlari	стр. 36	Hududlarni rivojlantirish	
415-1	Siyosiy badallar	стр. 48	Ishbilarmonlik etikasi	

ILOVA 2. ABBREVIATURALAR VA QISQARTMALAR

Abbreviatura/ Qisqartma	Toliq nomi
AJ	Aksiyadorlik Jamiyati
AES	Atom elektrostansiyalari
HTQQ	Harbiylashtirilgan tog'-qutqaruv qismi
QTEM	Qayta tiklanadigan energiya manbalari
GDj	Gigadjoul
DK	Davlat korxonasi
IM	Ifloslantiruvchi moddalar
AMTTA	Atrof-muhitga ta'sir to'g'risida ariza
EOTA	Ekologik oqibatlar to'g'risida ariza
ShJBPH	Shaxsiy jamg'arib boriladigan pensiya hisobi
AT	Axborot texnologiyalari
LSQ	Lokal-sorbtsion qurilmalar
MAGATE	Atom energiyasi bo'yicha xalqaro Agentlik
MVs	Megavattlar
IO'HEG	Iqlimni o'zgartirish bo'yicha hukumatlararo ekspertlar guruhi
MHXS	Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari
FVV	Favqulodda vaziyatlar vazirligi
MAK	Milliy atom kompaniyasi
BHMS	O'zbekiston Respublikasining buxgalteriya hisobi milliy standartlari
AMTB	Atrof-muhitga ta'sirni baholash
BEB	Bosh energetik bo'limi
BMT	Birlashgan Millatlar Tashkiloti
MMQ va TX	Mehnatni muhofaza qilish va sanoat xavfsizligi
PG	Parnik gazlari
CYQCT	Chegaraviy yo'l qo'yilgan chiqarib tashlashlar
ChHBJN	Chiqindilarni hosil bo'lishining va ularni joylashtirishning normativlari
CYQST	Chegaraviy yo'l qo'yilgan suvni tushirishlar
BTQ	Bug'li-turbina qurilmasi
O'R	O'zbekiston Respublikasi.
OAV	Ommaviy axborot vositalari
AMMX	Atrof muhitni muhofazalash xizmati
AQSh	Amerika Qo'shma Shtatlari
EMT	Ekologik menejment tizimi

EQU	Eritmalarni qayta ishlash uchastkasi
BRM	Barqaror rivojlanish maqsadlari
FIO	Familiya, ismi, otasining ismi
GRI	Global Reporting Initiatives
IPO	Initial Public Offering
ISO	International Organization for Standardization
SASB	Sustainability Accounting Standards Board

LOVA 3. TESKARI ALOQA ANKETASI

GRI 2-1, 2-3

Korxonada yondashuvlarni yanada takomillashtirish va moliyaviy bo'lmagan hisobotlarning shaffofligini oshirish maqsadida manfaatdor tomonlardan fikr-mulohazalarni olishdan manfaatdor.

Agar Sizda Hisobotda keltirilgan ma'lumotlar bo'yicha savollaringiz bo'lsa yoki fikr-mulohaza bildirmoqchi bo'lsangiz, iltimos, Korxonada vakolatxonasiga murojaat qiling.

Bog'lanish uchun **Sardor Murodov**
shaxs

Telefon raqami (+998 79) 507-00-50

Email SM.Murodov@navoiyuran.uz

"Navoiyuran" davlat korxonasi

Manzil:

O'zbekiston Respublikasi, Navoiy viloyati, Navoiy sh.,
Inspektorlar ko'chasi, 7.

NAVOIYURAN
DAVLAT KORXONASI